

**UCHWAŁA NR XIV/148/16
RADY MIEJSKIEJ W MYSZYŃCU**

z dnia 26 października 2016 r.

w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2016 - 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016 – 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Myszyńca.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Sławomir Świtaj

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Myszyniec na lata 2016 – 2023

Spis treści

1.	Wprowadzenie	4
1.1	Definicje	4
1.2	Tworzenie Programu rewitalizacji	5
2	Charakterystyka gminy.....	6
2.1	Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego gminy.....	6
2.2	Charakterystyka gospodarcza gminy.....	26
2.3	Charakterystyka społeczna gminy	39
2.4	Analiza SWOT gminy	64
2.5	Podsumowanie diagnozy	66
3	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych na podstawie przeprowadzonych badań własnych	71
3.1	Problemy społeczne	71
3.2	Problemy środowiskowe	101
3.3	Problemy przestrzenno-funkcjonalne	103
3.4	Wyniki badań ankietowych.....	105
3.5	Podsumowanie	119
3.5.1	Obszar zdegradowany	119
3.5.2	Obszar rewitalizacji.....	123
3.5.3	Potencjał obszaru rewitalizacji.....	125
3.5.4	Obszary zdegradowane	125
3.5.5	Zabytki	128
3.5.6	Ulica Kolejowa – przestrzeń nr 2	129
4	Analiza konsultacji społecznych.....	131
4.1	Pierwsze spotkanie konsultacyjne.....	131

4.2	Drugie spotkanie konsultacyjne.....	131
4.3	Trzecie spotkanie konsultacyjne - warsztaty	131
5	Cele rewitalizacji obszarów zdegradowanych w mieście Myszyniec.....	136
6	Wizja wyprowadzania obszarów ze stanu kryzysowego	138
7	Koncepcja funkcjonalno-przestrzenna	138
7.1	Rekomendowane kierunki interwencji.....	139
8	Projekty rewitalizacyjne	143
8.1	Zbiornicze zestawienie projektów w ramach programu rewitalizacji	143
8.2	Kompatybilność projektów z innymi programami.....	168
9	Wskaźniki realizacji.....	170
10	Podsumowanie kierunków działań służących ograniczaniu zjawisk negatywnych.....	175
11	Rekomendacje przedsięwzięć ze sfery społecznej mogących spowodować skuteczną rewitalizację obszarów	177
12	Potencjalni realizatorzy działań	184
13	Monitoring.....	184
14	Spis rysunków	186
15	Spis tabel.....	186
16	Spis wykresów	187

1. Wprowadzenie

1.1 Definicje

Powołując się na wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych 2014-2020 rewitalizacja stanowi kompleksowy proces, którego celem jest wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Przez działania całościowe rozumie się wzajemnie powiązane przedsięwzięcia, które obejmują kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe. Poprzez prowadzone działania zakłada się optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów. Proces ten stanowi wieloletni okres, prowadzony przez interesariuszy wraz we współpracy ze społecznością lokalną. Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- Uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy.
- Pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analiza dotyczących go problemów. Diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub środowiskowe.
- Ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych.
- Właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru.
- Zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej.
- Koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji.

Realizacja wynikająca z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć¹.

Obszar zdegradowany stanowi obszar, na którym zidentyfikowany został stan kryzysowy (tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych). Może być on podzielony na podobszary, w tym podobszary, które nie posiadają wspólnych granic (warunek – występowanie sytuacji kryzysowej na każdym podobszarze).

¹ Wszystkie poniższe definicje w niniejszym podrozdziale pochodzą z dokumentu pn. Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 3 lipca 2015 r., s. 5-8.

Obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, na którym zamierza się prowadzić rewitalizację. Cechuje go koncentracja negatywnych zjawisk oraz znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Program rewitalizacji został zdefiniowany jako inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, wieloletni program działań w takich sferach jak: społeczna, ekonomiczna, przestrzenna, infrastrukturalna, środowiskowa, kulturowa. Celem niniejszego programu jest wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenie warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Stanowi on narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Projekt rewitalizacyjny to zaplanowany oraz ukierunkowany plan na osiągnięcie celów programu rewitalizacji.

Należy zaznaczyć, że głównym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych z funduszy europejskich są środki RPO (EFS i EFR). Komplementarnym źródłem ich współfinansowania są także środki KPO (EFS, EFRR, FS). Źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych mogą być także środki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a także pozostałe np. prywatne.

1.2 Tworzenie Programu rewitalizacji

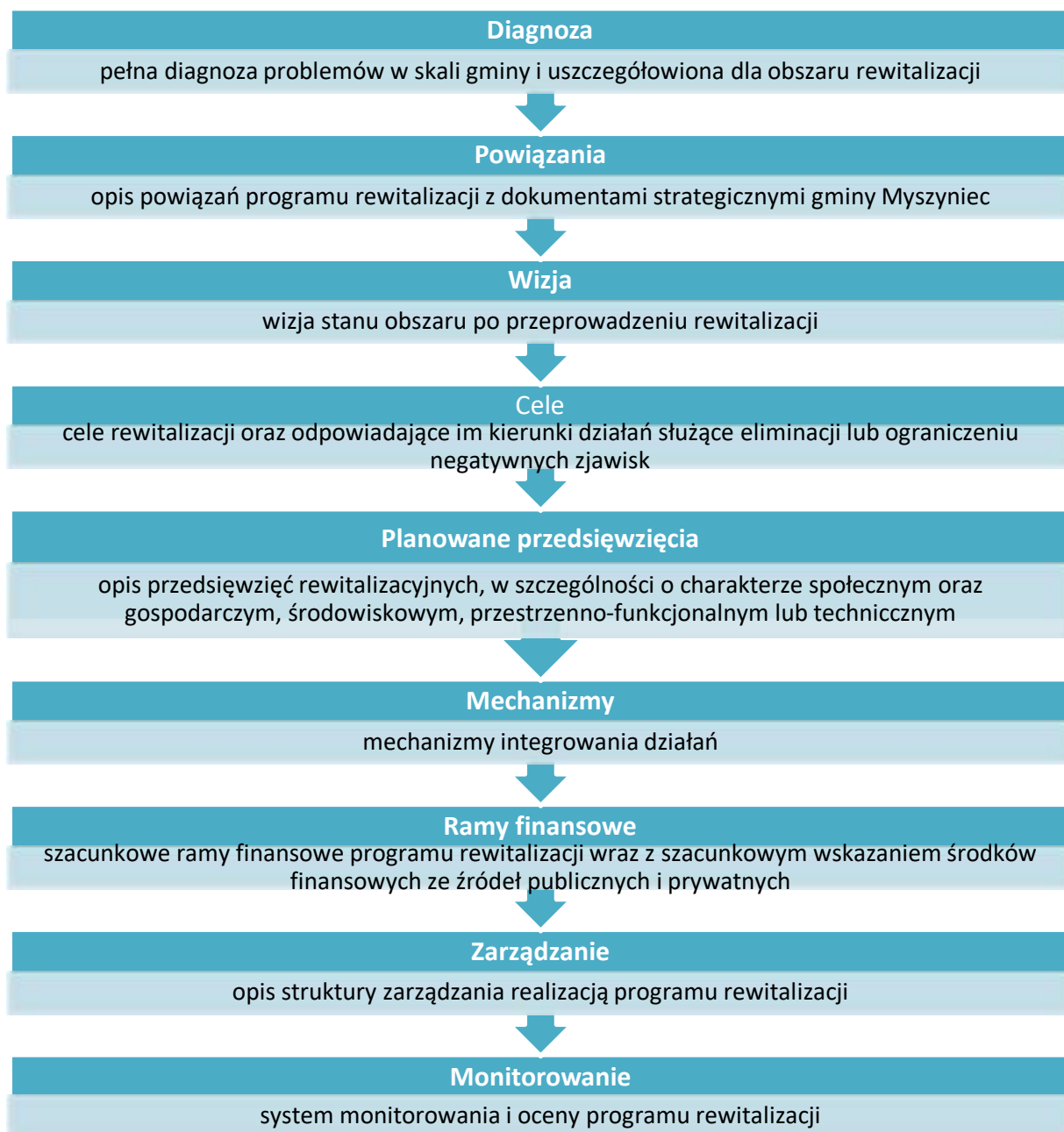
W celu stworzenia kompleksowego programu rewitalizacji szczególną uwagę zwrócono na: dokładną diagnozę, opis przestrzeni, koncepcję zagospodarowania, cele rewitalizacji oraz opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Należy także zaznaczyć, że nieodłącznym elementem programu rewitalizacji jest partycypacja społeczna, która pozwala nie tylko na przygotowanie, ale także ocenę całego procesu rewitalizacji. Zainteresowani interesariusze mogli uczestniczyć w projekcie poprzez konsultacje społeczne oraz badanie społeczności lokalnej.

Do informowania społeczności lokalnej wykorzystana została przede wszystkim strona internetowa Urzędu Miejskiego w Myszyńcu, gdzie umieszczane były terminy spotkań. W konsultacjach społecznych aktywnie uczestniczyły wszystkie zainteresowane strony. Pozwoliło to na wspólne wyłonienie problemów obszaru zdegradowanego oraz wyznaczenie kierunków dalszych działań.

Na poniższym rysunku przedstawiono poszczególne etapy tworzenia planu. W ten sposób zapewniona zostanie kompleksowość i komplementarność działań.

Rysunek 1 Etapy tworzenia Programu Rewitalizacji

Źródło: Diagnoza społeczno – gospodarcza obszarów zmarginalizowanych, EU-Consult Sp. z o. o., Gdańsk sierpień 2016

2 Charakterystyka gminy

2.1 Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego gminy

Położenie i struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Gmina miejsko-wiejska Myszyniec zlokalizowana jest w środkowo-wschodniej Polsce, w północnej części województwa mazowieckiego, na terenie powiatu ostrołęckiego. Jej powierzchnia wynosi 225 km², a siedzibą jest miasto Myszyniec, które zajmuje obszar 10,27 km². W skład gminy wchodzi 18

Rysunek 2 Gmina Myszyniec

Źródło: Google maps, <https://maps.google.com/>

sołectw: Białusny Lasek, Cięćk, Charciabałda, Drężek, Gadomskie, Myszyniec-Koryta, Krysiaki, Myszyniec Stary, Niedźwiedź, Olszyny, Pełty, Świdwiborek, Wolkowe I, Wolkowe II, Wydmusy, Wykrot, Zalesie oraz Zdunek. Ponadto graniczy ona z następującymi jednostkami terytorialnymi: od północy z gminą Rozogi, od zachodu z gminami Baranowo i Czarnia, od wschodu z gminą Łyse natomiast od południa z gminą Kadzidło.

Pod względem fizjograficznym gmina położona jest w obrębie dwóch regionów fizyczno-geograficznych tj. Równiny Kurpiowskiej (ok 90% obszaru gminy) oraz Równiny Mazurskiej².

Pierwszy z nich stanowi rozległą równinę pochyloną ku południowi, usypaną przez wody wpływające z lodowca (zlodowacenie bałtyckie). W powierzchnię sandru wcinają się nieregularne, podmokłe obniżenia wytopiskowe, które obecnie są dolinami (rzeka Rozoga i Szkwa) oraz ciekami. Teren gminy charakteryzuje się zatem dużą powierzchnią kompleksów leśnych oraz zadrzewień wraz z łąkami i pastwiskami. Urozmaicenie krajobrazu stanowią piaszczyste wydmy ze znaczną liczbą rzek i strumieni³. Zaznaczyć należy, że lokalizacja gminy w północnej części regionu kurpiowskiego wpływa na rozpoznawalność tradycji kulturowych w całym kraju.

Deniwelacje w obrębie gminy wynoszą ok 30 m. Najwyżej położonym punkt znajduje się na zachód od wsi Charciabałda i na północ od wsi Stary Myszyniec (ok 137 m n.p.m.), zaś najniższy w okolicach wsi Zalesie (ok 109 m n.p.m.). Ponadto powierzchnie gminy tworzą różnego typu osady polodowcowe oraz młodsze, wyraźne zróżnicowanie przestrzenne. W okolicach wsi Pełty i Myszyniec Stary

² J. Kondracki, *Geografia Fizyczna Polski*, PWN, Warszawa 2002.

³ <http://www.myszyniec.pl/trasarowerowa/o-gminie.htm>

dominują osady morenowe (gliny, piaski gliniaste, żwiry z głazami), a w bezodpływowych zagłębieniach i dolinach cieków zlokalizowane są natomiast utwory aluwialne (iły, torfy). Pozostała część gminy to obszar sandrowy, zbudowany z materiałów fluwiogłacjalnych (piaski, żwiry). Należy zaznaczyć również, iż wzdłuż drogi Myszyniec – Czarnia występują wały wydymowe, będące działami wodnymi dla cieków odwadniających równinę⁴.

Jak wspomniano, przez obszar gminy przebiegają rzeki Rozoga (wraz z trzema dopływami: Pełtówka, Kanał Olszyny, Kanał Charciabałda) oraz Szkwa (wschodnia granica gminy), a także gęsta sieć drobnych cieków naturalnych. Na terenie regionu nie występują naturalne zbiorniki wodne, jedynie sztuczne:

1. Zbiornik retencyjny Zawodzie – akwen o powierzchni ok 3 ha i średniej głębokości 1,5 m; wykorzystywany m.in. do celów rekreacyjnych;
2. Zbiornik wodny Wykrot – akwen ma powierzchnię ok 50 ha, a jego głównym zadaniem jest retencja wody dla celów nawodnień rolniczych, a także zabezpieczenia przeciwpowodziowego.

Wnioski:

- Myszyniec jest gminą miejsko-wiejską położoną w środkowo-wschodniej Polsce, w północnej części województwa mazowieckiego, na terenie powiatu ostrołęckiego
- Powierzchnia gminy wynosi 225 km², w tym obszar miasta zajmuje 10,27 km²
- W skład gminy wchodzi 18 sołectw
- Położenie gminy i warunki przyrodnicze stanowią istotny potencjał gminy dla rozwoju turystyki

Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków

Obiekty z terenu gminy, wpisane do ewidencji zabytków, zwiększają walory kulturowe regionu. W rejestrze zabytków widnieją następujące obiekty z terenu miasta:

- Zespół kościoła parafialnego p.w. Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu – wybudowany w latach 1909-1922 neogotycki kościół murowany, stanowiący pięcionawowy obiekt z transeptem oraz dwuwieżową fasadą. Warto zaznaczyć, że ołtarz główny, ambona, konfesjonały i ławki neogotyckie pochodzą z początku XX wieku, a boczne ołtarze barokowe z

⁴ Strategia rozwoju społecznego – gospodarczego Gminy Myszyniec 2004-2015, Myszyniec 2004, s. 4.

wizerunkami św. Marcina i św. Anny z 1720 roku⁵. W 2013 r. kolegiata została podniesiona przez papieża Franciszka do godności Bazyliki Mniejszej.

- Dzwonnica – jest najstarszym budynkiem na terenie miasta, pochodzącym z XVIII wieku. Zbudowana na planie prostokąta, trzykondygnacyjna budowla zwieńczona jest od wschodu oraz zachodu schodkami szczytowymi. Ponadto w jej przyziemi znajdują się barokowe rzeźby, pochodzące z okresu budowania dzwonnicy, a obok nich żelazne kuny, do których przykuwani byli przestępcy. Dzwonnica, będąca historycznym i kulturowym dobrem materialnym, jest jednocześnie najstarszą budowlą murowaną kurpiowszczyzny.
- Stara część cmentarza parafialnego rzymsko-katolickiego⁶.

Zabytki są dostępne dla mieszkańców i turystów, wymagają jednak podjęcia działań zmierzających do ich renowacji. Stanowią cenne dobro, posiadające potencjał w sferze zarówno kulturowej, jak i społecznej. Działania podejmowane w celu wykreowania zasobów dziedzictwa materialnego, a do tego wspieranie niematerialnego, mogłyby stanowić istotny czynnik wzrostu gospodarczego dla całej gminy. Pomimo iż miasto Myszyniec nie ma starego rynku, jego funkcję historyczną pełnią okolice Kościoła oraz dzwonnicy. Z tego względu, jak zaznaczono w dokumencie Strategii Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2020, istotna jest rewitalizacja przestrzeni publicznych, odbudowa wartości historycznych oraz ogólny kulturowy wzrost znaczenia miasta. Zwiększenie ruchu turystycznego wpłynęłoby przede wszystkim na rozwój przedsiębiorczości gminy oraz jej mieszkańców.

Istotne dziedzictwo stanowią również wpisane do ewidencji dóbr kultury, zlokalizowane na terenie gminy liczne drewniane domy pochodzące z końca XIX i początku XX wieku. Ich stan techniczny jest zróżnicowany i zależy przede wszystkim od funkcji użytkowej. Zaznaczyć jednak należy, że większości obiektów grozi samoistne zniszczenie – może to spowodować utracenie cennych wartości materialnych. Ponadto charakterystycznym elementem krajobrazu nie tylko gminy, ale również całej Kurpiowszczyzny są przydrożne krzyże i kapliczki, powstające najczęściej dla upamiętnienia istotnych wydarzeń historycznych. Do najbardziej efektownych zaliczyć należy te zlokalizowane w miejscowościach: Wykrot, Wydmusy, Charciabałda, Niedźwiedź i Białusny Lasek. Na terenie regionu występują również cmentarze i mogiły wpisane do ewidencji dóbr kultury – szczegółowe zestawienie zawiera poniższa tabela.

⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Myszyniec. Kierunki i polityka zagospodarowania przestrzennego, Myszyniec 2003.

⁶ Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026, Gdańsk 2015, s. 16.

Tabela 1. Cmentarze i mogiły z terenu gminy wpisane do ewidencji dóbr kultury

<i>Obiekt</i>	<i>Lokalizacja</i>
Cmentarz wojenny z 1945 r. – mogiła żołnierza francuskiego walczącego w Armii Krajowej	Białusny Lasek
Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki z 1795 r. z kwaterą prawosławną w jego południowo – wschodniej części	Myszyniec
Były cmentarz żydowski z początku XIX w	Myszyniec
Pomnik powstańców z 1863 r	Myszyniec
Pomnik upamiętniający walki ze Szwedami	Myszyniec
Mogiła żołnierza niemieckiego poległego w 1944 r.	Olszyny
Mogiła wojenna żołnierza radzieckiego z 1944	Wykrot

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026

Istotnym, sakralnym obiektem na terenie gminy jest również Sanktuarium Matki Bożej, będące miejscem upamiętniającym objawienia Stefana Gwiazdy (niezatwierdzonymi jednak dotychczas oficjalnie przez Kościół). Przyjmuje się, że objawienia trwały od 1990-2002 r. Na ich miejscu wybudowany został kościół pw. Matki Bożej Miłosierdzia i klasztor. Obecnie w sanktuarium posługują klauzurowe siostry Zakonne Klaryski Kapucynki, a obiekt odwiedzany jest szczególnie w istotne święta maryjne. Interesujący jest również kościół parafialny we wsi Krysiaki, który został wybudowany w drugiej połowie XX wieku. Jego wystrój zdominowany jest przez drewno oraz elementy myśliwskie⁷. Pomimo stosunkowo niewielkiej liczby zabytków na terenie gminy, jej cennymi zasobami są również: unikalna zabudowa (drewniane chaty kurpiowskie), kultywowanie tradycji kurpiowskich oraz kreowanie tożsamości lokalnej.

Wnioski:

- Istniejące na terenie gminy zabytki stanowią jej cenny walor turystyczny, jednocześnie zaznaczyć należy, że ich stan wymaga podjęcia działań renowacyjnych
- Zabudowa gminy odzwierciedla wpływ tradycji kurpiowskich na kulturę regionu
- Kultywowanie tradycji kurpiowskich w postaci wydarzeń, imprez oraz działalności organizacji pozarządowych wzmacnia poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców i przyczynia się do zachowania dziedzictwa kulturowego gminy

Struktura użytkowania gruntów

⁷ <http://www.myszyniec.pl/index.php/samorzad/urząd-miejski/24-gmina/turystyka/153-miejsca-ktore-warto-zobaczyc-w-gminie-myszyniec> [data dostępu: 10.05.2016 r.].

Gmina Myszyniec zajmuje obszar 22 813 ha, co stanowi 10,87% powierzchni powiatu ostrołęckiego. Analizując strukturę użytkowania terenów należy zwrócić uwagę na wysoki udział użytków rolnych – ponad 70% obszaru gminy, tj. 16 419 ha – z czego największy odsetek przypada na łąki i pastwiska stałe. Drugie, pod względem wielkości, są grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, stanowiące prawie 1/4 powierzchni (24,05%, tj. 5 486). Niecałe 4% zajmują grunty zabudowane i zurbanizowane, a najmniejszy odsetek przypada na nieużytki (0,39%), grunty pod wodami (0,32%), użytki ekologiczne (0,01%) oraz tereny różne (0,01%).

Powierzchnia miasta wynosi 1122 ha, z czego większość stanowią użytki rolne (787ha). W przypadku obszaru miejskiego na jego terenie występuje większy udział gruntów zabudowanych (19,5%) aniżeli na obszarze wiejskim (2,4%).

Tabela 2 Użytkowanie terenów gminy Myszyniec w 2014 roku⁸ - wybrane kategorie

wyszczególnienie powierzchni	obszar miejski		obszar wiejski		Razem	
	%	ha	%	ha	%	ha
powierzchnia ogółem	100,0	112	100	2169	100	2281
	%	2	%	1	%	4
użytki rolne razem, w tym	70,1%	787	72%	1563	72%	1642
				2		0
grunty orne	25,3%	284	29%	6272	29%	6556
sady	0,0%	0	0%	19	0%	19
łąki trwałe	14,6%	164	22%	4683	21%	4847
pastwiska trwałe	27,8%	312	19%	4189	20%	4501
grunty rolne zabudowane	1,1%	12	1%	309	1%	321
grunty pod rowami	1,3%	15	1%	160	1%	175
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem, w tym	9,5%	107	25%	5379	24%	5486
las	8,2%	92	25%	5323	24%	5415
grunty zadrzewione i zakrzewione	1,3%	15	0%	56	0%	71
grunty pod wodami razem, w tym	0,4%	4	0%	70	0%	74
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,4%	4	0%	70	0%	74
grunty zabudowane i zurbanizowane razem, w	19,5%	219	2%	522	3%	741

⁸ Brak publikacji danych przez BDL GUS dla roku 2015.

tym						
tereny mieszkaniowe	8,6%	97	0%	84	1%	181
tereny przemysłowe	1,6%	18	0%	1	0%	19
tereny inne zabudowane	2,7%	30	0%	1	0%	31
tereny zurbanizowane niezabudowane	1,3%	15	0%	0	0%	15
tereny komunikacyjne - drogi	5,1%	57	2%	436	2%	493
użytki kopalne	0,2%	2	0%	0	0%	2
użytki ekologiczne	0,2%	2	0%	0	0%	2
nieużytki	0,1%	1	0%	88	0%	89
tereny różne	0,2%	2	0%	0	0%	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W latach 2012-2014 powierzchnia gminy nie uległa zmianie, odnotowano jednak wahania w zakresie struktury użytkowania terenów – niewielkiemu zmniejszeniu uległy użytki rolne (z 16 417 ha do 16 419 ha) oraz nieużytki (z 104 ha do 89 ha). Zwiększyła się natomiast powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych łącznie (z 5 447 ha do 5 486 ha), terenów zurbanizowanych i zabudowanych (z 733 ha do 741 ha), a także gruntów pod wodami (z 54 ha do 74 ha).

Wnioski:

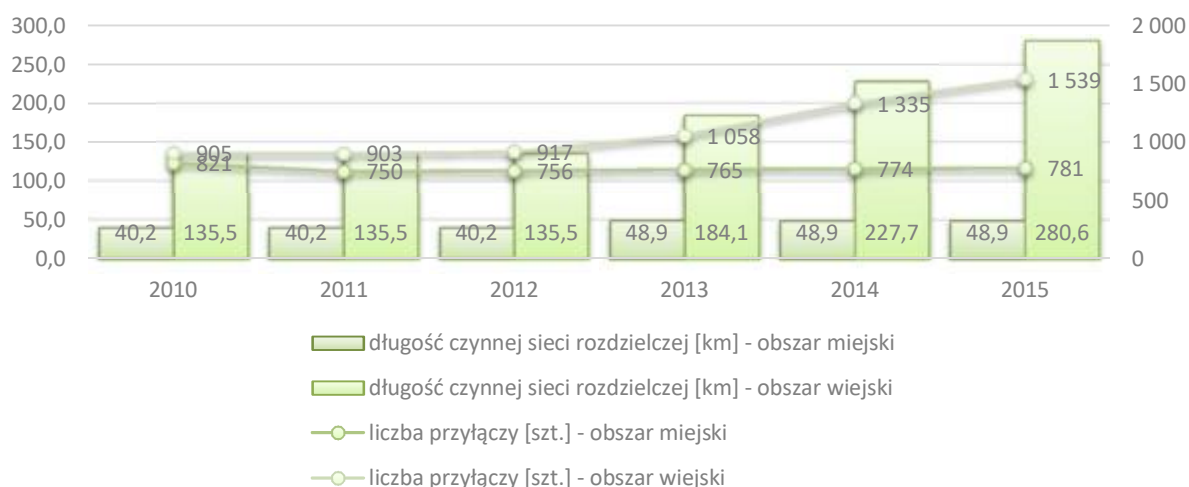
- Gmina Myszyniec w obszarze wiejskim charakteryzuje się bardzo niską gęstością zabudowy, w przypadku obszaru miejskiego jedna czwarta terenów to tereny zurbanizowane
- Struktura wykorzystania gruntów w obszarze miejskim wskazuje na znaczną ilość dostępnych terenów, które potencjalnie mogłyby po uprzednim wyposażeniu w infrastrukturę techniczną stać się atrakcyjnymi terenami inwestycyjnymi

Infrastruktura techniczna

GOSPODARKA WODNO-KANALIZACYJNA

W 2015 roku długość czynnej sieci wodociągowej na terenie gminy wynosiła łącznie 329,5 km i zwiększyła się o 46,7% względem roku 2010. Sieć wodociągowa w obszarze miejskim ma długość 48,9 km podczas, gdy w obszarze wiejskim 280,6 km. W latach 2010-2012 sieć nie była rozbudowywana, inwestycje w tym zakresie rozpoczęły się w roku 2013. Warto zaznaczyć, że w gminie dokonano już ponad 2 000 przyłączy do budynków mieszkalnych, z czego 1,5tys. przypada na obszar wiejski, a 781 przyłączy na obszar miejski.

Wykres 1 Urządzenia sieciowe (wodociągi) w gminie w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Ludność korzystająca z sieci wodociągowej stanowi zdecydowaną większość mieszkańców gminy (9 421 os., tj. 89%). W przypadku dostępności sieci wodociągowej nie występuje znacząca dysproporcja pomiędzy obszarem wiejskim, z którego w roku 2014 dostęp do tej infrastruktury miało 88,9% mieszkańców, a obszarem miejskim, gdzie mieszkańcy posiadający dostęp do sieci wodociągowej stanowią 88,7%. Zużycie wody w przeliczeniu na jedną osobę jest wyższe na obszarze miejskim i wynosi 33,6 m³. Na terenach wiejskich przeciętne zużycie wody wynosi tylko 24,4m³. Zużycie wody w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy ogółem wynosi ponad 27m³ i z roku na rok wzrasta. Najszybsza zmiana w tym zakresie obserwowana jest w przypadku mieszkańców wsi – z 11,8 m³ wody w roku 2010 do 24,4 m³ w roku 2015. W przypadku ludności mieszkającej w mieście zużycie wody pozostaje na zbliżonym poziomie (od 33 m³ do 33,6 m³ na jedną osobę).

Tabela 3. Urządzenia sieciowe (wodociągi) w latach 2010-2015

Wyszczególnienie		2010	2011	2012	2013	2014	2015
WODOCIĄGI							
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	Obszar miejski	2 784	2 757	2 778	2 809	2 923	b.d.
	Obszar wiejski	3 413	3 395	3 424	3 729	6 498	b.d.
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m³]	Obszar miejski	33,0	38,3	37,3	36,4	33,5	33,6
	Obszar wiejski	11,8	13,4	13,6	15,3	21,0	24,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W przypadku sieci kanalizacyjnej jej długość od roku 2011 pozostaje na stałym poziomie 41,2 km (wzrost o 3,6 km względem roku 2010), a ostatnie działania w tym zakresie związane były ze skanalizowaniem podmiejskich miejscowości. Zaznaczyć należy jednak, że liczba przyłączy z roku na rok systematycznie wzrasta – z 738 w roku 2010 do 942 w roku 2015. Liczba przyłączy kanalizacyjnych jest zdecydowanie wyższa na obszarze miejskim (778), aniżeli na obszarze wiejskim (164). Długość sieci kanalizacyjnej w mieście wynosi 23,5 km, zaś na wsi 17,7 km.

Wykres 2 Urządzenia sieciowe (kanalizacja) w gminie w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Z sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w 2014 roku korzystał jeden na trzech mieszkańców gminy (33,8%). Odsetek ten - względem roku 2010 uległ zwiększeniu, na co wskazują dane zawarte w poniższej tabeli. Zdecydowanie wyższy odsetek mieszkańców posiadających dostęp do kanalizacji odnotowano w roku 2014 na obszarze miejskim (85,6%), niż wiejskim (10,5%).

Tabela 4. Urządzenia sieciowe (kanalizacja) w latach 2010-2015

Wyszczególnienie		2010	2011	2012	2013	2014	2015
WODOCIĄGI							
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]	Obszar miejski	2 784	2 757	2 778	2 809	2 923	b.d.
	Obszar wiejski	3 413	3 395	3 424	3 729	6 498	b.d.
Ścieki odprowadzone [w dam³]	Obszar miejski	116	90	87	87,0	87,0	88,0
	Obszar wiejski	0	0	0	12,0	20,0	21,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

GOSPODARKA ODPADAMI

Obecnie odpady z terenu gminy Myszyniec odbierane są przez firmę MPK Sp. z o.o. Sp.k z siedzibą w Ostrołęce. Gospodarka odpadami z sektora komunalno- bytowego prowadzona jest w ramach zbiórki odpadów stałych zmieszanych oraz selektywnej zbiórki odpadów typu workowego.

Na terenie gminy funkcjonuje jeden zakład budżetowy dostarczający wodę i odprowadzający ścieki, który wyposażony jest w biologiczną oczyszczalnię. Jej przepustowość kształtuje się na poziomie 400 m³/ dobę, a w 2015 roku oczyściła ponad 100 tys. m³ ścieków. Począwszy od roku 2010 wszystkie odprowadzone ścieki zostały także oczyszczone.

Masa odpadów zbieranych z terenu gminy z roku na rok zwiększa się, co związane jest ze wzrostem liczby ludności. Od 2010 roku ilość odpadów zmieszanych zebranych w ciągu roku podwoiła się, z czego zdecydowana większość (73,9%) pochodziła z gospodarstw domowych. Zatem w 2014 roku jeden mieszkaniec wytwarzał średnio 62,8 kg śmieci.

Tabela 5. Odpady komunalne

Wyszczególnienie		2010	2011	2012	2013	2014
ODPADY ZMIESZANE ZEBRANE W CIĄGU ROKU						
Ogółem	t	434,1	415,61	403,7	575,8	900,7
Z gospodarstw domowych	t	297,2	305,97	291,6	409,3	665,7
Odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	kg	27,9	28,9	27,6	38,7	62,8
Jednostki odbierające odpady w badanym roku wg obszaru działalności	szt.	2	3	2	2	1
NIECZYSTOŚCI CIEKŁE						
Zbiorniki bezodpływowe	szt.	1546	1500	1350	1220	1310
Oczyszczalnie przydomowe	szt.	1	424	424	554	644
Stacje zlewne	szt.	1	1	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na terenie gminy znajduje się również ponad 1000 zbiorników bezodpływowych⁹, jednak jak wynika z danych zawartych w poniższej tabeli, ich liczba maleje. Zwiększa się natomiast odsetek przydomowych oczyszczalni (z 1 w 2010 roku do 644 w roku 2014). Warto dodać, że na terenie gminy funkcjonuje 1 stacja zlewna, służąca do przyjmowania nieczystości ciekłych dowożonych z miejsca ich gromadzenia.

⁹ Zbiorniki bezodpływowe to instalacje i urządzenia, które przeznaczone są do gromadzenia nieczystości ciekłych w miejscu ich powstania.

Na przedstawionej poniżej mapie gminy została przedstawiona lokalizacja wyrobów azbestowych. Największe natężenie materiałów azbestowych zostało zanotowane na terenie miasta Myszyniec, niemałe skupienie szkodliwych substancji znajduje się również w okolicach wsi Wolkowe.

Rysunek 3 Wyroby azbestowe na terenie Gminy Myszyniec.

Źródło: Geo-Azbest Elektroniczny System Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, www.esip.bazaazbestowa.gov.pl

Na obszarze gminy znajduje się łącznie 5953,324 Mg materiałów azbestowych. Według klasyfikacji pilności ich usunięcia w I grupie (największy priorytet) znajduje się 6,468 substancji. Ilość surowca w II grupie wynosi 50,647 Mg, natomiast w zbiorze o najniższym stopniu pilności usunięcia jest zdecydowana większość materiałów, mianowicie 5896,209 Mg.

Tabela 6 Zestawienie materiałów azbestowych w gminie ze względu na stopień pilności ich usunięcia.

Razem [Mg]	I [Mg]	II [Mg]	III [Mg]
5953,324	6,468	50,647	5896,209

Źródło: Geo-Azbest Elektroniczny System Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, www.esip.bazaazbestowa.gov.pl

Ze względu na kryterium własności, zdecydowana większość materiałów azbestowych w gminie Myszyniec należy do osób fizycznych, znaczenie ilości posiadanych przez osoby prawne ma marginalne znaczenie.

Tabela 7 Zestawienie materiałów azbestowych w gminie pod kątem własności.

własność osób fizycznych	ilość wyrobów [Mg]	własność osób prawnych	ilość wyrobów [Mg]
3816	5654,655	76	298,669

Źródło: Geo-Azbest Elektroniczny System Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, www.esip.bazaazbestowa.gov.pl

GAZOWNICTWO

Obecnie gmina Myszyniec nie posiada sieci gazu ziemnego. Jednak jej możliwości w tym zakresie związane są z uporządkowaniem i przygotowaniem terenów inwestycyjnych, w celu nadania im funkcji gospodarczych. W tym zakresie zakłada się m.in. budowę sieci gazowej (działanie 3.1. Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu)¹⁰. Podjęcie tego typu przedsięwzięć mogłoby przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, a także podnieść jej konkurencyjność na tle regionu. Obecnie gaz do gospodarstw domowych, które z niego korzystają dostarczany jest w formie butli gazowych. Zgodnie z uzyskanymi danymi obecnie z gazu systematycznie korzystają trzy gospodarstwa domowe.

INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA

Gmina Myszyniec jest słabo rozwinięta pod względem łączności światłowodowych i radiowych. Z tego względu warto wspomnieć o projekcie „NGA Myszyniec”, będącym lokalnym fragmentem sieci „Internet dla Mazowsza”, realizowanym przez Województwo Mazowieckie. Przedmiotem inwestycji było wybudowanie sieci szkieletowej i dystrybucyjnej, zapewniającej mieszkańcom, podmiotom publicznym oraz gospodarczym z terenu województwa możliwość korzystania z usług teleinformatycznych, multimedialnych zasobów informacji i usług świadczonych elektronicznie. Teren, na którym zrealizowana została inwestycja, ze względu na brak dostępności szerokopasmowych usług dostępu do internetu, decyzją KE został zakwalifikowany, jako obszar o dopuszczalnej interwencji polegającej na budowie Sieci Szerokopasmowej w ramach zadania Internet dla Mazowsza, której celem jest aktywowanie działań rozwojowych lokalnych operatorów dostępowych, poprzez ułatwienie dostępu do szerokopasmowej sieci szkieletowej i dystrybucyjnej.

INFRASTRUKTURA ELEKTROENERGETYCZNA

Zaopatrywanie gminy w energię elektryczną realizowane jest z Regionalnego Punktu Zasilania zlokalizowanego w Myszyńcu, zasilanego linią elektroenergetyczną 110 kV relacji Ostrołęka – Myszyniec. Stacje transformatorowe rozmieszczone na terenie gminy to linie średniego napięcia 15 kV. Ich rozwój zależy od potrzeby mocy i energii określonej przez gminę, w przypadku opracowywania planów miejscowych.

¹⁰ Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026.

Na terenie RPZ znajdują się dwa transformatory o mocy 16 MVA każdy:

- transformator nr 1 – obciążenie 7,2 MVA jest wykorzystywany w 45%;
- transformator nr 2 – obciążenie 3,3 MVA jest wykorzystywany w 21%.

Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną odbywa się poprzez układ pierścieniowy, z odgałęzieniami promieniowymi do poszczególnych stacji transformatorowych. Ponadto na jej terenie zlokalizowanych jest 141 stacji transformatorowych napowietrzanych (wykorzystywanych w 32,1%) ze średnimi obciążeniami 24,1 kW oraz 3 stacje wewnętrzne (wykorzystywanych w 28,7%) ze średnim obciążeniem 92,3 kW¹¹.

ZABUDOWA MIESZKANIOWA

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na terenie gminy w 2015 roku znajdowały się 2 552 budynki mieszkalne, co stanowi wzrost względem roku 2010 o ponad 3%. Na obszarze miejskim odnotowano 908 budynków, zaś na obszarze wiejskim 1644. Dynamika wzrostu liczby budynków mieszkalnych w latach 2010-2015 jest zdecydowanie wyższa w mieście (11%), aniżeli na terenie wsi, gdzie liczba budynków mieszkalnych nie ulegała znaczącym zmianom.

Wykres 3. Liczba budynków mieszkalnych na terenie gminy w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Zdecydowana większość mieszkańców miasta Myszyniec (95%) korzysta z instalacji wodociągowych, 86% z łazienki, natomiast 78% z centralnego ogrzewania.

¹¹ Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026, s.57.

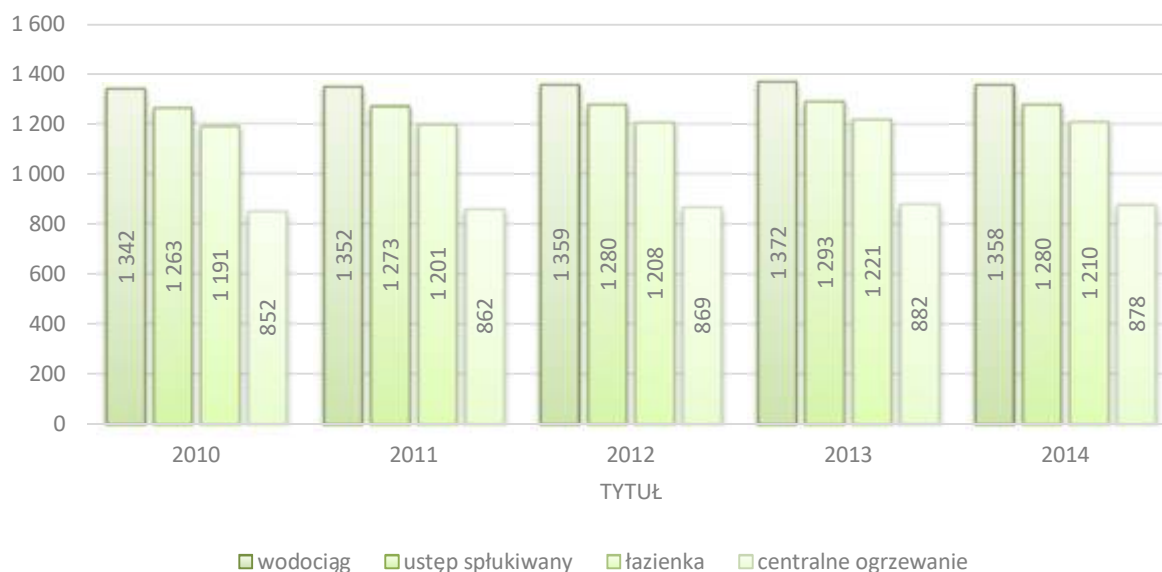
Wykres 4. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2010-2014 – obszar miejski¹²

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Nieco mniejsze wartości odnotowano w przypadku mieszkańców obszarów wiejskich: 79% mieszkań posiada dostęp do instalacji wodociągowej, 71% ma urządzenia kąpielowe lub prysznice z odpływem wody, a jedynie 51% centralne ogrzewanie.

Wykres 5 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2010-2014 – obszar wiejski¹³

¹² Brak publikacji danych przez BDL GUS dla roku 2015.

¹³ Brak publikacji danych przez BDL GUS dla roku 2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Podnosi się komfort życia mieszkańców gminy. W latach 2010-2014 o ponad 6% wzrósł odsetek mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie, o ponad 2% w łazienkę, ustęp spłukiwany oraz wodociągi. Nieco większy wzrost dostępu do tego typu instalacji nastąpił na obszarze wiejskim gminy. Zasoby mieszkaniowe gminy zwiększyły się na przestrzeni ostatnich lat o prawie 2%. W 2014 roku liczba mieszkań kształtowała się na poziomie 2 792, zaś izb 11 467. Zwiększeniu ulega również powierzchnia użytkowa mieszkań – wzrost o blisko 7% względem roku 2010. Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania na terenie gminy kształtuje się na poziomie 84,9 m², natomiast statystyczny mieszkaniec ma do swojej dyspozycji powierzchnię 22,2 m². W przypadku obszaru miejskiego liczba mieszkań w roku 2014 wynosiła 1086, zaś na terenie wsi 1706. Powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jednego mieszkańca jest wyższa na obszarze miejskim i wynosi 28,7m². Powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca średnio na jednego mieszkańca wsi wynosi natomiast 19.5 m².

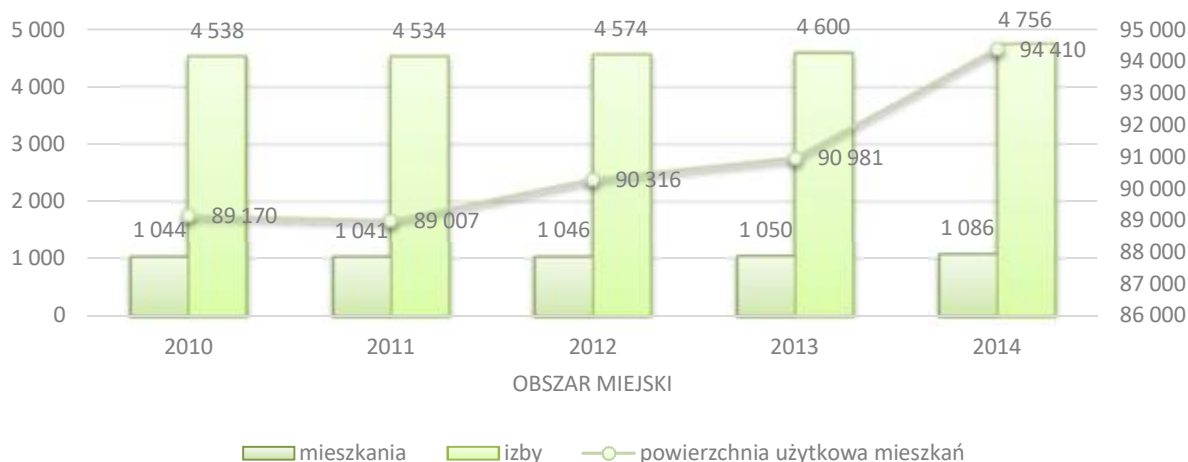
Wykres 6. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2010-2014 – obszar miejski¹⁴

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

¹⁴ Brak publikacji danych przez BDL GUS dla roku 2015.

Wykres 7. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2010-2014 – obszar wiejski¹⁵

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

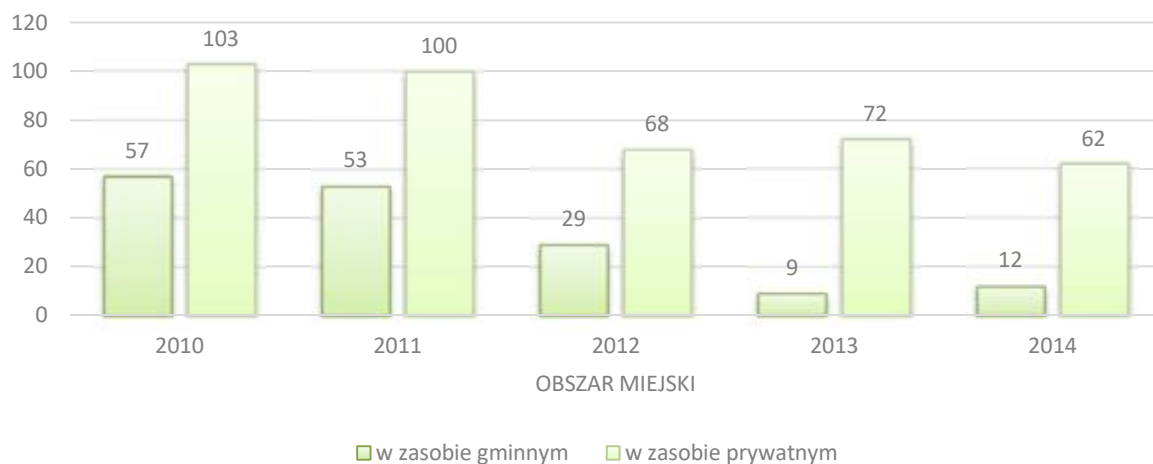
Mieszkaniowy zasób gminy to 51 lokali mieszkalnych, w tym dwoma lokalami dysponuje Zakład Gospodarki Komunalnej. Łączna powierzchnia wszystkich lokali wynosi 2 612 m², znajdujących się w 24 budynkach. Jeden z budynków komunalnych przeznaczony jest do wyburzenia.

Na przestrzeni lat 2010-2014 zmniejszeniu uległa liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych oraz ich kwoty. W roku 2014 łącznie na terenie gminy wypłacono 669 dodatków, z czego 629 dotyczyło mieszkań w zasobie prywatnym (na kwotę 78 472 zł), a 40 w zasobie gminy (na kwotę 4 693 zł). Zdecydowanie więcej dodatków mieszkaniowych zarówno dotyczących mieszkań w zasobie prywatnym, jak i gminnym wypłacono w obszarze wiejskim (599), aniżeli miejskim (74).

Warto jednocześnie zaznaczyć, że w lipcu 2016 roku Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił 36 tego typu świadczeń z czego tylko 3 otrzymały rodziny z Myszynca.

¹⁵ Brak publikacji danych przez BDL GUS dla roku 2015.

Wykres 8. Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2010-2014 – obszar miejski¹⁶

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 9. Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2010-2014 – obszar wiejski¹⁷

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wnioski:

- Z sieci wodociągowej korzysta blisko 90% mieszkańców. W przypadku tego rodzaju infrastruktury nie występują istotne dysproporcje między obszarem wiejskim oraz miejskim. Dynamiczny rozwój sieci wodociągowej miał miejsce w latach 2013-2015. Zużycie wody w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest znacznie wyższe w mieście niż na wsi.

¹⁶ Brak publikacji danych przez BDL GUS dla roku 2015.

¹⁷ Brak publikacji danych przez BDL GUS dla roku 2015.

- Sieć kanalizacyjna na obszarze miejskim jest dobrze rozwinięta i dostęp do tej infrastruktury posiada zdecydowana większość mieszkańców miasta (86%). Jedynie co dziesiąty mieszkaniec wsi posiada dostęp do kanalizacji (11%).
- W gminie brakuje infrastruktury sieci gazu ziemnego, co stanowi istotną barierę do rozwoju gospodarczego regionu. Niektóre gospodarstwa domowe korzystają z gazu w butlach.
- W gminie brakuje rozwiniętej infrastruktury telekomunikacyjnej, zarówno światłowodowej jak i radiowej.
- Do najważniejszych problemów gminy związanych z gospodarką odpadami należy konieczność usunięcia niebezpiecznych odpadów azbestowych, których natężenie jest najwyższe w obszarze miejskim.
- Dostępna w gminie infrastruktura elektroenergetyczna jest obecnie wystarczająca i zapewnia możliwość dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego.
- Większa liczba budynków mieszkalnych zlokalizowana jest na terenie obszaru wiejskiego. Jednocześnie wartość wskaźnika powierzchni użytkowej mieszkań w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest wyższa w przypadku obszaru miejskiego.
- Gmina i Zakład Gospodarki Komunalnej dysponują łącznie 53 mieszkaniami o powierzchni 2 612 m², z tego w mieście Myszyniec w zasobach gminy znajduje się 29 lokali o łącznej powierzchni 1256m².

Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie gminy Myszyniec w centralnej części regionu kurpiowskiego wpływa na jej wysoką atrakcyjność pod względem krajobrazowym. Występują tu gatunki roślin bardzo rzadkie zarówno w Polsce, jak i Europie, m.in. unikalne rośliny stepowe, roślinność bagienna, wodna oraz typowa dla lasów środkowoeuropejskich¹⁸.

Powierzchnia wszystkich gruntów leśnych na terenie gminy wynosi 5 773,5 ha, z czego ponad połowę stanowią grunty publiczne (3 206 ha, tj. 55,53%). Lesistość natomiast uległa zwiększeniu z poziomu 24,1% w 2009 roku do 25,0% w roku 2014. Ponad połowa gruntów leśnych zarządzana jest przez Skarb Państwa w zarządzie Lasów Państwowych.

Tabela 8 Powierzchnia lasów na terenie gminy wg form własności [ha]

<i>las publiczne Skarbu Państwa</i>	<i>las publiczne gminne</i>	<i>las prywatne ogółem</i>
-------------------------------------	-----------------------------	----------------------------

¹⁸ <http://www.myszyniec.pl/trasarowerowa/o-gminie.htm> [data dostępu: 10.05.2016 r.].

	[ha]	[ha]	[ha]
obszar miejski	3,0	2,8	90,5
obszar wiejski	3 070,9	45,6	2 483,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na terenie gminy występuje również Puszcza Zielona (nazywana inaczej Puszcza Kurpiowską czy Myszyńską), zajmująca powierzchnię ok 800 km². Stanowi ona pozostałość kompleksu puszczy z dorzecza Narwi i dla zachowania jej walorów przyrodniczych części pierwotnego lasu objęto ochroną. W pobliżu południowej granicy gminy, na terenie lasów państwowych Nadleśnictwa Myszyńiec, znajduje się specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Bory bagienne i torfowiska Karaska (PLH140046). Ostoja zlokalizowana jest w strefie wododziałowej dwóch rzek: Omulwi i Rozogi, a jej główną częścią jest torfowisko wysokie typu kontynentalnego.

Od strony południowo – zachodniej gmina graniczy także ze specjalnym obszarem ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Omulwi i Płodownicy (PLB140005). Natomiast niedaleko jej wschodniej granicy znajduje się specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Myszyńskie Bory Sasankowe (PLH140049), pokryty prawie w całości lasami iglastymi (w niewielkiej ilości występują siedliska rolnicze i lasy liściaste).

W odległości ok 4 km od północno-zachodniej granicy gminy Myszyńiec położony jest także obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Piska (PLB280008). Teren obejmuje zalesiony rejon na pograniczu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich z Niziną Mazurską¹⁹.

Bogato występująca na terenie gminy flora i fauna jest niewątpliwie jej atutem. Dodatkowo brak uciążliwych dla środowiska przyrodniczego zakładów przemysłowych gwarantuje czyste powietrze oraz stanowi o atrakcyjności regionu pod względem przyrodniczym.

Wnioski:

- Obszarami szczególnie atrakcyjnymi pod względem przyrody są tereny wiejskie, które charakteryzują się obecnością lasów, w tym Puszczy Zielonej.
- Walory przyrodnicze gminy oraz stan środowiska stanowią o wysokim potencjale turystycznym.
- Ograniczeniem dla rozwoju terenów inwestycyjnych może być duża ilość terenów chronionych, w tym obszarów Natura 2000. Jednocześnie obszary te dają możliwość promocji gminy w aspekcie turystycznym.

Infrastruktura turystyczna, rekreacyjna i kulturalna

¹⁹ Strategia Rozwoju Gminy Myszyńiec na lata 2016-2026, s.13-15.

Położenie gminy wzdłuż trasy łączącej centralną część kraju z krainą Wielkich Jezior Mazurskich, zwarty kompleks Puszczy Zielonej, naturalne środowisko z bogatą fauną i florą, a do tego kurpiowskie tradycje, budownictwo oraz architektura stanowią o jej potencjale w zakresie rekreacji i turystyki. Do głównych atrakcji turystycznych gminy Myszyniec zaliczyć należy:

- Kościół parafialny pw. Trójcy Przenajświętszej – Myszyniec;
- Dzwonnica XVIII wieczna przy kościele – Myszyniec;
- Pomnik Jana Pawła II – Myszyniec;
- Pomnik kard. Wyszyńskiego – Myszyniec;
- Kościół Rektoralny pw. NMP Matki Miłosierdzia – Wykrot;
- Kościół pw. Matki Boskiej Królowe Korony Polskiej – Krysiaki;
- Pomnik Armii Krajowej – Myszyniec;
- Pomnik Żołnierzy 3 Pułku Ułanów Spieszonych Armii Krajowej poległych podczas II wojny światowej – Charciabąda;
- Pomnik ku czci poległym w bitwie Kurpiów ze Szwedami w 1708 roku – las przy drodze nr 614 Myszyniec – Chorzele;
- Mogiła żołnierza niemieckiego poległego w 1944 r. – Olszyny;
- Mogiła wojenna żołnierza radzieckiego z 1944 – Wykrot;
- Regionalne Centrum Kultury Kurpiowskiej – Myszyniec;
- Pomnik przyrody dąb szypułkowy ul. Kazimierza Stefanowicza – Myszyniec;
- Pomnik przyrody Modrzew – Białusny Lasek²⁰.

Na terenie gminy funkcjonują również gospodarstwa agroturystyczne posiadające zróżnicowaną ofertę, dostosowaną do potrzeb zróżnicowanych grup odbiorców:

- Agroturystyka Agro Chatka – Wydmusy;
- Agroturystyka ELA – Wydmusy;
- Agroturystyka Pod Lipami (OSP Wydmusy) – Wydmusy;
- Agrostrzecha u Genka – Olszyny;
- Agroturystyka Halina – Charciabąda;
- Kurpiowski Zakątek – Myszyniec²¹.

W 2012 roku gmina wzbogaciła się również o kompleks (składający się z 2 obiektów: w miejscowości Wykrot oraz Myszyniec) spełniający funkcje społeczno-kulturalne

²⁰ Kurpsie Razem, Lokalna Grupa Działania. Mapa Obszaru Działania, Związek Stowarzyszeń „Kurpsie Razem”, Myszyniec.

²¹ Kurpsie Razem, Lokalna Grupa Działania. Mapa Obszaru Działania, Związek Stowarzyszeń „Kurpsie Razem”, Myszyniec.

Na terenie gminy odbywają się wydarzenia i imprezy cykliczne. W tym zakresie należy przede wszystkim wspomnieć o:

- Miodobraniu Kurpiowskim w Myszyńcu,
- Nocy Sobótkowej,
- Jarmarku Kurpiowskim.

Wnioski:

- Gmina Myszyniec posiada bogatą tradycję lokalnych wydarzeń kulturowych, które pełnią funkcje integrujące społeczność lokalną oraz zachęcają turystów do odwiedzenia regionu.
- Na terenie gminy znajdują się liczne obiekty zabytkowe wymagające systematycznych prac konserwatorskich.
- W gminie stale rozwija się infrastruktura turystyczna, która w największym stopniu opiera się na działalności agroturystycznej.

2.2 Charakterystyka gospodarcza gminy

Liczba i struktura podmiotów gospodarczych

Na przestrzeni ostatnich lat liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Myszyniec stopniowo zwiększała się, z wyjątkiem roku 2011. Ogółem od 2010 roku odnotowano wzrost o 93 podmioty, tj. 14,8%. Największy przyrost w tym zakresie zaobserwowano w roku 2014. Poniższy wykres przedstawia, jak w poszczególnych latach zmieniała się liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Większa liczba przedsiębiorstw na przestrzeni analizowanych lat znajdowała się na terenie miasta, aniżeli w obszarze wiejskim. W roku 2015 różnica w liczbie zarejestrowanych przedsiębiorstw wyniosła 73.

Wykres 10 Liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych w rejestrze REGON w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Spśród podmiotów gospodarki narodowej w 2015 roku najliczniejszą grupę stanowiły mikro przedsiębiorstwa (605), zatrudniające od 1 do 9 osób. Firm małych było natomiast 21, a średnich 3. Struktura podmiotów gospodarczych pod względem klas wielkości nie różniła się w sposób istotny pomiędzy obszarem miejskim i wiejskim.

Wykres 11. Liczba podmiotów wg klas wielkości

	2015		
	0-9	10-49	50-249
obszar miejski	338	11	2
obszar wiejski	267	10	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Najmniejszą część przedsiębiorstw w regionie stanowią podmioty funkcjonujące w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Dodatkowo, ich liczba na przestrzeni lat 2010-2015 zmniejszyła się o 17. Tendencja wzrostu obserwowana jest natomiast w przypadku pozostałych grup rodzajów działalności. W analizowanym okresie odnotowano przyrost o ponad 20% wśród firm z zakresu przemysłu i budownictwa, co świadczy o zapotrzebowaniu rynku na tego typu usługi. Grupa klasyfikująca wszystkie pozostałe podmioty także zwiększyła się o blisko 17% w stosunku do roku 2010. Więcej podmiotów zaliczonych do pozostałej działalności znajduje się w obszarze miejskim, podczas gdy większa liczba podmiotów z grupy przemysł i budownictwo oraz rolnictwo, leśnictwo łowiectwo i rybactwo przeważają na terenach wiejskich.

Wykres 12. Liczba podmiotów gospodarczych wg grup rodzajów działalności PKD 2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Spośród podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy Myszyniec w 2015 roku najliczniejszą grupę stanowiły te, których dominującą działalnością był handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (196 firm) oraz budownictwo (111). Nieco mniej liczną grupę stanowiły przedsiębiorstwa zajmujące się przetwórstwem przemysłowym (62). Do istotnych branż w gminie należą również:

- Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby oraz pozostała działalność usługowa (46),
- Edukacja (45),
- Transport i gospodarka magazynowa (37),
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (28),
- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (21),
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (20).

Warto zauważyć, że największa liczba podmiotów gospodarczych funkcjonuje na terenie miasta Myszyniec (351), a nieco mniej w miejscowościach Myszyniec Stary (43), Wydmusy (33), Wykrot (32) oraz Wolkowe (30). Najmniej przedsiębiorstw znajduje się w natomiast sołectwach Gadomskie (2), Drężek (4) oraz Cięćk (5). Szczegółowe dane, w podziale na sołectwa i poszczególne sekcje, przedstawiono poniżej

Tabela 9. Podmioty gospodarcze w poszczególnych sołectwach gminy wg sekcji PKD 2007 [stan na koniec roku 2015]

Sołectwa	SEKCJE PKD 2007*																				
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SiT	U	SUMA
Myszyniec	5	0	40	0	2	40	119	27	8	4	6	2	16	6	3	22	13	9	29	0	351
Białusny Lasek	1	0	1	0	0	2	3	1	0	0	0	0	0	2	0	4	1	0	1	0	16
Charciabałda	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0	8
Cięćk	0	0	0	0	0	1	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5
Drężek	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4
Gadomskie	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Krysiaki	0	0	0	0	0	4	2	2	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	12
Myszyniec-Koryta	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	9
Niedźwiedź	1	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	10
Olszyny	1	0	2	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	12
Pełty	1	0	3	0	0	3	4	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	14
Myszyniec Stary	1	0	3	0	0	9	15	3	1	0	1	0	5	0	0	1	2	0	2	0	43
Świdwiborek	0	0	4	0	0	2	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Wolkowe	0	0	1	0	1	12	7	0	1	0	0	0	1	0	1	5	0	0	1	0	30
Wydmusy	3	0	2	0	0	8	9	0	2	0	0	10	1	0	1	2	1	0	3	0	33
Wykrot	5	0	1	0	0	7	7	1	1	0	0	0	1	0	1	4	1	0	3	0	32
Zalesie	0	0	3	0	0	7	12	1	2	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	29
Zdunek	1	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

*A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo

B - górnictwo i wydobywanie

C - przetwórstwo przemysłowe

D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

F - budownictwo

G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

H - transport i gospodarka magazynowa

I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

J - informacja i komunikacja

K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa

L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne

P - edukacja

Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna

R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją

S - pozostała działalność usługowa

T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

W 2015 roku zdecydowaną większość na terenie gminy stanowiły podmioty należące do sektora prywatnego (597, tj. 94,9%). Spośród nich wiodącą rolę odgrywały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, które stanowiły ponad 80% wszystkich firm. W sektorze prywatnym odnotowano również działalność spółek handlowych (jednak żadnej z udziałem kapitału zagranicznego), spółdzielni, fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych. Podmioty gospodarcze z sektora publicznego stanowiły natomiast niewiele ponad 5% ogółu. Pod względem sektorów własnościowych nie występowało istotne zróżnicowanie pomiędzy obszarem wiejskim i miejskim.

Tabela 10. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych na terenie gminy w latach 2010-2015

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>obszar miejski</i>	<i>obszar wiejski</i>
Sektor publiczny ogółem	19	13
Sektor prywatny ogółem, w tym:	332	265
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	268	238
Spółki handlowe	6	4
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0
Spółdzielnie	3	0
Fundacje	1	0
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	13	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Z danych gromadzonych przez Centralną Ewidencję i Informację o działalności gospodarczej liczba podmiotów aktywnych systematycznie zwiększa się - na przestrzeni lat 2013-2015 odnotowano wzrost o 117 firm. W 2015 roku działalności aktywne prowadziło 411 podmiotów, 64 pozostawały zawieszone, a wykreśleń dokonano w 249 przypadkach.

Wykres 13. Liczba wpisów działalności gospodarczej w latach 2013-2015

Źródło: Raport CEIDG za lata 2013-2015.

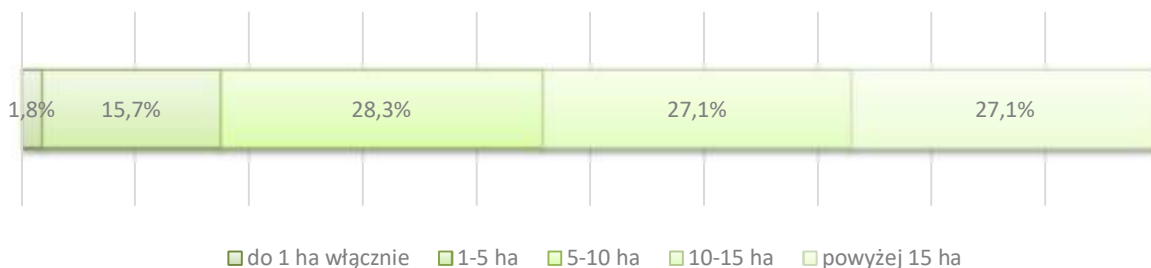
Wnioski:

- Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Myszyniec na przestrzeni lat 2010-2015 wzrosła. Jednocześnie dynamika przyrostu jest stosunkowo niska.
- W gminie największa liczba przedsiębiorstw to mikro przedsiębiorstwa, dotyczy to zarówno obszaru miejskiego, jak i wiejskiego.
- W obszarze wiejskim zdecydowanie więcej firm niż w obszarze miejskim prowadzi działalność w przemyśle i budownictwie oraz rolnictwie, leśnictwie i rybactwie.
- Największa liczba przedsiębiorstw zarejestrowana jest na terenie miasta Myszyniec, z czego dominują firmy, których głównym profilem działalności jest sekcja G PKD2007 tzn. handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

ROLNICTWO

Według Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 roku na terenie gminy Myszyniec funkcjonowało 1 200 gospodarstw rolnych. Zbliżony odsetek stanowiły te o wielkości od 5 do 10 ha (339 gospodarstw, tj. 28,3%), od 10 do 15 ha (326, tj. 27,1%) oraz powyżej 15 ha (326, tj. 27,1%). Najrzadziej na terenie gminy występują gospodarstwa małe – do 1 ha włącznie (0,8%).

Wykres 14. Struktura gospodarstw rolnych na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Gospodarstwa rolne posiadają łącznie grunty o powierzchni 17 732,3 ha, z czego zdecydowaną większość stanowią użytki rolne. Istotny odsetek dotyczy także łąk i pastwisk trwałych. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 11. Użytkowanie gruntów na terenie gminy

Wyszczególnienie	Gospodarstwa rolne ogółem		Gospodarstwa indywidualne	
	liczba	powierzchnia [w ha]	liczba	Powierzchnia [w ha]
Grunty ogółem	1199	17732,3	1198	17312,59
Użytki rolne ogółem	1197	14452,4	1196	14419,37
Użytki rolne w dobrej kulturze	1182	14216,42	1181	14183,39
Pod zasiewami	849	2484,31	849	2484,31
Grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	53	71,13	53	71,13
Uprawy trwałe	28	10,42	28	10,42
Sady ogółem	28	10,42	28	10,42
Ogrody przydomowe	0	0	0	0
Łąki trwałe	1141	6788,56	1140	6782,53
Pastwiska trwałe	1023	4858,84	1022	4831,84
Pozostałe użytki rolne	121	235,97	121	235,97
Lasy i grunty leśne	893	1993,71	893	1993,71
Pozostałe grunty	1133	1286,19	1132	899,51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na terenie gminy Myszyniec funkcjonuje ogółem 955 gospodarstw rolnych utrzymujących zwierzęta gospodarskie, z czego największa ich liczba posiada bydło oraz drób. Najrzadziej hodowana jest

natomiast trzoda chlewna (lochy). W sztukach najczęściej utrzymuje się drobiu (ponad 21 tys.) i bydła (ponad 15 tys.).

Wnioski:

- Na terenie gminy Myszyniec funkcjonowało 1 200 gospodarstw rolnych. W zdecydowanej większości są to gospodarstwa o areale przekraczającym 1ha.
- Na terenie Myszyniec funkcjonuje ogółem 1 199 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 17 732,3 ha. Średnia wielkość gospodarstwa wynosi zatem 14,7 ha.
- Zdecydowaną większość gruntów będących własnością gospodarstw rolnych stanowią użytki rolne. Istotny odsetek dotyczy także łąk i pastwisk trwałych.

Zatrudnienie

Poniższy wykres przedstawia liczbę osób zatrudnionych na terenie gminy w podziale na płeć. Z danych wynika, że w 2014 roku pracowały łącznie 783 osoby, w tym 482 kobiety (61,6%) oraz 301 mężczyzn (38,4%), co stanowi spadek względem roku poprzedniego o ponad 5%. Warto zauważyć, że liczba pracujących do roku 2013 systematycznie wzrastała (w tym roku osiągnięto najwyższą wielkość – 829 osób), natomiast w roku 2014 odnotowano spadek w tym zakresie. W przypadku pracujących kobiet ich liczba utrzymywała się na poziomie 440-512, zaś mężczyzn od 223 do 317. W 2015 roku na terenie gminy na 1000 ludności przypadały 75 osób pracujących. Na obszarze wiejskim liczba osób zatrudnionych na 1000 ludności wyniosła jedynie 23 osoby podczas, gdy wartość tego wskaźnika dla obszaru miejskiego wynosi 183. Osoby zamieszkujące tereny wiejskie najczęściej są aktywne zawodowo poprzez prowadzenie gospodarstw rolnych. W przypadku miasta zdecydowanie bardziej popularną formą zarobku jest zatrudnienie w przedsiębiorstwie.

Wykres 15. Pracujący wg płci na terenie gminy w latach 2010-2014²²

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Warto zaznaczyć jednocześnie, że w 2014 roku liczba mieszkańców wyjeżdżających do pracy poza gminę Myszyniec kształtowała się na poziomie 412 osób, a liczba osób przyjeżdżających do pracy z innych terenów wynosiła 252. Zatem saldo wyjazdów i przyjazdów związanych z pracą na terenie gminy jest ujemne (-160 osób).

Wnioski:

²² Brak publikacji danych przed BDL GUS dla roku 2015. Statystyka nie uwzględnia indywidualnych gospodarstw rolnych oraz mikroprzedsiębiorstw.

- Struktura zatrudnienia w powiecie wskazuje, iż na jego terenie zdecydowana większość osób pracuje w branży związanej z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem oraz rybactwem (67,8%).
- Większa liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwach liczących więcej niż 49 pracowników występuje w przypadku obszaru miejskiego, aniżeli wiejskiego.

Stan i struktura bezrobocia

Na koniec 2015 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 658 osób i zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego (o 63 osoby, czyli 8,7%), zarówno wśród mężczyzn jak i kobiet. W latach 2010-2015 najwyższy odsetek osób pozostających bez pracy odnotowano w roku 2013 (772), zaś najniższy w 2015. Najwyższe bezrobocie wśród mężczyzn również miało miejsce w roku 2013, natomiast wśród kobiet w 2012. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

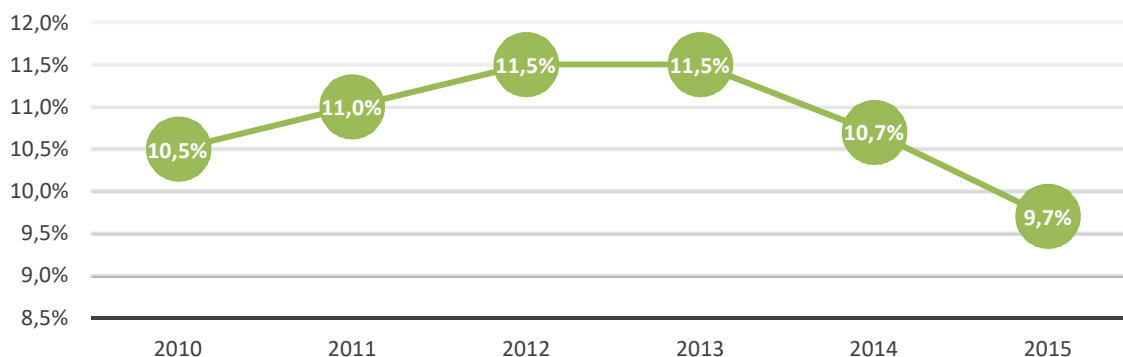
Wykres 16. Bezrobotni zarejestrowani na terenie gminy w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W 2015 roku wskaźnik udziału zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie gminy ukształtował się na poziomie 9,7%. Wykres umieszczony poniżej zawiera porównanie wskaźnika udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w poszczególnych latach. Należy zauważyć, że udział ten był najwyższy w latach 2012-2013 (osiągnął wartość 11,5%), zaś najniższy w 2015 (9,7%) i obserwuje się tendencję spadkową.

Wykres 17. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Struktura bezrobocia według rozmieszczenia terytorialnego wskazuje na największą liczbę osób bezrobotnych w mieście Myszyniec. O silnym natężeniu tego zjawiska w tym obszarze świadczy fakt, że ponad jedna trzecia bezrobotnych mieszkańców gminy to mieszkańcy Myszyńca (34,05%).

Tabela 12 Zestawienie skali bezrobocia w gminie.

Sołectwo	Bezrobotni ogółem	Udział w bezrobociu w gminie [%]
Białusny - Lasek	20	3,05
Charcibałda	10	1,53
Zdunek	28	4,27
Cięćk	8	1,22
Drężek	15	2,29
Gadomskie	4	0,61
Krysiaki	22	3,36
Myszyniec	223	34,05
Myszyniec - Koryta	18	2,75
Niedźwiedź	5	0,76
Olszyny	32	4,89
Pełty	22	3,36
Myszyniec - Stary	58	8,85
Świdwiborek	13	1,98
Wolkowe	49	7,48

<i>Sołectwo</i>	<i>Bezrobotni ogółem</i>	<i>Udział w bezrobociu w gminie [%]</i>
Wydmusy	51	7,79
Wykrot	49	7,48
Zalesie	28	4,27
Średnia	113,5	17,33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Myszyńcu.

Wnioski:

- Liczba osób bezrobotnych w latach 2010-2015 zmniejszyła się. Jednocześnie liczba bezrobotnych mężczyzn utrzymała się na podobnym poziomie, zaś nastąpił znaczący spadek liczby bezrobotnych kobiet.
- Udział osób bezrobotnych wśród ludności w wieku produkcyjnym wynosi w gminie 9,7%
- Ponad jedna trzecia osób bezrobotnych w gminie to mieszkańcy miasta Myszyńca (34,05%).

2.3 Charakterystyka społeczna gminy

Struktura demograficzna i społeczna gminy

Gminę Myszyniec w 2015 roku zamieszkiwało 10 715 osób (12% mieszkańców powiatu ostrołęckiego), z czego 49,18% stanowiły kobiety, a 50,82% mężczyźni. Współczynnik feminizacji, czyli liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn, kształtował się na poziomie 97. W ostatnich latach liczba ludności zamieszkującej gminę zmieniała się w niewielkim stopniu. Jednocześnie zaznaczyć należy, że w 2015 roku urodziło się więcej chłopców niż dziewczynek. Ludność obszaru wiejskiego w roku 2015 wyniosła 7 143 osoby, zaś obszar miejski zamieszkiwało 3 368 osób. W obszarze wiejskim większa jest liczba mężczyzn niż kobiet, zaś w mieście liczba kobiet nieznacznie przekracza liczbę mężczyzn.

Gęstość zaludnienia dla całej gminy w ostatnim analizowanym roku wyniosła 46 osób/ km². Dla obszaru miasta wskaźnik ten przyjął wartość 300 osób/km², natomiast dla obszarów wiejskich 33 osoby/km².

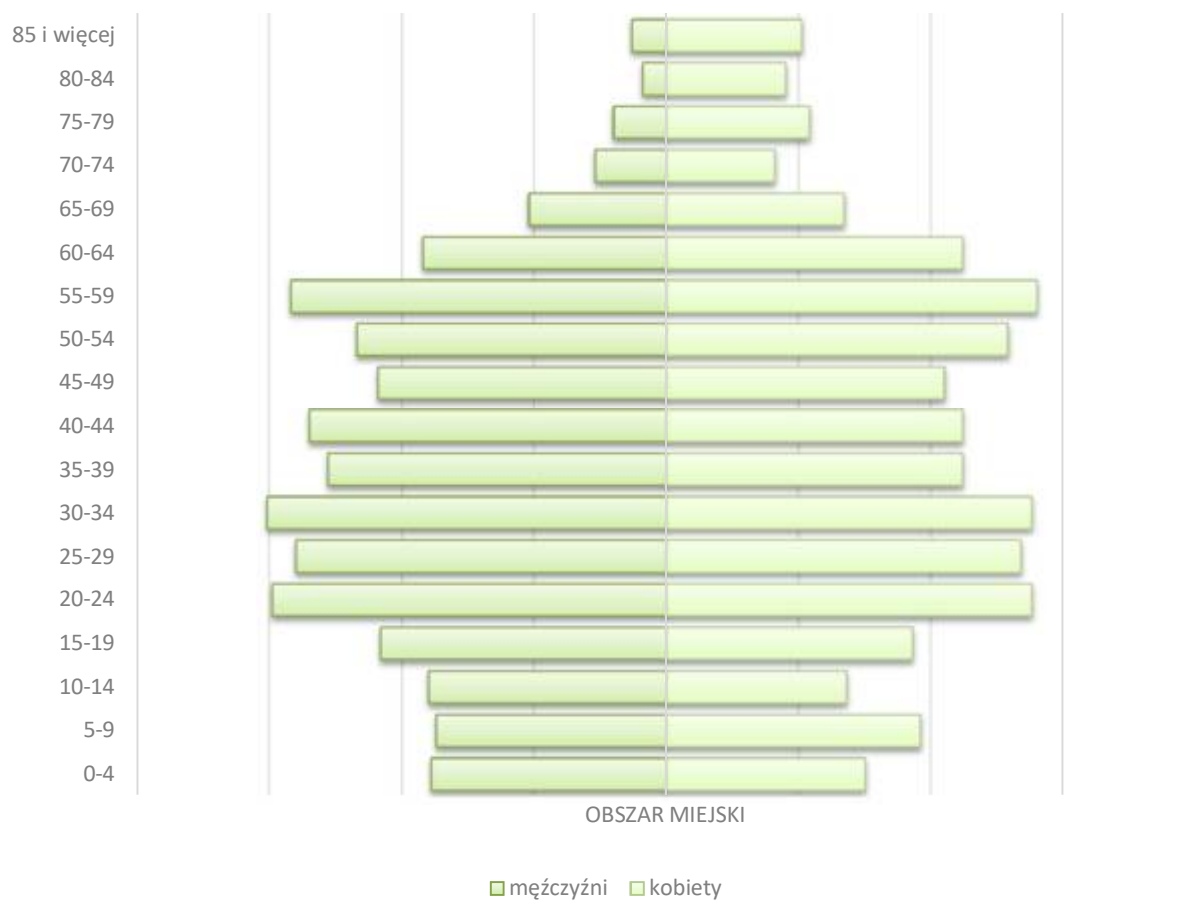
Wykres 18. Liczba ludności gminy wg płci w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

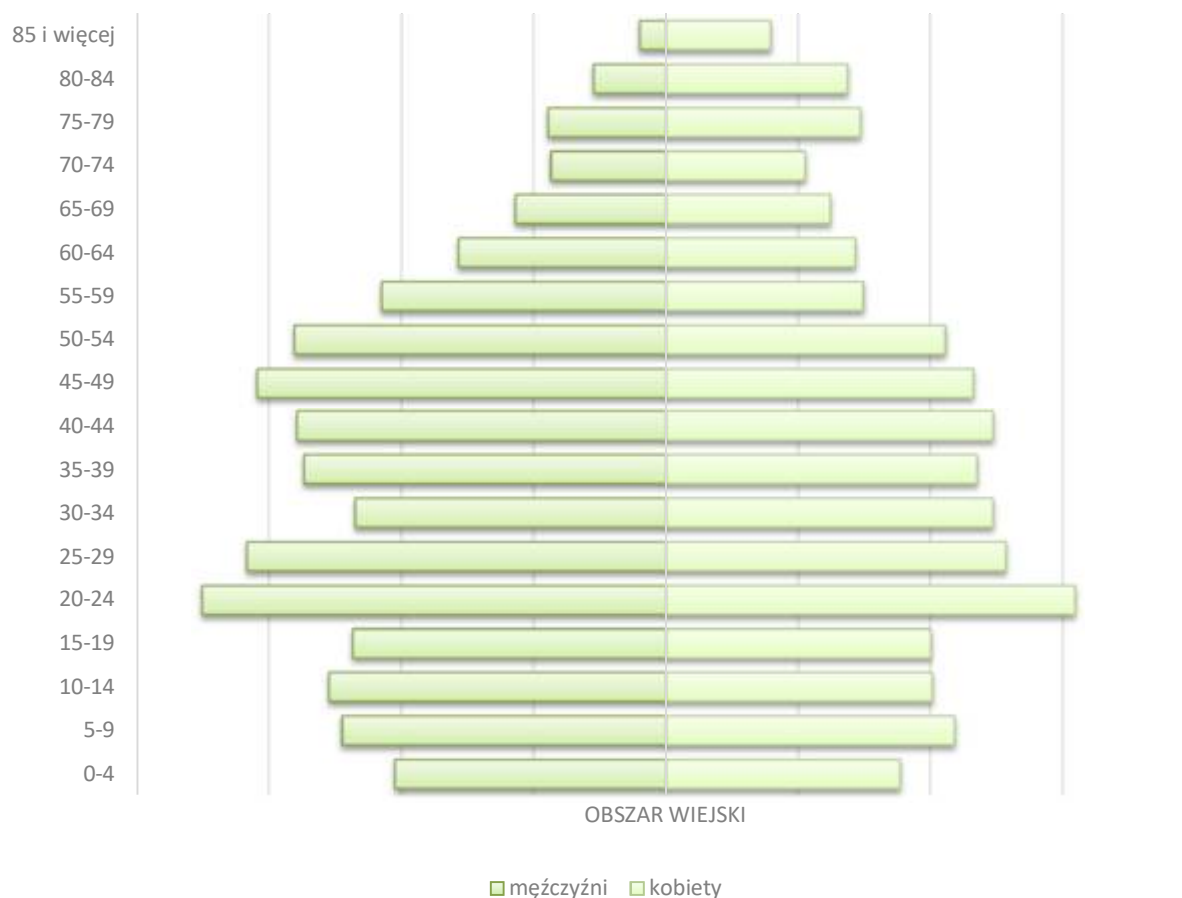
Struktura ludności w gminie, pod względem płci i wieku, wskazuje na dużą dysproporcję pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn w różnorodnych grupach wiekowych. Mężczyźni stanowią liczebną przewagę w przedziale od 0 do 59 lat włącznie, natomiast kobiety powyżej 60 roku życia. W przypadku kobiet największa różnica widoczna jest w przedziałach: 75-79 lat (ponad dwukrotnie więcej niż mężczyzn), 80-84 lata (ponad dwuipółkrotnie więcej) oraz powyżej 85 roku życia (tutaj różnica jest największa, bo ponad trzykrotna). Istotne dysproporcje w przypadku mężczyzn do kobiet dotyczą przedziałów: 10-14 lat, 40-44 lata, 45-49 lat oraz 50-54 lata. Warto przy tym zaznaczyć, że osoby poniżej 20 roku życia w 2014 roku stanowiły prawie 1/4 mieszkańców (23,3%), a osoby powyżej 65 ponad 12%.

Wykres 19. Struktura ludności na terenie gminy w obszarze miejskim w roku 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 20. Struktura ludności na terenie gminy w obszarze wiejskim w roku 2015

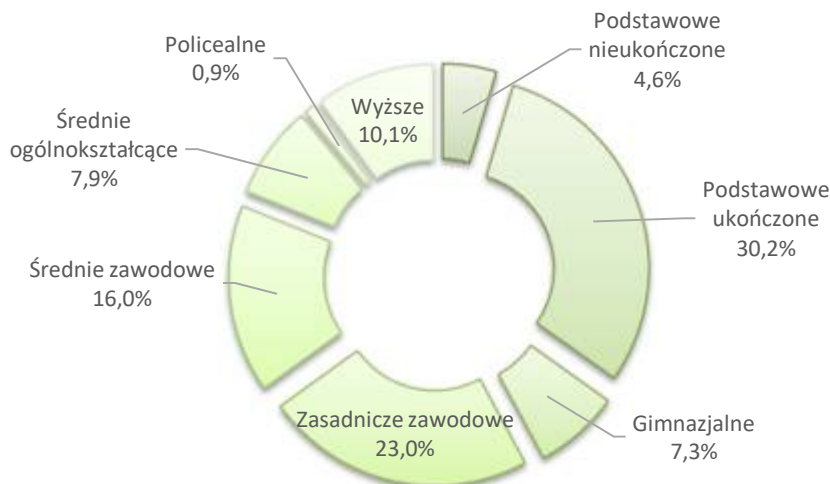

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Z uzyskanych danych wynika, że w 2011²³ roku ponad 30% mieszkańców gminy posiadało wykształcenie podstawowe ukończone i była to grupa najliczniejsza. Niewiele mniejszy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym (23,0%) oraz średnim zawodowym (16,0%). Około 10% mieszkańców posiada wykształcenie wyższe, w tym 4 575 kobiet i 2 539 mężczyzn. Szczegółowe dane zawiera poniższy wykres.

²³ Bank Danych Lokalnych nie dysponuje informacjami dotyczącymi wykształcenia mieszkańców na poziomie gmin. Dane zawarte w podpunkcie pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku.

Wykres 21. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy w roku 2011

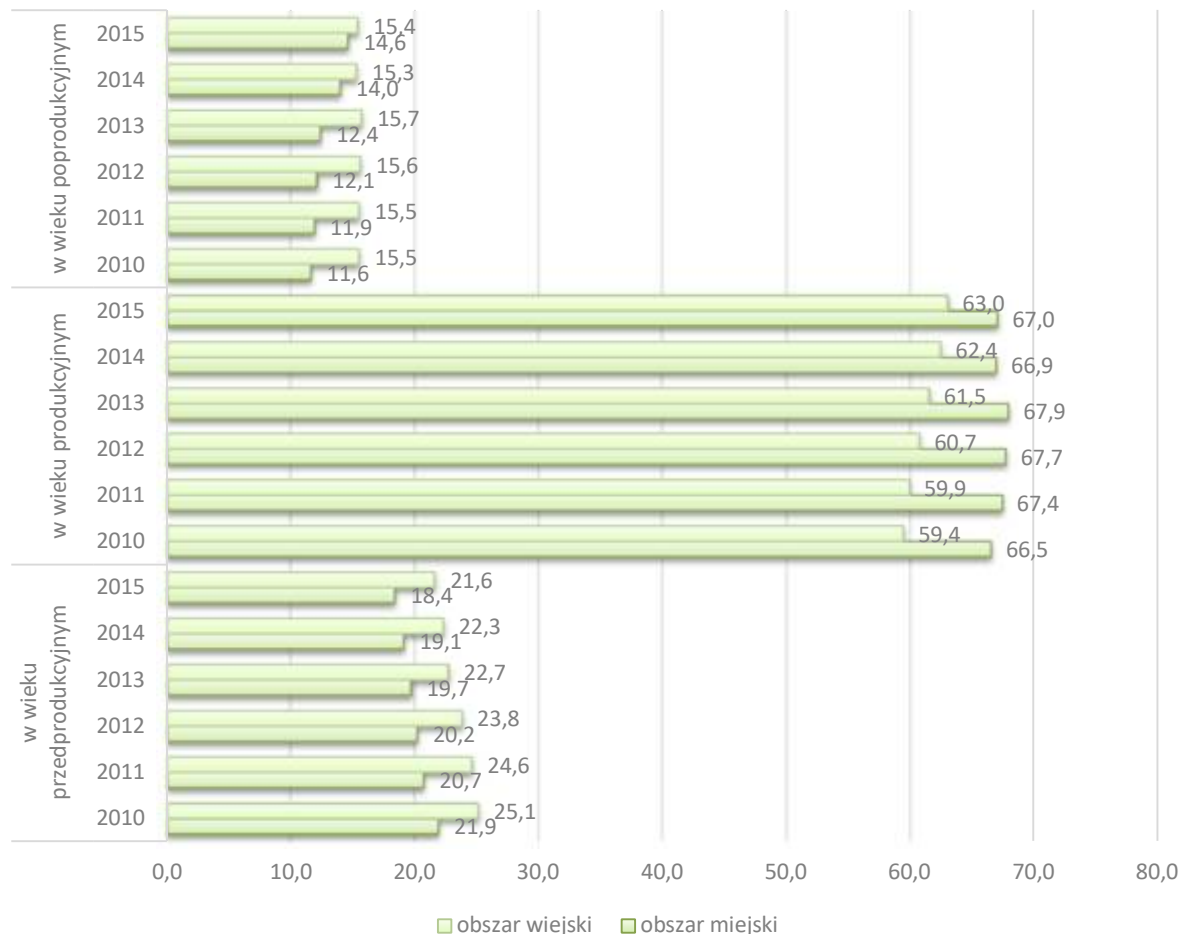
Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026.

Struktura ludności gminy pod względem ekonomicznych grup wieku w 2015 roku przedstawia się następująco: ponad 1/5 wszystkich mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym (20,6%), zdecydowana większość to osoby w wieku produkcyjnym (64,3%), a pozostały odsetek przypada na osoby w wieku poprodukcyjnym (15,1%). Warto zwrócić uwagę, że począwszy od roku 2010 udział ludności w wieku przedprodukcyjnym maleje (względem roku 2014 spadek o 3,6 p.p.), a wzrasta w wieku poprodukcyjnym (wzrost od 2010 o 0,8 p.p.). Odsetek osób w wieku produkcyjnym w strukturze ludności gminy kształtuje się na względnie stałym poziomie 61,5%-64,3%. Wskaźniki obciążenia demograficznego przedstawiają się następująco:

- Na 1000 osób w wieku produkcyjnym przypada 55,6 osób w wieku nieprodukcyjnym (na terenie miasta 49,2 osoby, a na obszarach wiejskich 58,8).
- Na 1000 osób w wieku przedprodukcyjnym przypada 73,6 osób w wieku poprodukcyjnym (na terenie miasta 79,3 osoby, a na obszarach wiejskich 71,2).
- Na 1000 osób w wieku produkcyjnym przypada 23,5 osób w wieku poprodukcyjnym (na terenie miasta 21,7 osoby, a na obszarach wiejskich 24,4).

Szczegółowe dane zawiera poniższy wykres.

Wykres 22. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W większości analizowanego okresu na terenie gminy liczba urodzeń żywych przewyższała liczbę zgonów, zatem wartość wskaźnika przyrostu naturalnego kształtowała się na poziomie dodatnim. Wyjątkiem jest rok 2011 oraz 2015, kiedy to wskaźnik przyjął wartości ujemne. Warto zaznaczyć, że w ostatnim roku na terenie miasta odnotowano 26 urodzeń żywych oraz 23 zgony, zatem wskaźnik przyjął wartość powyżej 0, natomiast na terenach wiejskich liczba urodzeń żywych wyniosła 62 a zgonów 77, co wskazuje na ujemny przyrost naturalny.

Wykres 23. Przyrost naturalny na terenie gminy w obszarze miejskim w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

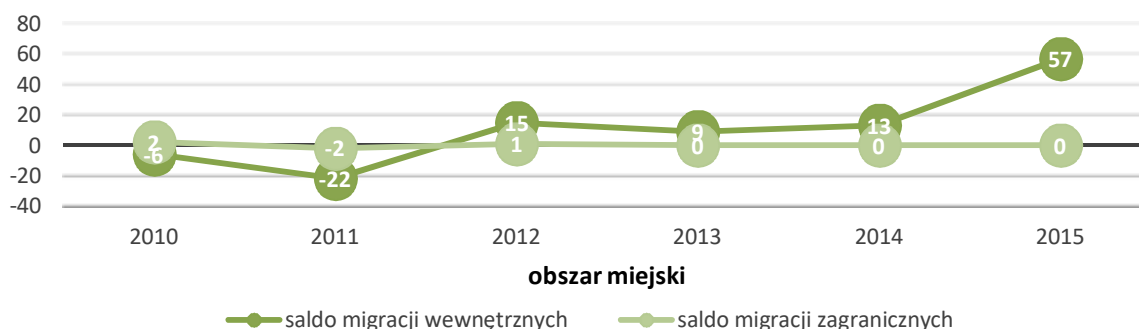
Wykres 24. Przyrost naturalny na terenie gminy w obszarze wiejskim w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

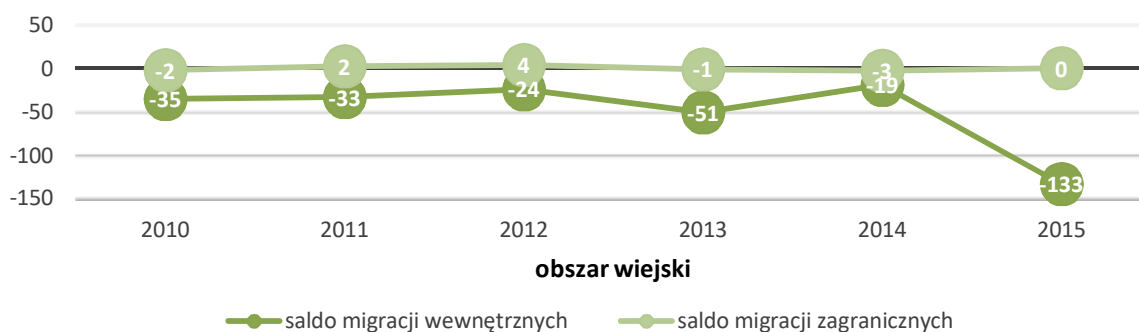
Saldo migracji na terenie gminy ulega znacznym wahaniom, jednak w większości analizowanego okresu przyjmuje wartości ujemne. Największe rozbieżności widoczne są w przypadku migracji wewnętrznych – ich saldo kształtują się od poziomu -41 osób w roku 2010 do -76 w 2015. Mniejsze wahania obserwowalne są w przypadku migracji zagranicznych, co oznacza, że osoby migrujące częściej wybierają inne gminy w obrębie kraju, niż wyjazdy zagraniczne. Warto jednocześnie dodać, że saldo migracji zagranicznych na terenie miasta kształtuje się na poziomie 57 osób, natomiast na terenach wiejskich w ostatnim analizowanym roku wyniosło -133 osoby.

Wykres 25. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w obszarze miejskim w latach 2010-2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 26. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w obszarze wiejskim w latach 2010-2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wnioski:

- Na przestrzeni lat 2010-2015 liczba ludności gminy nieznacznie spadła (o 1,3%). Należy podkreślić, iż w przypadku obszaru miejskiego nastąpił wzrost liczby ludności (o 7%), a w przypadku obszaru wiejskiego odnotowano spadek liczby ludności (o 4,7%)
- Struktura ludności pod względem płci i wieku, zarówno w obszarze miejskim, jak i wiejskim ma charakter stacjonarny, co oznacza, że w najbliższym czasie nie oczekuje się dynamicznych zmian w strukturze demograficznej i liczbie ludności gminy.
- W roku 2015 w strukturze ludności gminy miejskiej osoby w wieku produkcyjnym stanowiły wyższy odsetek (67%) niż w przypadku gminy wiejskiej (63%). Jednocześnie różnica pomiędzy udziałem w strukturze demograficznej osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym jest korzystniejsza dla obszaru wiejskiego (6,2 p.p.) niż miejskiego (3,8 p.p.). Oznacza to, że w przypadku obszaru miejskiego na przestrzeni najbliższych lat istnieje ryzyko nasilenia się zjawiska wzrostu w strukturze populacji odsetka osób w wieku poprodukcyjnym.

- Saldo migracji wewnętrznych dla terenu wiejskiego jest ujemne (-133), a dla terenu miejskiego dodatnie (57). W roku 2015 bilans migracji zagranicznych był neutralny zarówno w obszarze miejskim, jak i wiejskim.

Zamożność społeczeństwa

Ze względu na agregację danych dostępnych w ramach publikacji GUS, poniżej przedstawione zostało zestawienie dotyczące źródeł utrzymania ludności w powiecie ostrołęckim²⁴.

Z uzyskanych danych wynika, że największy odsetek w ludności stanowią osoby „na utrzymaniu” (37,7% ogółu). Niewiele mniej przypada na osoby zajmujące się pracą najemną poza rolnictwem (21,4%). Natomiast niezarobkowe źródła (w tym emerytura) stanowią źródło dochodu dla 16,1% mieszkańców powiatu, a praca w rolnictwie dla 12,06%. Niższe wskaźniki udziału dotyczyły źródeł w postaci renty, pracy na rachunek własny poza rolnictwem bądź nieustalonych.

Dane na poziomie gminy dotyczą natomiast dochodów gospodarstw. Z analizy wynika, że największa ich liczba utrzymuje się z działalności rolniczej oraz emerytury i renty. Prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej jest źródłem dochodu dla 201 gospodarstw, a 296 wskazały, iż utrzymują się z pracy najemnej. 154 gospodarstwa zadeklarowały natomiast, że posiadają dochody z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą.

Tabela 13. Dochody gospodarstw domowych na terenie gminy

<i>GOSPODARSTWA DOMOWE Z DOCHODAMI Z RÓŻNYCH ŹRÓDEŁ</i>	
z dochodem z działalności rolniczej	1188
z dochodem z emerytury i renty	145
z dochodem z pozarolniczej działalności gospodarczej	201
z dochodem z pracy najemnej	296
z dochodem z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą	154
bez dochodów z działalności rolniczej	12
bez dochodów z emerytury i renty	1055
bez dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej	999
bez dochodów z pracy najemnej	904
bez dochodów z innych niezarobkowych źródeł poza emerytura i rentą	1046
OGÓŁEM	1200

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analizując zamożność mieszkańców warto zwrócić uwagę na przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na terenie gminy. W latach 2010-2014 zwiększyło się ono o 480 zł i obecnie kształtuje się na poziomie 3 414 zł. W relacji do średniej krajowej wynosi natomiast 85,3%. Pomimo wzrostu

²⁴ Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku.

wynagrodzenia w regionie zmniejszył się jego udział w relacji do średniej krajowej, co oznacza jednocześnie, że wynagrodzenia w regionie rosną wolniej niż zarobki w pozostałych miastach.

Wykres 27. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie w latach 2010-2014²⁵

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Myszyniec

Wnioski:

- Wartość przeciętnego wynagrodzenia brutto w gminie jest znacząco niższa niż w przypadku danych wojewódzkich i krajowych. Wskazuje to na stosunkowo niską atrakcyjność lokalnego rynku pracy, co w dużej mierze dotyczy obszaru miejskiego, ze względu na fakt, iż teren wiejski zdominowany jest przez działalność rolniczą.

Ochrona zdrowia

W analizowanym okresie zwiększeniu uległa liczba przychodni na terenie gminy: z 2 w 2010 roku do 3 w 2015 roku. Zaznaczyć należy jednak, że od 2011 roku nie funkcjonuje żadna przychodnia niepubliczna. Ponadto w 2015 roku udzielono ogółem ponad 42 tys. porad w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i nieco więcej porad lekarskich (44 466). Liczba osób korzystających z opieki medycznej rokrocznie wzrasta. Do dyspozycji mieszkańców, niezmiennie od 2010 roku, są 3 apteki oraz 1 sklep zielarski. Na podstawie danych uznać należy, że mieszkańcy mają ograniczony dostęp do poradni specjalistycznych, a także ośrodków rehabilitacji. W celu skorzystania z ich usług muszą przemieszczać się do większych ośrodków. Wszystkie usługi z zakresu opieki zdrowotnej dotyczą obszaru miejskiego gminy, ponieważ na terenie wiejskim nie znajduje się żadna placówka opieki zdrowotnej oraz apteka.

²⁵ Brak publikacji danych dla roku 2015.

Tabela 14. Ochrona zdrowia

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba przychodni ogółem, w tym:	2	4	4	4	5	3
— Przychodnie niepubliczne	2	4	-	-	-	-
Podstawowa opieka zdrowotna – liczba udzielonych porad ogółem	23 708	38 675	33 345	35 469	40 835	42 390
Ambulatoryjna opieka zdrowotna – liczba udzielonych porad lekarskich ogółem	-	-	35 324	37 770	43 002	44 466
Liczba aptek i punktów aptecznych ogółem	3	3	3	3	3	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wnioski:

- Infrastruktura opieki zdrowotnej w gminie zlokalizowana jest na obszarze miejskim. W zakresie opieki zdrowotnej do dyspozycji mieszkańców są trzy apteki oraz taka sama liczba przychodni.
- W gminie problemem jest brak dostępności specjalistycznych usług medycznych, które powinny być zlokalizowane na terenie miasta Myszyniec, stanowiącego centralny ośrodek gminy, dobrze skomunikowany z innymi miejscowościami.

Szkolnictwo i edukacja

PUNKTY PRZEDSZKOLNE

W gminie zlokalizowane są trzy przedszkola oraz siedem punktów przedszkolnych, które zajmują się nauczaniem poniżej oddziału „0”:

- Niepubliczne przedszkole "Radosny Zakątek";
- Niepubliczny punkt przedszkolny "Bajkowa Kraina";
- Samorządowe przedszkole w Myszyńcu;
- Punkt przedszkolny "Wesołe Skrzaty" w Myszyńcu Starym;
- Punkt przedszkolny "Mali Odkrywczy" w Olszynach;
- Punkt przedszkolny "Pod Gwiazdkami" w Wolkowych;
- Punkt przedszkolny "Iskierka" w Wydmusach;
- Punkt przedszkolny "Planeta Uśmiechu" w Wykrocie;
- Punkt przedszkolny "Czarodziejski Dworek" w Zalesiu.

W 2014 roku w gminie było 388 dzieci w wieku przedszkolnym 3-5 lat (w tym 99 na terenie miasta oraz 289 na terenach wiejskich). Na przestrzeni lat 2010-2014 zauważyć można tendencję rosnącą w

tym zakresie – rodzi się coraz więcej dzieci – wyjątkiem jest rok 2014. Zwiększa się również odsetek najmłodszych mieszkańców gminy objętych wychowaniem przedszkolnym: z 16,4% w roku 2010 do 69,8% w 2014 (w tym na terenie miasta 130,3% a na terenach wiejskich 49,1%). Zaznaczyć należy, że w dalszym ciągu wysoki odsetek dzieci z terenów wiejskich nie uczęszcza do placówek przedszkolnych. Szczegółowe dane dla lat 2010-2014 z podziałem na miasto i tereny wiejskie zawiera poniższa tabela.

Tabela 15. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym i w wieku przedszkolnym (3-5 lat) w latach 2010-2015 na terenie gminy Myszyniec

Rok	Dzieci w wieku 3-5 lat ogółem	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym
2010	347, w tym: - na terenie miasta – 87 - na terenach wiejskich - 260	16,4%, w tym: - na terenie miasta – 47,1% - na terenach miejskich – 6,2%
2011	364, w tym: - na terenie miasta – 96 - na terenach wiejskich – 268	59,3%, w tym: - na terenie miasta – 89,6% - na terenach wiejskich – 48,5%
2012	403, w tym: - na terenie miasta 113 - na terenach wiejskich – 290	38,7%, w tym: - na terenie miasta – 93,8% - na terenach miejskich – 17,2
2013	432, w tym: - na terenie miasta 122 - na terenach wiejskich – 310	61,6%, w tym: - na terenie miasta – 94,3% - na terenach wiejskich – 48,7%
2014	388, w tym: - na terenie miasta – 99 - na terenach wiejskich - 289	69,8%, w tym: - na terenie miasta – 130,3% - na terenach wiejskich – 49,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Uzupełniając analizę warto zwrócić uwagę na relację liczby miejsc w przedszkolach do uczęszczających do nich dzieci. Liczba miejsc dostępnych w placówkach dla najmłodszych mieszkańców gminy w roku 2011, 2013 i 2014 była wyższa od liczby uczęszczających do nich dzieci.

Natomiast w roku 2010 i 2012 limit został wykorzystany maksymalnie. Szczegółowe dane dla miasta oraz obszarów wiejskich zawierają poniższe wykresy.

Wykres 28. Liczba miejsc oraz dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenie miasta w latach 2010-2014²⁶

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 29. Liczba miejsc oraz dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenach wiejskich w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

SKOLNICTWO PODSTAWOWE

W latach 2013-2015 w gminie Myszyniec zlokalizowanych było dziewięć szkół podstawowych, w tym jedna Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Białusnym Lasku o uprawnieniach Szkoły Publicznej:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Olszynach;
- Publiczna Szkoła Podstawowa przy ZS w Myszyńcu;
- Publiczna Szkoła Podstawowa przy ZS w Wykrocie;
- Publiczna Szkoła Podstawowa przy ZS w Wolkowych;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Krysiakach;

²⁶ Brak publikacji danych przez BDL GUS dla roku 2015.

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wydmusach;
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Białusnym Lasku o uprawnieniach szkoły publicznej (prowadzi os. fizyczna: PPHU „KRIS-BET” Krzysztof Gołaś) od 2013 roku;
- Szkoła Podstawowa w Zdunku; (prowadzi stowarzyszenie SIGIE) od 2000 roku (Szkoła Publiczna o uprawnieniach szkoły publicznej);
- Szkoła Podstawowa w Pełtach; (prowadzi stowarzyszenie SIGIE) od 2008 roku (Szkoła publiczna o uprawnieniach szkoły publicznej);
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zalesiu.

Wykres 30. Liczba uczniów szkół podstawowych na terenie miasta i obszarze wiejskim²⁷

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na powyższym wykresie przedstawiono ogólną liczbę uczniów szkół podstawowych funkcjonujących na terenie gminy Myszyniec (w podziale na teren miasta oraz tereny wiejskie). Warto zauważyć, że poczynwszy od roku 2010 liczba uczniów maleje – względem roku 2014 odnotowano ogólny spadek o ponad 9,1%. Podobna tendencja widoczna jest w przypadku absolwentów. Warty podkreślenia jest fakt, że do szkół zlokalizowanych w obszarze miejskim uczęszczają również dzieci z obszarów wiejskich.

Tabela poniżej przedstawia natomiast łączną liczbę uczniów w szkołach podstawowych w poszczególnych placówkach na terenie gminy. Wynika z niej, że największa liczba uczniów uczęszcza do Zespołu Szkół w Myszyńcu, zaś najmniejsza do Szkoły Podstawowej Zdunek (prowadzonej przez stowarzyszenie). Warto dodać, że w 2014 roku na terenie gminy stworzonych zostało 67,55 etatów, z czego prawie 96% nauczycieli stanowiły kobiety.

Tabela 16. Liczba uczniów szkół podstawowych na terenie gminy

Szkoły podstawowe	2013	2014	2015
PSP Krysiaki	38	35	38

²⁷ Brak publikacji przez BDL GUS danych dla roku 2015.

ZS Myszyniec	391	372	419
PSP Olszyny	45	41	41
ZS Wolkowe	67	72	76
ZS Wykrot	83	83	93
PSP Wydmusy	45	49	54
PSP Zalesie	27	45	26
SP Pełty*	19	20	20
SP Zdunek*	8	7	8
Gołaś SP Białusny Lasek**	21	25	23

*Szkoły publiczne o uprawnieniach szkoły publicznej prowadzone przez stowarzyszenie.

** Szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej prowadzona przez os. fizyczną.

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026

W przypadku edukacji dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami, poniższy wykres przedstawia dane dotyczące uczniów w oddziałach integracyjnych, ogólnodostępnych, w klasach terapeutycznych, wyrównawczych i w formie indywidualnej. Liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do placówek na terenie gminy zmniejszyła się od 2010 roku. Na stałym poziomie (2-3 osób) pozostaje liczba uczniów nauczanych indywidualnie.

Tabela 17 Młodzież niepełnosprawna w szkołach podstawowych według rodzaju obszaru²⁸

Wyszczególnienie	Rok	obszar miejski	obszar wiejski
uczniowie w oddziałach specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych	2010	1	10
	2011	0	6
	2012	1	2
	2013	2	6
	2014	0	6
	2015	2	4
absolwenci w oddziałach specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych	2010	2	4
	2011	0	2
	2012	0	3
	2013	2	0
	2014	2	3

²⁸ Brak publikacji przez BDL GUS danych dla roku 2015.

uczniowie niepełnosprawni indywidualnie nauczani	2015	0	3
	2010	0	3
	2011	0	2
	2012	0	2
	2013	0	2
	2014	0	3
	2015	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

SKOLNICTWO GIMNAZJALNE

Na terenie gminy Myszyniec znajdują się trzy szkoły gimnazjalne prowadzone są przez jednostki samorządu gminnego:

- Publiczne Gimnazjum przy ZS w Wolkowych;
- Publiczne Gimnazjum przy ZS w Wykrocie;
- Publiczne Gimnazjum przy ZS w Myszyńcu.

Wykres 31. Liczba uczniów szkół gimnazjalnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Powyższy wykres przedstawia liczbę uczniów gminnych szkół gimnazjalnych. Wynika z niego, że w latach 2010-2014 liczba uczniów uczęszczających do niniejszych placówek zmniejszyła się o ponad 10%. Liczba absolwentów waha się natomiast na poziomie od 156 do 133. Poniższa tabela ilustruje rozkład uczniów w poszczególnych placówkach na terenie gminy.

Tabela 18. Liczba uczniów szkół gimnazjalnych

	<i>ZS Myszyniec</i>	<i>ZS Wolkowe</i>	<i>ZS Wykrot</i>
2013	303	65	52
2014	309	54	50

2015	294	57	55
------	-----	----	----

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026.

Tabela 19 Młodzież niepełnosprawna w szkołach gimnazjalnych według rodzaju obszaru²⁹

Wyszczególnienie	Rok	obszar miejski	obszar wiejski
uczniowie w oddziałach specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych	2010	7	6
	2011	4	4
	2012	3	5
	2013	7	3
	2014	8	7
	2015	6	6
absolwenci w oddziałach specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych	2010	3	1
	2011	4	2
	2012	1	0
	2013	2	2
	2014	3	0
	2015	3	3
uczniowie niepełnosprawni indywidualnie nauczani	2010	0	0
	2011	0	0
	2012	0	0
	2013	0	0
	2014	0	0
	2015	0	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

SZKOLNICTWO OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Poza placówkami nauczania podstawowego i gimnazjalnego na terenie gminy funkcjonuje również Zespół Szkół Powiatowych w Myszyncu im. Ks. Adama Bargielskiego, który oferuje:

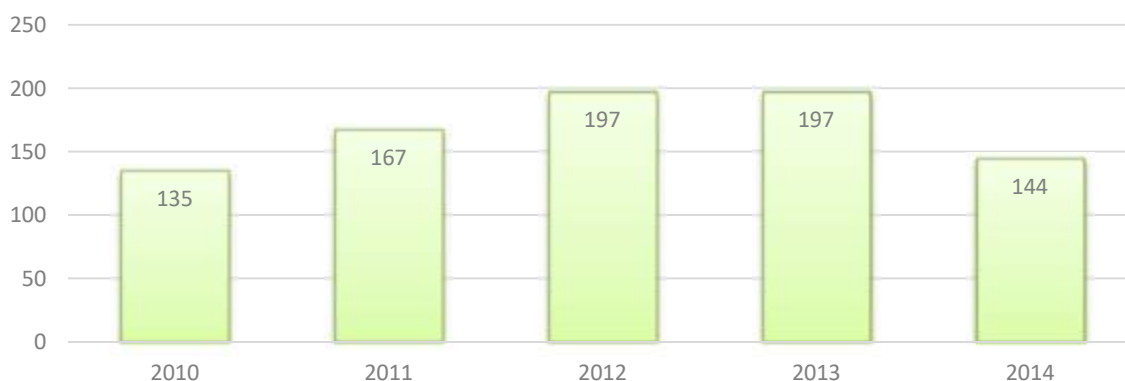
- Liceum ogólnokształcące (możliwość w zakresie rozszerzonym: matematyka, biologia, angielski, geografia);
- Technikum (technik informatyk, technik ochrony środowiska, technik agrobiznesu);

²⁹ Brak publikacji przez BDL GUS danych dla roku 2015.

- Zasadniczą szkołę zawodową (cukiernik, elektromechanik, elektryk, fryzjer, krawiec, kucharz, mechanik pojazdów samochodowych, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, piekarz, rolnik, wędliniarz, sprzedawca, stolarz, ślusarz, murarz – tynkarz;
- Szkołę dla dorosłych (szkoła policealna – technik informatyk, liceum ogólnokształcące dla dorosłych, kwalifikacyjne kursy zawodowe, tj. prowadzenia produkcji rolniczej, ocena stanu środowiska, montaż i eksploatacja komputerów oraz urządzeń peryferyjnych).

Według uzyskanych danych do liceum w 2014 roku uczęszczało 144 uczniów (spadek względem roku 2013 o 53 osoby), natomiast do liceum dla dorosłych 53 (w tym 41% mężczyzn). Spadek zainteresowania nauką w szkołach o profilu ogólnym spowodował, iż w 2013 roku zamknięto jedną z nich. Licea ogólnokształcące znajdują się jedynie na obszarze miejskim gminy. Do liceum ogólnokształcącego w Myszyncu uczęszcza bardzo duża liczba młodzieży z terenów wiejskich gminy.

Wykres 32. Liczba uczniów i absolwentów liceów ogólnokształcących³⁰

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

SZKOLNICTWO PONADGIMNAZJALNE I POLICEALNE

Na terenie gminy w 2014 roku funkcjonowało łącznie pięć szkół ponadgimnazjalnych i policealnych. Ogółem kształciło się w nich 312 osób. W przypadku absolwentów największy odsetek stanowią ci, którzy uczęszczali do zasadniczych szkół zawodowych oraz techników (łącznie 38,9%, w tym 29,9% dotyczy zasadniczych szkół zawodowych), absolwenci liceów ogólnokształcących to 11,8% ogółu. Szkoły ponadgimnazjalne i policealne są zlokalizowane na terenie miasta.

³⁰ Brak publikacji danych przez BDL GUS dla roku 2015.

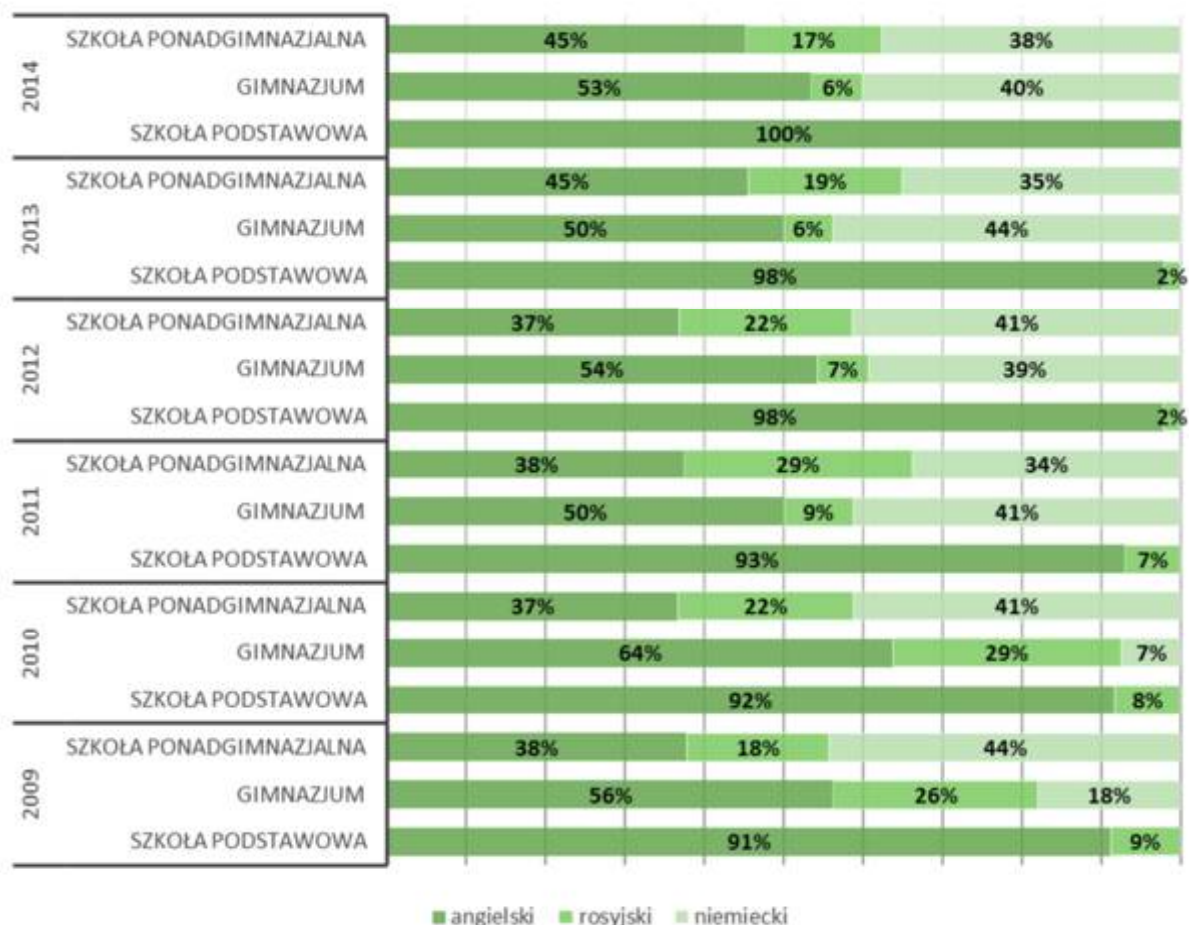
Wykres 33. Liczba uczniów i absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i policealnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wszystkie rodzaje szkół na terenie gminy prowadzą naukę języków obcych. Najczęściej wybierany w latach 2009-2014 był angielski. Istotny odsetek placówek organizuje również zajęcia z języka niemieckiego, nieco mniejszy z rosyjskiego. W przypadku szkół podstawowych w 2014 roku dzieci uczęszczały tylko na język angielski. W szkołach gimnazjalnych wybrało go 53%, natomiast 40% niemiecki, a 6% rosyjski. Analizując szkoły ponadgimnazjalne należy wskazać, że naukę języka angielskiego wybrała prawie połowa uczniów (45%), niemieckiego 40%, a rosyjskiego 17%. Należy dodać, że uczniowie mają możliwość nauki języka dodatkowego, jednak z niniejszej sposobności w 2013 roku skorzystało jedynie 29 osób.

Wykres 34. Nauka języków obcych na terenie gminy

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych mają możliwość otrzymania pomocy materialnej (w formie stypendium) za szczególne osiągnięcia i wyniki w nauce. W roku szkolnym 2014/2015 na ten cel przeznaczono łącznie 46 640 zł, z czego wypłacono 103 stypendia za wyniki w nauce oraz 117 za osiągnięcia sportowe łącznie 759 uczniom. Szczegółowe zestawienie zawiera poniższa tabela.

Tabela 20. Stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w roku 2014

Nazwa szkoły	Liczba uczniów kl. IV-VI szkoły podstawowej i gimnazjum	Liczba wypłaconych stypendiów za wyniki w nauce	Liczba wypłaconych stypendiów za osiągnięcia sportowe	Kwota przyznanych stypendiów
				[zł]
PSP w Krysiakach	17	5	12	3 604,00

PSP w Olszynach	22	10	-	2 120,00
ZS w Myszyńcu	490	54	61	24 380,00
ZS w Wolkowych	95	16	23	8 268,00
PSP w Wydmusach	29	8	5	2 756,00
ZS w Wykrocie	93	6	16	4 664,00
PSP w Zalesiu	13	4	-	848
Razem	759	103	117	46 640,00

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026.

Gmina przyznaje również pomoc materialną o charakterze edukacyjnym dla uczniów, w rodzinach, w których dochód na jednego członka rodziny nie przekroczył określonej kwoty (w 2015/2016 było to 514,00 zł). Stypendia te mogą zostać przeznaczone tylko na cele edukacyjne, m.in. zakup podręczników, przyborów szkolnych, stroju sportowego. W 2015 roku niniejsza pomoc przyznano łącznie 793 uczniom (w tym 691 z terenów wiejskich gminy i 102 z terenu miasta) na łączną kwotę 223 674,17206 793,39 zł. Dokładne dane dotyczące liczby wypłaconych stypendiów socjalnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21 Stypendia socjalne wypłacone w latach 2012-2014

Stypendia socjalne				
Rok budżetowy	2012	2013	2014	2015
Liczba uczniów	808	841	743	793
Kwota [w zł]	182 451,14	185 152,13	206 793,39	223 674,17

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026 oraz dane Urzędu Miejskiego.

Wnioski:

- W gminie zwiększa się liczba dzieci w wieku przedszkolnym, co powoduje wzrost zapotrzebowania na tego rodzaju infrastrukturę. Szczególne zapotrzebowanie, w tym względzie dotyczy obszaru miejskiego, z którego infrastruktury korzystają także mieszkańcy obszarów wiejskich (odsetek dzieci uczęszczających do przedszkola na terenie miasta w roku 2014 wyniósł 130,3%).
- Liczba uczniów w szkołach podstawowych jest wyższa na obszarze miasta, aniżeli na obszarze wiejskim, wynika to z faktu korzystania z infrastruktury miasta, także przez dzieci z obszarów wiejskich.
- Występuje znaczna dysproporcja w liczbie uczniów szkół gimnazjalnych między obszarem wiejskim i miejskim, co wynika z faktu uczęszczania do szkół w mieście także dzieci spoza tego obszaru.
- Szkoły ponadgimnazjalne i ogólnokształcące zlokalizowane są na obszarze miasta. Do liceum ogólnokształcącego w Myszyncu uczęszcza bardzo duża liczba młodzieży z terenów wiejskich gminy.

Bezpieczeństwo mieszkańców

Za bezpieczeństwo mieszkańców gminy odpowiada Komisariat Policji w Myszyncu, na jej terenie nie zlokalizowano natomiast żadnego posterunku policji. Funkcjonują również Ochotnicze Straże Pożarne w Myszyncu, Zdunku, Krysiakach, Wydmusach, Wolkowych oraz miejscowości Wykrot, a także podczas miesięcy letnich oddział Państwowej Straży Pożarnej, który w tym okresie stacjonuje w OSP w Wydmusach.

Wnioski:

- Bezpieczeństwo w gminie jest na dobrym poziomie. Największe zapotrzebowanie na rozszerzenie działalności prewencyjnej występuje w przypadku obszaru miejskiego, co wynika ze wzrostu liczby ludności miasta.

Pomoc społeczna

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Myszyniec w latach 2010-2015 systematycznie spadała. Należy jednocześnie podkreślić, iż zdecydowanie zmniejszała się liczba osób

korzystających z pomocy społecznej na obszarze wiejskim (spadek o 60% na przestrzeni lat 2010-2015). W przypadku obszaru miejskiego dynamika spadku liczby osób korzystających z pomocy społecznej była zdecydowanie niższa (spadek o 30% na przestrzeni lat 2010-2015). Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Myszyncu z pomocy społecznej w roku 2015 korzystało łącznie 1,8% ludności wsi oraz 3,9% ludności obszaru miejskiego.

Wykres 35 Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Myszyncu.

Najliczniej występujące problemy społeczne w gminie dotyczą ubóstwa (523), a w następnej kolejności wielodzietności (186), chorób (166), bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wśród rodzin wielodzietnych (151) i niepełnosprawności (136).

Warto w tym kontekście przyrzeć się również świadczeniom rodzinnym. Według danych BDL GUS w 2014 roku 868 rodzin otrzymało zasiłki rodzinne na dzieci na łączną kwotę 3 878 zł, a 1 820 dzieci skorzystało ze świadczeń pobieranych przez opiekunów. Kwota zasiłków pielęgnacyjnych w latach 2010-2014 pozostawała na zbliżonym poziomie.

Wnioski:

- Na przestrzeni lat 2010-2015 zmniejszyła się znacząco liczba osób korzystających z pomocy społecznej, jednocześnie spadek ten był znacznie bardziej dynamiczny w odniesieniu do obszaru wiejskiego, aniżeli miasta.
- Z pomocy społecznej w roku 2015 korzystało łącznie 1,8% ludności wsi oraz 3,9% ludności obszaru miejskiego.
- Najczęstszą przyczyną udzielania pomocy społecznej jest ubóstwo.

Aktywność społeczna

Na terenie gminy zarejestrowanych jest dwadzieścia jeden organizacji pozarządowych (pełne zestawienie zawiera poniższa tabela). Jak wynika ze sprawozdań z realizacji programu współpracy Gminy Myszyniec z organizacjami pozarządowymi, z zakresu kultury fizycznej organizacje

pozarządowe w 2015 roku zrealizowały dwa zadania, natomiast z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej sześć. Łączna kwota przyznanych dotacji na powierzenie realizacji zadań publicznych organizacjom nienależącym do sektora finansów publicznych w 2015 roku wyniosła 132 500,00 zł. Organizacje te złożyły również sześć ofert na wykonanie zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert. W przypadku współpracy pozafinansowej koncentrowała się ona głównie na zamieszczeniu na stronie internetowej gminy zakładki z informacjami o organizacjach pozarządowych, udzielaniu im na spotkania i posiedzenia sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego, umożliwianie bezpłatnego korzystania z boiska do gier zespołowych oraz pomieszczeń komunalnych należących do Gminy Myszyniec.

Podsumowując należy zaznaczyć, iż wśród wszystkich organizacji funkcjonujących na terenie gminy największą aktywnością odznacza się Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „KURPSIE Razem” oraz Związek Stowarzyszeń „KURPSIE Razem” z siedzibą w mieście Myszyniec. Ponadto zdecydowana większość zarejestrowanych organizacji pozarządowych opiera swoją działalność głównie na środkach finansowych przekazywanych z Urzędu Miejskiego, nie pozyskując jednocześnie dotacji z funduszy zewnętrznych.

Tabela 22. Organizacje pozarządowe na terenie gminy

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa organizacji</i>	<i>Dane adresowe</i>
1.	Związek Stowarzyszeń "KURPSIE Razem"	Myszyniec (13)
2.	Stowarzyszenie Lokalna Grup Działania „Kurpsie Razem”	
3.	Stowarzyszenie "Młodzi dla Myszyńca"	
4.	Towarzystwo Inicjatyw Regionalnych "POL-ITAL"	
5.	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kurpiowskiej Im. Biskupa Edwarda Samsela	
6.	Rada Lokalna nr 14 566 im. św. Marcina – oddział Stowarzyszeni Rycerze Kolumba w Polsce	
7.	Towarzystwo Rozwoju Ziemi Kurpiowskiej	
8.	Towarzystwo Przyjaciół Myszyńca	
9.	Kurpiowskie Stowarzyszenie Twórczości Ludowej i Agroturystyki	
10.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Sprawnych Inaczej	
11.	Stowarzyszenie Edukacyjne Lepsza Przyszłość	
12.	Fundacja „Kulturalne Kurpie”	

Lp.	Nazwa organizacji	Dane adresowe
13.	Ochotnicza Straż Pożarna w Myszyńcu	
14.	Towarzystwo Ochrony Dziedzictwa Kurpiowszczyzny Imienia Adama Chętnika	Charciabałda (1)
15.	Ochotnicza Straż Pożarna w Krysiakach	Krysiaki
16.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wolkowych	Wolkowe
17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wydmusach	Wydmusy
18.	Stowarzyszenie Wspierania Rolników Indywidualnych	
19.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wykrocie	Wykrot
20.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Wykrot	
21.	Kółko Rolnicze „Kurpsie Leśne” w Wykrocie	
22.	Kółko Rolnicze w Wykrocie	
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zdunku	Zdunek

Źródło: <https://ems.ms.gov.pl/krs>

Wnioski:

- W gminie zarejestrowano 23 organizacje pozarządowe, z czego ponad połowa (13) zlokalizowana jest w obszarze miejskim.
- Organizacje pozarządowe w gminie uczestniczą w realizacji projektów finansowanych przede wszystkim z budżetu gminy.
- Najbardziej aktywną organizacją jest Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kurpsie Razem”, która pozyskuje także dofinansowania na prowadzone działania ze środków zewnętrznych.

2.4 Analiza SWOT gminy

Celem analizy SWOT (*strengths-weaknesses-opportunities-threats*) jest identyfikacja i analiza czynników w kontekście ustalonego celu oraz wskazanie najlepszych rozwiązań, wytyczenie kierunków działania przy jednoczesnym wykorzystaniu szans i mocnych stron, a także minimalizacji zagrożeń i słabych stron analizowanego podmiotu. Wybierając odpowiednie czynniki, należy wyselekcjonować wyłącznie te, które mają, bądź mogą mieć wpływ na analizowany podmiot. Następnie należy usystematyzować je w cztery grupy:

- grupa 1: mocne strony (strengths, „S”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które stanowią atuty, zalety, przewagę analizowanego podmiotu
- grupa 2: słabe strony (weaknesses, „W”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które są słabszą stroną analizowanego podmiotu, bariery, wady
- grupa 3: szanse (opportunities, „O”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają szansę korzystnej zmiany analizowanego podmiotu
- grupa 4: zagrożenia (threats, „T”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają niebezpieczeństwo zmian niekorzystnych dla analizowanego podmiotu

Analiza SWOT bazuje na identyfikacji poszczególnych czynników za pomocą kryterium czasu ich występowania (obecne/ przyszłe) i charakteru oddziaływania danego czynnika (pozytywne/ negatywne). Ze względu na zakres przedmiotowy i cel opracowania dokumentu zdecydowano się przyjąć założenia:

- mocne strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i pozytywny;
- słabe strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i negatywny;
- szanse uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i pozytywny;
- zagrożenia uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i negatywny.

Mocne strony	Słabe strony
• współczynnik gęstości zatrudnienia na niskim poziomie • metodyczny wzrost odsetka ilości mieszkań wyposażonych w instalacje sanitarne • systematyczny przyrost ilości mikroprzedsiębiorstw	• niska jakość życia w regionie • niedostateczny poziom wykształcenia w gminie • emigracja ludzi wykształconych • brak zakładów przemysłowych • brak innowacyjności przedsiębiorstw • niepełny dostęp do Internetu w gminie

• względnie wysoki poziom zatrudnienia w gminie • usytuowanie w pobliżu terenów turystycznych (Wielkich Jezior Mazurskich) • nieskażony ekosystem • ponadprzeciętna ilość mieszkańców w wieku produkcyjnym • wkład miejscowej ludności w ochronę fauny i flory • obecność na obszarze gminy drogi tranzytowej • konsekwentny wzrost miesięcznego wynagrodzenia brutto • unikalne gatunki biosystemu środowiska naturalnego • pielęgnowanie miejscowej kultury • wsparcie przewoźników do przewozu dzieci do szkół • użytkowanie zbiorników retencyjnych do celów rekreacyjnych • mniejszy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, niżeli w wieku przedprodukcyjnym • wzrost chęci uczestniczenia mieszkańców w życiu gminy • zwiększone zainteresowanie miejscowej ludności wydarzeniami artystycznymi • wysokie zalesienie terenu	• brak aktywności fizycznej mieszkańców • nieobecność dróg kolejowych • zmniejszenie ilości osób zatrudnionych • brak synergii wynikającej ze współpracy przedsiębiorstw na rynku • nieistnienie specjalnych stref ekonomicznych oraz terenów wydzielonych pod inwestycje • nieprzystępny dostęp do usług medycznych • wysoka liczba osób żyjących w ubóstwie na terenie sołectw • brak lokalnej promocji gminy • niedostosowanie oferty gastronomicznej • niedobór działań promocyjnych turystykę • nienastawienie się obszaru na sektor turystyczny • duży odsetek gospodarstw rolnych • niedostateczna oferta wydarzeń i miejsc rekreacji dla mieszkańców • niska jakość dróg w gminie

Szanse	Zagrożenia
• realizacja projektów europejskich • pozyskanie funduszy europejskich	• wzrost kosztów pracy • spowolnienie wzrostu gospodarczego w

• zainteresowanie inwestorów zagranicznych • wykorzystanie współpracy pomiędzy jednostkami administracyjnymi celem poprawy wielu sfer życia mieszkańców • alternatywa rozwoju odnawialnych źródeł energii • praktyka władz samorządowych w pozyskiwaniu funduszy • usytuowanie na obszarze województwa mazowieckiego • poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej • metodyczny wzrost uczestnictwa mieszkańców w lokalnych wydarzeniach • subwencje dla przedsiębiorstw rolnych • otwarcie się na produkcję żywności proekologicznej • promocja atrakcyjności turystycznej regionu	• niska jakość usług komunikacyjnych • brak kooperacji podmiotów gospodarczych • niedostateczny poziom finansowania przedsięwzięć lokalnych • brak możliwości finansowych organów samorządowych • piramida wieku wskazująca na problem z demografią • mniejsza ilość dzieci w szkołach • negatywny trend wskazujący na starzenie się społeczeństw • exodus młodych ludzi poza tereny gminy do większych ośrodków miejskich • rolniczy charakter gminy • brak współpracy pomiędzy sąsiednimi jednostkami administracyjnymi • odpływ turystów do sąsiednich atrakcyjniejszych regionów • oferta szkolnictwa, niedostosowana do realiów rynku pracy • niska aktywność zawodowa ludności

Źródło: Opracowanie własne

2.5 Podsumowanie diagnozy

Przeprowadzona diagnoza społeczno gospodarcza-gminy Myszyniec wskazuje na duże natężenie problemów społecznych, gospodarczych oraz przestrzennych na terenie miasta Myszyniec. Ze względu na fakt, iż miasto jest centralnym ośrodkiem gminy, z którego korzystają również mieszkańcy obszarów wiejskich, wskazane jest prowadzenie działań zmierzających do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej miasta. W tabeli poniżej przedstawiono najważniejsze negatywne zjawiska dotyczące miasta Myszyńca wynikające z diagnozy.

Tabela 23. Negatywne zjawiska – Miasto Myszyniec

SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA	UZASADNIENIE
PRZESTRZENNE		
Brak uporządkowanych i zagospodarowanych przestrzeni publicznych	Zmniejszenie atrakcyjności miasta wśród mieszkańców i turystów	Inwestycje w modernizację przestrzeni publicznej są niewystarczające. Zwiększające się zapotrzebowanie na dodatkową przestrzeń wynika między innymi ze wzrostu liczby mieszkańców miasta i wyższej niż w obszarach wiejskich wartości wskaźnika gęstości zaludnienia (300 osób/km ²)
Niewielka liczba zagospodarowanych terenów zieleni/ rekreacyjnych	Postępująca degradacja środowiska	Rosnąca liczba ludności miasta oraz zwiększająca się gęstość zabudowy stwarza konieczność wygospodarowania dodatkowej przestrzeni dla terenów zieleni i rekreacyjnych, w celu harmonijnego rozwoju przestrzennego.
Wysokie natężenie ruchu samochodów ciężarowych	Wysoki poziom hałasu	Przez miasto przebiega droga krajowa numer 53, na której występuje wysokie natężenie ruchu.
Brak dogodnych przejść dla pieszych	Znaczna liczba wypadków z udziałem pieszych	
INFRASTRUKTURALNE		
Bariery architektoniczne dla osób starszych i niepełnosprawnych	Wykluczenie społeczne mieszkańców	Przestrzeń miasta w małym stopniu przystosowana jest do potrzeb osób starszych

Zły stan techniczny budynków oraz zaniedbane elewacje	Degradacja istniejącej zabudowy mieszkaniowej	i niepełnosprawnych. Ze względu na rosnący odsetek osób w wieku poprodukcyjnym oraz stosunkowo wysoką liczbę osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności, problem ten jest istotnym dla społeczności miasta Myszyniec.
Wysoki odsetek bloków kolejowych	Brak regulacji dotyczących estetyki nowej zabudowy mieszkalnej	Zabudowa miasta Myszyniec oraz infrastruktura techniczna wymaga nakładów na modernizację i remonty. Dodatkowo istotnym, w celu poprawy funkcjonalności i jakości zabudowy jest przygotowanie lokalnych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających aspekty związane z estetyką architektoniczną miasta.
Zły stan infrastruktury technicznej	Degradacja infrastruktury technicznej	
SPOŁECZNE		
Wysoki odsetek osób starszych (w tym osób niepracujących, którym nie przysługują świadczenia socjalne)	Rozwój zjawiska marginalizacji osób starszych	Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w obszarze miejskim zwiększył się na przestrzeni lat 2010-2015 z 11,6% do 14,6%. Prognozy demograficzne wskazują na to, iż liczba osób starszych na terenie miasta będzie

		wzrastać. Zwiększa się zatem zapotrzebowanie na działania aktywizujące seniorów.
Wysoki odsetek osób bezrobotnych	Ubożenie społeczności i odpływ ludności z miasta	Jedna trzecia bezrobotnych mieszkańców gminy to osoby zamieszkujące miasto Myszyniec (34,05%).
Brak oferty kulturalnej dla rodzin z dziećmi i osób starszych	Niski poziom skuteczności w budowaniu zintegrowanego i zaktywizowanego społeczeństwa.	Zapotrzebowanie na usługi kulturalne w mieście jest wysokie, a obecna oferta niewystarczająca.
Cyfrowe wykluczenie rodzin wielodzietnych	Rozwój zjawiska wykluczenia społecznego grup społecznych	Spośród przyczyn korzystania z pomocy społecznej do drugiej pod względem liczby osób, którym z tego powodu udzielono wsparcia należy wielodzietność. W Myszyncu osoby z rodzin wielodzietnych mają gorszy dostęp do technologii informacyjnej niż pozostała część społeczeństwa.
Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	Powielanie negatywnych wzorców społecznych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Myszyncu w latach 2008- 2016 przyjęła zgłoszenia o 231 osobach z problemem alkoholowym, których należało motywować do podjęcia leczenia w Ośrodkach Terapii Uzależnień. Na terenie miasta Myszyniec ulice: Stacha Konwy,

		Stefanowicza, Kolejowa, Reymonta, Przemysłowa to miejsca zamieszkania osób, które najliczniej występują w GKRPA.
Niska aktywność mieszkańców	Brak aktywnie działających organizacji pozarządowych	Spośród dwudziestu trzech organizacji pozarządowych aktywne w pozyskiwaniu środków finansowych spoza budżetu gminy są tylko dwie organizacje.

Źródło: Opracowanie własne.

3 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych na podstawie przeprowadzonych badań własnych

3.1 Problemy społeczne

Gmina Myszyniec zmagą się z wieloma problemami społecznymi. Najważniejsze z nich (w podziale na tereny wiejskie i miejskie) zostaną dokładnie przedstawione poniżej.

Bezrobocie

Problematyka bezrobocia w najszerszej skali dotyka mieszkańców miasta Myszyniec (223), co stanowi prawie 35% wszystkich bezrobotnych w regionie. Wartym odnotowania jest również poziom bezrobocia przekraczający 5%, występujący w sołectwach: Wykrot, Wydmysy, Wolkowe oraz Myszyniec Stary. W pozostałych jednostkach odnotowano stopę bezrobocia poniżej progu 5%. Najmniejsza liczba osób pozostających bez pracy występuje w sołectwie Gadomskie i Niedźwiedź.

Tabela 1 Zestawienie skali bezrobocia w gminie.

Sołectwo	Bezrobotni ogółem	Udział w bezrobociu w gminie [%]
Białusny - Lasek	20	3,05
Charcibałda	10	1,53
Zdunek	28	4,27
Cięćk	8	1,22
Drężek	15	2,29
Gadomskie	4	0,61
Krysiaki	22	3,36
Myszyniec	223	34,05
Myszyniec - Koryta	18	2,75
Niedźwiedź	5	0,76
Olszyny	32	4,89
Pełty	22	3,36
Myszyniec - Stary	58	8,85
Świdwiborek	13	1,98
Wolkowe	49	7,48

<i>Sołectwo</i>	<i>Bezrobotni ogółem</i>	<i>Udział w bezrobociu w gminie [%]</i>
Wydmyś	51	7,79
Wykrot	49	7,48
Zalesie	28	4,27
Średnia	113,5	17,33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Myszyniu.

Rozkład poziomu bezrobocia w mieście Myszyniec jest nierównomierny. Najwyższa stopa bezrobocia występuje wśród mieszkańców zameldowanych przy ulicy Kazimierza Stefanowicza (30 osób pozostaje bez zatrudnienia, co stanowi 13,45% społeczności zmagającej się z omawianym problemem społecznym na terenie miasta). Pozostałe obszary, na których występuje wysoka stopa bezrobocia to ośrodki przy ulicy Kolejowej (20), Władysława Reymonta, Stacha Konwy (19) oraz Wincentego Witosa (16). Liczba osób bezrobotnych mieszkających przy wymienionych ulicach przekracza średnią dla całego miasta (15). Z omawianym problemem nie zmagają się jedynie mieszkańcy ulic: 23 Stycznia, Baśniowej, Browary, Bukowej, Bursztynowej, Cichej, Kasztanowej, Mazurskiej, Obwodowej, Perłowej, Piaskowej, Sosnowej, św. Franciszka, Targowej, Wesołej, Zawiszy Czarnej oraz Placu Kardynała Wyszyńskiego.

Tabela 2 Zestawienie skali bezrobocia w mieście Myszyniec.

<i>Ulice</i>	<i>Bezrobotni ogółem</i>	<i>Udział w bezrobociu w mieście Myszyniec [%]</i>	<i>Ulice</i>	<i>Bezrobotni ogółem</i>	<i>Udział w bezrobociu w mieście Myszyniec [%]</i>
23 Stycznia	0	0	Modrzewiowa	3	1,35
Adama Chętnika	7	3,14	Most Kopański	8	3,59
Akacyjowa	1	0,45	Nadrzeczna	2	0,9
Bartna	3	1,35	Obwodowa	0	0
Baśniowa	0	0	Ogrodowa	1	0,45
Brata Zeno	3	1,35	Perłowa	0	0
Browary	0	0	Piaskowa	0	0
Bukowa	0	0	Poległych	2	0,9
Bursztynowa	0	0	Przemysłowa	6	2,69

Ulice	Bezrobotni ogółem	Udział w bezrobociu w mieście Myszyniec [%]	Ulice	Bezrobotni ogółem	Udział w bezrobociu w mieście Myszyniec [%]
Cicha	0	0	Pszczela	2	0,9
Dębowa	2	0,9	Rubinowa	1	0,45
dr. Stanisława Pawłowskiego	1	0,45	Słoneczna	3	1,35
Dzieci Polskich	2	0,9	Sosnowa	0	0
gen. Józefa Bema	6	2,69	Sportowa	2	0,9
Henryka Sienkiewicza	2	0,9	Stacha Konwy	19	8,52
Jagodowa	2	0,9	św. Franciszka	0	0
Kadzidłańska	5	2,24	Świerkowa	4	1,79
Kasztanowa	0	0	Targowa	0	0
Kazimierza Stefanowicza	30	13,45	Tęczowa	1	0,45
Kolejowa	20	8,97	Wesoła	0	0
Kurpiowska	11	4,93	Wincentego Witosa	16	7,17
Kwiatowa	2	0,9	Władysława Reymonta	20	8,97
Leśna	3	1,35	Wrzosowa	6	2,69
Lipowa	2	0,9	Zawiszy Czarnego	0	0
Macieja Kikuły	2	0,9	Zygmunta Padlewskiego	2	0,9
Mazurska	0	0	Plac Konstantego Rynarzewskiego	3	1,35
Miodowa	3	1,35	Plac Kardynała Wyszyńskiego	0	0
Modra	1	0,45	Plac Wolności	14	6,28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy.

Rysunek 3 Wizualizacja danych – liczba osób bezrobotnych na poszczególnych ulicach miasta

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy.

Opieka społeczna

Pomoc społeczna to kompleksowy zbiór działań, zmierzających do wspierania osób i ich rodzin w pokonywaniu ciężkich sytuacji życiowych oraz doprowadzaniu ich do pełnej samodzielności. Jednym z elementów opieki społecznej są przyznawane świadczenia finansowe. Według danych z lat 2011-2015, liczba beneficjentów otrzymujących świadczenie systematycznie spada. Należy podkreślić, iż ukształtował się ujemny trend, będący symptomem pozytywnych przemian w sferze społecznej (zarówno miasta, jak i terenów wiejskich).

W poniższej tabeli zostały przedstawione wyniki pozyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w gminie Myszyniec oraz Policji. Z danych wynika, iż największe problemy występują na terenie miasta. Wartość analizowanych wskaźników wskazuje na wyraźną różnicę pomiędzy liczbą trudności społecznych w mieście, w zestawieniu z sołectwami. Liczba osób narażonych na wykluczenie społeczne z terenu miasta została przedstawiona poniżej w wartościach nominalnych oraz jako odsetek ogółem w skali gminy:

- kradzieże – 5 (33%),
- kradzieże z włamaniem – 8 (65,53%),
- uszczerbek na zdrowiu – 1 (25%),
- rozbój, bójka – 1 (100%),
- bezrobocie 223 (34,05%),
- alkoholizm – 13 (45%),

- ubóstwo – 106 (20%),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna – 3 (1,98%),
- niepełnosprawność – 31 (23%),
- choroba – 51 (31%),
- wielodzietność – 31 (17%).

Najliczniej występujące problemy społeczne w gminie dotyczą bezrobocia (655 przypadków) i ubóstwa (523), a w następnej kolejności wielodzietności (186), chorób (166), bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wśród rodzin wielodzietnych (151) i niepełnosprawności (136).

Tabela 3 Zestawienie kryzysowych sytuacji społecznych w Gminie Myszyniec.

Sołectwo	Kradzieże	Kradzieże z włamaniem	Uszczerbek na zdrowiu	Rozbój, bójka	Bezrobotni ogółem	Alkoholizm	Ubóstwo	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	Niepełnosprawność	Choroba	Wielodzietność
Białusny - Lasek	0	0	0	0	20	1	36	2	0	0	13	13	24
Charcibałda	0	0	0	0	10	0	11	10	2	0	4	4	4
Ciećk	0	0	0	0	8	1	10	1	0	0	3	4	4
Drężek	0	0	0	0	15	1	7	3	0	0	2	1	4
Gadomskie	1	0	0	0	4	0	5	0	2	0	0	0	5
Krysiaki	1	0	0	0	22	0	30	12	1	0	0	3	15

Sołectwo	Kradzieże	Kradzieże z włamaniem	Uszczerbek na zdrowiu	Rozbój, bójka	Bezrobotni ogółem	Alkoholizm	Ubóstwo	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	Niepełnosprawność	Choroba	Wielodzietność
Myszyniec	5	8	1	1	223	13	106	3	0	0	31	51	31
Myszyniec - Stary	1	0	3	0	58	0	31	16	9	4	13	15	4
Myszyniec - Koryta	0	0	0	0	18	2	16	5	1	5	4	7	11
Niedźwiedź	0	0	0	0	5	1	6	2	0	0	1	0	3
Olszyny	0	0	0	0	32	0	54	27	2	2	12	5	7
Pęty	1	0	0	0	22	0	45	8	3	0	4	12	30
Świdwiborek	0	0	0	0	13	2	9	0	0	1	6	1	6
Wolkowe	0	0	0	0	49	2	50	22	15	1	11	13	0

Sołectwo	Kradzieże	Kradzieże z włamaniem	Uszczerbek na zdrowiu	Rozbój, bójka	Bezrobotni ogółem	Alkoholizm	Ubóstwo	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	Niepełnosprawność	Choroba	Wielodzietność
Wydmusy	3	2	0	0	51	4	32	22	3	1	9	9	4
Wykrot	2	2	0	0	49	1	43	5	9	3	6	14	23
Zalesie	1	1	0	0	28	1	20	8	0	5	10	6	9
Zdunek	0	0	0	0	28	0	12	5	0	0	7	8	2
Średnia	2,5	4	1,5	0,5	113,5	6,5	55,5	13,5	7,5	2,5	15,5	25,5	16,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Myszyńcu.

Problem ubóstwa, polegający na braku środków niezbędnych do zaspokojenia podstawowych potrzeb człowieka, w zakresie pożywienia, bezpieczeństwa czy ubrania dotyka w znacznym stopniu społeczeństwo gminy Myszyniec. Obszarem o najwyższej liczbie mieszkańców objętych problemem ubóstwa jest miasto Myszyniec, z 106 osobami w 59 rodzinach. Bardzo wyraźnie skrajna niezamożność występuje także w sołectwach Olszyny (54 osoby) oraz Wolkowe (50 osób objętych wsparciem z 31 rodzin). Należy zwrócić uwagę na pozostałe sołectwa o dużej liczbie osób żyjących w ubóstwie, tj. Pełty, Wykrot, Wydmusy, Białusny-Lasek czy Myszyniec-Stary.

Tabela 4 Zestawienie rodzin objętych pomocą z powodu ubóstwa

Sołectwa	Liczba rodzin	Liczba osób objętych wsparciem
Białusny - Lasek	16	36
Charcibałda	5	11
Zdunek	7	12
Cięćk	8	10
Drężek	5	7
Gadomskie	2	5
Krysiaki	13	30
Myszyniec	59	106
Myszyniec -Koryta	7	16
Niedźwiedź	5	6
Olszyny	b.d.	54
Pełty	19	45
Myszyniec - Stary	15	31
Świdwiborek	6	9
Wolkowe	31	50
Wydmusy	19	32
Wykrot	19	43
Zalesie	b.d.	20
Średnia	30	55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Trudności społeczne spowodowane bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w rodzinach wielodzietnych najczęściej występowały w sołectwie Olszyny, gdzie zanotowano aż 27

przypadków. Warty odnotowania jest wysoka wartość wskaźnika dla pozostałych sołectw Wolkowe, Wydmusy (po 22), Myszyniec-Stary (16) oraz Krysiaki (12). Wśród rodzin niepełnych, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, najwięcej przypadków zanotowano w sołectwie Wolkowe (16) oraz Wykrot i Myszyniec-Stary (po 9). W pozostałych liczba odnotowanej problematyki była marginalna. Zjawisko bezradności w sprawach wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego występowało najliczniej w sołectwach Zalesie oraz Myszyniec-Stary. Odsetek tych trudności był w skali gminy najniższy spośród omawianych.

W kategorii rodzin wielodzietnych, objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych najliczniej reprezentowane są sołectwa Wolkowe i Wydmusy (po 10), a także Olszyny oraz miasto Myszyniec (po 9). Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych wśród rodzin niepełnych najczęściej w sołectwie Wolkowe (7) oraz Myszyniec-Stary (5). Ostatnim zjawiskiem dotyczącym bezradności są problemy z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz opiekuńczo – wychowawcze. Najczęściej notowane zostały w mieście Myszyniec (4). Na pozostałych obszarach pojawiały się sporadycznie oraz wywierały marginalny wpływ na sferę społeczną.

Tabela 6 Zestawienie rodzin objętych pomocą społeczną z powodu bezradności.

Sołectwa	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	
	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba osób w tych rodzinach (ogółem)	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba osób w tych rodzinach (ogółem)	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba osób w tych rodzinach (ogółem)
Białusny - Lasek	1	6	0	0	0	0
Charcibałda	4	23	1	3	0	0
Zdunek	3	20	0	0	0	0
Cięćk	1	6	0	0	0	0
Drężek	1	5	0	0	0	0

Sołectwa	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	
	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba osób w tych rodzinach (ogółem)	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba osób w tych rodzinach (ogółem)	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba osób w tych rodzinach (ogółem)
Gadomskie	0	0	1	3	0	0
Krysiaki	4	26	1	2	0	0
Myszyniec	9	54	10	39	4	24
Myszyniec - Koryta	1	7	1	2	1	7
Niedźwiedź	1	6	0	0	0	0
Olszyny	9	50	1	2	2	7
Pęty	3	19	1	3	0	0
Myszyniec - Stary	4	30	5	28	2	12
Świdwiborek	0	0	0	0	1	4
Wolkowe	10	53	7	27	1	5
Wydmusy	10	52	2	5	1	2
Wykrot	2	12	3	11	0	0
Zalesie	3	17	0	0	2	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Osoby o różnym stopniu niepełnosprawności najliczniej zamieszkują miasto Myszyniec. Teren ten posiada najwyższy wskaźnik zarówno w liczbie osób, jak i rodzin zmagających się z omawianym problemem. Należy zwrócić uwagę na wysoką liczbę osób niepełnosprawnych w rodzinach występujących w Białym-Lasku, Olszynie, Myszyncu-Starym oraz Wolkowie.

Tabela 7 Zestawienie osób oraz rodzin objętych pomocą społeczną z powodu niepełnosprawności.

Analiza osób objętych pomocą		Analiza rodzin objętych pomocą	
Sołectwa		Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Białusny - Lasek	13	8	27
Charcibałda	4	2	8
Zdunek	7	3	19
Cięćk	3	3	10
Drężek	2	2	2
Gadomskie	0	0	0
Krysiaki	0	0	0
Myszyniec	31	30	47
Myszyniec -Koryta	4	4	6
Niedźwiedź	1	1	1
Olszyny	12	7	28
Pelty	4	1	1
Myszyniec - Stary	13	8	26
Świdwiborek	6	3	19
Wolkowe	11	9	23
Wydmusy	9	6	22
Wykrot	6	5	14
Zalesie	10	3	17
Średnia	16	15,5	24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Problem osób zapadających w długotrwałą lub ciężką chorobę najczęściej występował również w mieście Myszyniec - 51 osób, z 42 rodzin, skupiających łącznie 71 członków. Wysoka wartość przedstawionych danych odnosi się także do sołectw: Białusny – Lasek (24 osoby), Wykrot (23), Krysiaki (15) oraz Myszyniec – Koryta.

Tabela 8 Zestawienie osób i rodzin objętych pomocą społeczną z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Analiza osób objętych pomocą	Analiza rodzin objętych pomocą
------------------------------	--------------------------------

Sołectwa		Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Białusny - Lasek	13	8	21
Charcibałda	4	2	8
Zdunek	8	4	16
Cięćk	4	3	10
Drężek	1	1	1
Gadomskie	0	0	0
Krysiaki	3	1	7
Myszyniec	51	42	71
Myszyniec -Koryta	7	1	1
Niedźwiedź	0	0	0
Olszyny	5	4	13
Pęty	12	6	24
Myszyniec - Stary	15	1	1
Świdwiborek	1	1	1
Wolkowe	13	12	24
Wydmusy	9	6	22
Wykrot	14	8	22
Zalesie	6	3	14
Średnia	26	21,5	36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Największa liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu wielodzietności, podobnie jak w przypadku dwóch poprzednich wskaźników, zamieszkuje miasto Myszyniec (31). Niewiele mniej osób odnotowano w Pętach, Białusnym-Lasku oraz Wykrocie.

Tabela 9. Zestawienie osób i rodzin objętych pomocą społeczną z powodu wielodzietności

Analiza osób objętych pomocą		Analiza rodzin objętych pomocą	
Sołectwa		Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Białusny - Lasek	24	8	48

Analiza osób objętych pomocą		Analiza rodzin objętych pomocą	
Sołectwa		Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Charcibałda	4	2	11
Zdunek	2	1	7
Cięćk	4	2	11
Drężek	4	2	11
Gadomskie	5	2	11
Krysiaki	15	5	33
Myszyniec	31	b.d.	b.d.
Myszyniec -Koryta	11	3	18
Niedźwiedź	3	2	11
Olszyny	7	b.d.	b.d.
Pełty	30	12	68
Myszyniec - Stary	4	1	6
Świdwiborek	6	3	19
Wolkowe	0	0	0
Wydmusy	4	2	10
Wykrot	23	9	48
Zalesie	9	3	17
Średnia	16,5	6,5	37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Najczęściej występującym problemem w mieście, powodującym wykluczenie społeczne, jest problem ubóstwa, którego przypadki stwierdzono 106 razy. Najliczniej występują wśród osób zamieszkujących lokale przy ulicy Kolejowej, Reymonta, Stacha Konwy, Stefanowicza, a także Placu Wolności oraz Rynarzewskiego. W drugiej kolejności największą trudnością w mieście są długotrwałe choroby, które zostały zewidencjonowane 51 razy, a najwięcej osób z najcięższymi dolegliwościami rezyduje przy ulicy Stefanowicza, Kolejowej, Stacha Konwy oraz Placu Wolności. Rzadziej występują w mieście komplikacje wynikające z niepełnosprawności czy też wielodzietności, natomiast najrzadziej ma miejsce problem alkoholizmu, zarejestrowany jedynie 13 razy. Szczegółowe zestawienie zawiera poniższa tabela.

Tabela 10 Wykaz problemów społecznych w mieście Myszyniec z podziałem na ulice.

Ulice	Alkoholizm			Ubóstwo			Niepełnosprawność			Długotrwała lub ciężka choroba			Wielodzietność		
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Padlewskiego	0	0	0	2	1	7	0	0	0	0	0	0	0	1	7
pl. Konstantego Rynarzewskiego	0	0	0	10	5	15	2	2	2	4	2	4	4	1	6
Plac Wolności	0	0	0	10	2	18	9	7	14	9	7	14	5	2	11
Dębowa	2	2	4	2	2	4	1	1	3	0	0	0	0	0	0
Dr. Stanisława Pawłowskiego	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0
Dzieci Polskich	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Gen. Józefa Bema	3	1	6	6	4	11	2	2	4	3	3	4	0	0	0
Henryka Sienkiewicza	0	0	0	1	1	3	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Jagodowa	0	0	0	2	1	5	0	0	0	0	0	0	1	1	5
Kazimierza Stefanowicza	0	0	0	10	9	15	4	4	4	9	9	12	0	0	0
Kolejowa	3	2	3	12	7	26	3	5	6	6	4	11	0	0	0
Kurpiowska	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0
Lipowa	0	0	0	2	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0
Macieja Kikuły	0	0	0	2	1	4	0	0	0	2	1	4	0	0	0
Mazurska	0	0	0	2	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Modrzewiowa	0	0	0	1	1	2	0	0	0	1	1	2	0	0	0
Most Kopański	0	0	0	2	2	5	3	3	6	3	3	3	1	1	4
Przemysłowa	0	0	0	5	2	7	0	0	0	1	1	2	4	1	5

Ulice	Alkoholizm			Ubóstwo			Niepełnosprawność			Długotrwała lub ciężka choroba			Wielodzietność		
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Pszczela	0	0	0	3	1	4	0	0	0	0	0	0	3	1	4
Słoneczna	0	0	0	4	3	9	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Stacha Konwy	2	0	0	8	5	18	2	1	3	6	4	8	3	2	18
Wincentego Witosa	0	0	0	0	1	6	1	1	1	1	1	1	0	1	6
Władysława Reymonta	2	2	2	13	6	19	0	0	0	1	1	1	4	1	6
Wrzosowa	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Średnia	2	1	3	7	5	13,5	5	4	7,5	5	5	7,5	3,5	1,5	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ośrodka Pomocy Społecznej.

Na poniższych mapach przedstawiono również wizualizację danych zawartych w tabeli.

Rysunek 4. Wizualizacja danych – alkoholizm

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rysunek 5. Wizualizacja danych – ubóstwo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rysunek 6. Wizualizacja danych – niepełnosprawność

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rysunek 7. Wizualizacja danych – długotrwała lub ciężka choroba

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rysunek 8. Wizualizacja danych – wielodzietność

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Problematyka bezradności w zakresie opiekuńczo – wychowawczym występuje w mieście Myszyniec w jednakowej skali zarówno w rodzinach wielodzietnych, jak i niepełnych (po 18 osób). Dodatkowo, niesamodzielnosc w prowadzeniu gospodarstwa domowego została odnotowana wśród 7 osób.

Pomoc społeczna dedykowana jest w mieście 9 rodzinom wielodzietnym z tytułu nie radzenia sobie w zakresie opiekuńczo – wychowawczym, 10 rodzinom niepełnym z powyższego motywu oraz 4 rodzinom z powodu niesamodzielnosci w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela 11 Zestawienie osób i rodzin objętych pomocą z powodu bezradności w mieście Myszyniec.

Analiza osób objętych pomocą				Analiza rodzin objętych pomocą		
Ulice	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

			wa domowego	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzin ach	Liczb a rodzi n	Liczba osób w tych rodzin ach	Liczb a rodzi n	Liczba osób w tych rodzin ach
Padlewskie go	-	2	-	-	-	-	-	-	-
pl. Konstanteg o Rynarzewsk iego	-	3	-	-	-	1	3	-	-
Plac Wolności	-	2	-	-	-	1	5	-	-
Dębowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dr. Stanisława Pawłowskie go	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dzieci Polskich	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gen. Józefa Bema	3	-	-	1	5	-	-	-	-
Henryka Sienkiewicz a	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jagodowa	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Kazimierza Stefanowic za	-	-	-	1	5	-	-	1	5
Kolejowa	7	4	-	3	19	2	9	-	-

Analiza osób objętych pomocą				Analiza rodzin objętych pomocą					
Ulice	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego		
				Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Kurpiowska	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lipowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Macieja Kikuły	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mazurska	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Modrzewio wa	-	1	-	-	-	1	2	-	-
Most Kopański	-	1	-	-	-	1	4	-	-
Przemysło wa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pszczela	3	3	-	1	4	1	4	-	-
Słoneczna	-	-	-	-	-	1	3	-	-
Stacha Konwy	3	-	2	2	15	-	-	1	7
Wincentego Witosa	-	-	-	-	-	1	6	1	6

Analiza osób objętych pomocą				Analiza rodzin objętych pomocą					
Ulice	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	
				Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Władysław a Reymonta	1	2	4	1	6	1	3	1	6
Wrzosowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Myszyńcu..

Na poniższych mapach przedstawiono również wizualizację danych zawartych w tabeli.

Rysunek 9. Wizualizacja danych - Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rysunek 10. Wizualizacja danych - Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rysunek 11. Wizualizacja danych - Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Poziom edukacji

Analizie poddano również poziom edukacji w poszczególnych placówkach funkcjonujących na terenie gminy. Jak wynika z poniższej tabeli liczba uczniów w szóstej klasie szkół podstawowych rozkłada się nieproporcjonalnie w poszczególnych miejscowościach. Najmniej, bo tylko 3, przystąpiło do egzaminu w Zalesiu, natomiast najwięcej w Myszyńcu – 56.

Najwyższe wyniki z pierwszej części uzyskali uczniowie z Publicznej Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Krysiakach – ogółem 65,0%. Natomiast z drugiej części byli to uczniowie z Publicznej Szkoły Podstawowej im. Brata Zenona Żebrowskiego w Wykrocie (ogółem 72,4%). Również dzieci z dwóch wymienionych szkół jako jedyne przekroczyły próg 70% z egzaminu z języka polskiego, angielskiego oraz matematyki.

Ogółem do sprawdzianu w szóstej klasie szkoły podstawowej w roku 2015 na terenie gminy Myszyniec przystąpiło 117 uczniów, którzy uzyskali średnio z pierwszej części 58,7%, natomiast z drugiej – 66,0%.

Tabela 12 Wyniki sprawdzianu na arkuszu podstawowym w szóstej klasie szkoły podstawowej w 2015r.

Arkusz podstawowy	część pierwsza	część druga
-------------------	----------------	-------------

				język polski	matematyka	ogółem	język angielski	ogółem
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Krysiakach	Krysiaki	średni wynik (%) liczba uczniów	59, 1	71,4		65,0 7	56,4	56,4 7
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Brata Zenona Żebrowskiego w Wykrocie	Wykrot	średni wynik(%) liczba uczniów	73, 0	53,3		63,5 15	72,4	72,4 15
Publiczna Szkoła Podstawowa w Myszynie, im. K. Stefanowicza	Myszyniec	średni wynik(%) liczba uczniów	68, 0	47,3		57,9 56	69,3	69,3 56
Publiczna Szkoła Podstawowa w Olszynie	Olszyny	średni wynik(%) liczba uczniów	66, 6	50,7		59,0 7	66,0	66,0 7
Publiczna Szkoła Podstawowa	Wydmusy	średni wynik(%) liczba uczniów	64, 1	45,0		54,5	61,0	61,0

Arkusz podstawowy				część pierwsza				część druga
				język polski	matematyka	ogółem	język angielski	ogółem
w Wydmusach		liczba uczniów				11		11
Publiczna Szkoła Podstawowa w Zalesiu	Zalesie	średni wynik(%)	60,3	43,3		52,3	63,7	63,7
		liczba uczniów				3		
Zespół Szkół w Wolkowych	Wolkowe	średni wynik(%)	62,1	54,4		58,2	57,5	57,5
		liczba uczniów				18		
Wyniki dla szkół publicznych w gminie Myszyniec		średni wynik(%)		66,6	50,5	58,7	66,0	66,0
		liczba uczniów				117		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Myszyncu.

Dwie osoby na terenie gminy Myszyniec zakwalifikowane zostały do sprawdzianu klas szóstych na arkuszu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim. Uzyskały one średnio z pierwszej części: 57,0% z języka polskiego oraz 65,0% z matematyki. Wynik z języka angielskiego równy był ogółem 58,0%, przy czym uczeń ze szkoły w Krysiakach uzyskał 48,0%, a z Wykrotu – 68,0%.

Tabela 13 Wyniki sprawdzianu na arkuszu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stanie lekkim w szóstej klasie szkoły podstawowej w 2015r.

Arkusz upośledzonego w stanie lekkim				część pierwsza			część druga	
				język polski	matematyka	ogółem	język angielski	ogółem
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Krysiakach	Krysiaki	średni wynik (%)	62,0	60,0	61,0	1	48,0	48,0
		liczba uczniów						1
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Brata Zenona Żebrowskiego w Wykrocie	Wykrot	średni wynik (%)	52,0	70,0	61,0	1	68,0	68,0
		liczba uczniów						1
Wyniki dla szkół publicznych w gminie Myszyniec		średni wynik %	57,0	65,0	61,0	2	58,0	58,0
		liczba uczniów						2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Myszyńcu.

Poniższa tabela przedstawia średnie wyniki z egzaminu gimnazjalnego na arkuszu podstawowym na terenie gminy Myszyniec. W roku 2015 uczniowie uzyskali najlepsze wyniki z części humanistycznej - historii i WOS-u (63,6%), a następnie z języka polskiego (63,2%). W przypadku części matematyczno-przyrodniczej wyniki były nieco gorsze – średnio uczeń z matematyki zdobył 53,2%, a z przedmiotów przyrodniczych – 54,2%.

Z części językowej uczniowie najniższe wyniki uzyskali z egzaminów na poziomie rozszerzonym – średnio 35,7% z angielskiego oraz 34,3% z rosyjskiego.

Tabela 14 Wyniki egzaminu gimnazjalnego na arkuszu podstawowym w 2015 r.

Arkusz standardowy		część humanistyczna		część matematyczno-przyrodnicza		język obcy				
		język polski	historia i WOS	matematyka	przedmioty przyrodnicze	podstawowy angielski	rozszerzony angielski	podstawowy niemiecki	podstawowy rosyjski	rozszerzony rosyjski
Publiczne Gimnazjum w Wykrocie	Wykrot	62,8	64,8	40,8	47,8	66,4	51,8		60,3	34,3
Zespół Szkół w Wolkowych	Wolkowe	59,6	64,4	51,9	48,3	45,1	21,7	75,0		
Publiczne Gimnazjum w Myszyńcu	Myszyniec	64,0	63,3	54,9	56,3	62,6	38,1	51,0		
Wyniki dla szkół publicznych w gminie Myszyniec		63,2	63,6	53,2	54,2	59,5	35,7	52,4	60,3	34,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Myszyńcu.

Również uczniowie ze szkół w Wykrocie, Wolkowych oraz Myszyńcu, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego na arkuszu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim w roku 2015, uzyskali lepsze wyniki z części humanistycznej. Średni wynik z języka polskiego równy był 42,8%, a z historii i WOS-u 62,7%.

W przypadku części matematyczno-przyrodniczej najwyższe wyniki uzyskali uczniowie z Zespołu Szkół w Wolkowych, natomiast najniższe zanotowano w Publicznym Gimnazjum w Wykrocie - średnio 14,0% z matematyki i 43,0% z przedmiotów przyrodniczych. Uczniowie ze szkoły w Wykrocie uzyskali również najniższe wyniki z języków obcych.

Tabela 15 Wyniki egzaminu gimnazjalnego na arkuszu dla uczniów upośledzonych umysłowo w stanie lekkim w 2015 r.

Arkusz upośledzonego w stanie lekkim		część humanistyczna		część matematyczno-przyrodnicza		język obcy				
		język polski	historia i WOS	matematyka	przedmioty przyrodnicze	podstawowy angielski	rozszerzony angielski	podstawowy niemiecki	podstawowy rosyjski	rozszerzony rosyjski
Publiczne Gimnazjum w Wykrocie	Wykrot	38,0	63,0	14,0	43,0	75,0				
Zespół Szkół w	Wolkowe	41,0	54,5	55,0	50,0	41,0	10,0			

Wolkowych						5	5			
Publiczne Gimnazjum w Myszyńcu	Myszyniec	45,7	68,0	47,0	46,3	45,3				
Wyniki dla szkół publicznych w gminie Myszyniec		42,8	62,7	44,2	47,0	49,0	10,5			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Myszyńcu.

Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym

Uzyskane dane pozwoliły również na analizę uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym. Na terenie gminy funkcjonuje Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna im. ks. Władysława Skierkowskiego w Myszyńcu, wraz z filią w Wykrocie. Zaznaczyć należy, że mieszkańcy w niewielkim stopniu korzystają z oferty księgozbioru w placówkach bibliotek publicznych. Na każdego mieszkańca przypada w gminie ok. 0,3 książki, natomiast czytelników bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców przypada 91. Liczba wypożyczeń księgozbioru w ciągu lat 2010 – 2014 nie uległa znaczącej zmianie. Należy zwrócić jednak uwagę na malejącą liczbę czytelników w bibliotekach. Znaczącym mankamentem dwóch oddziałów czytelników jest ich brak dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jedynie wejście do budynku głównego biblioteki zaadaptowane zostało pod wymagania osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Na terenie miasta funkcjonuje również Regionalne Centrum Kultury Kurpiowskiej im. Księdza Władysława Skierkowskiego. Ośrodek działa na podstawie Uchwały Nr IV/17/10 Rady Miejskiej w Myszyńcu z dnia 28.12.2010r. Siedziba Regionalnego Centrum Kultury Kurpiowskiej znajduje się w mieście Myszyniec przy ulicy Plac Wolności 58. Formalnie terenem działania RCKK jest miasto i gmina Myszyniec, jednak zdecydowana większość działań prowadzona jest na terenie miasta. Celowość, a zarazem przedmiot działalności RCKK to przede wszystkim:

- edukacja, rozpowszechnianie kultury, wychowanie młodzieży,
- wieloaspektowa działalność poszerzająca świadomość oraz promująca lokalną kulturę w kraju i za granicą.

W ramach aktywności społecznej i obywatelskiej warto zwrócić uwagę również na funkcjonujące organizacje pozarządowe. Na terenie miasta Myszyniec odnotowano ich 13, z czego 9 przy ulicy Plac Wolności i po jednej przy ulicach: Plac Rynarzewskiego, Witosa, Chętnika i Sienkiewicza. Na terenach wiejskich najwięcej organizacji funkcjonuje w sołectwie Wykrot (4) i po 1 w: Charciabałdzie, Krysiakach, Wolkowym, Wydmusach i Zdunku.

Jak wynika ze sprawozdań z realizacji programu współpracy gminy Myszyniec z organizacjami pozarządowymi, wspólne działanie jednostek odbywa się zarówno w formie finansowej, jak i pozafinansowej. Z zakresu kultury fizycznej organizacje pozarządowe w 2015 roku zrealizowały dwa

zadania, natomiast z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej sześć. Łączna kwota przyznanych dotacji na powierzenie realizacji zadań publicznych organizacjom nienależącym do sektora finansów publicznych w 2015 roku wyniosła 132 500,00 zł. W przypadku współpracy pozafinansowej koncentrowała się ona głównie na zamieszczeniu na stronie internetowej gminy zakładki z informacjami o organizacjach pozarządowych, udzielaniu im na spotkania i posiedzenia sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego, umożliwianie bezpłatnego korzystania z boiska do gier zespołowych oraz pomieszczeń komunalnych należących do gminy Myszyniec.

Podsumowując należy zaznaczyć, iż wśród wszystkich organizacji funkcjonujących na terenie gminy największą aktywnością odznacza się Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „KURPSIE Razem” oraz Związek Stowarzyszeń „KURPSIE Razem” z siedzibą w mieście Myszyniec. Ponadto zdecydowana większość zarejestrowanych organizacji pozarządowych opiera swoją działalność głównie na środkach finansowych przekazywanych z Urzędu Miejskiego, nie pozyskując jednocześnie dotacji z funduszy zewnętrznych.

Tabela 16. Organizacje pozarządowe na terenie gminy

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa organizacji</i>	<i>Dane adresowe</i>
1.	Związek Stowarzyszeń "KURPSIE Razem"	Myszyniec ul. Plac Wolności 60
2.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „KURPSIE Razem”	Myszyniec ul. Plac Wolności 60/31
3.	Stowarzyszenie "Młodzi dla Myszyńca"	Myszyniec ul. Plac Wolności 58
4.	Towarzystwo Inicjatyw Regionalnych "POL-ITAL"	Myszyniec ul. Witosa 42
5.	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kurpiowskiej Im. Biskupa Edwarda Samsela	Myszyniec ul. Plac Wolności 60
6.	Rada Lokalna nr 14 566 im. św. Marcina – oddział Stowarzyszeni Rycerze Kolumba w Polsce	Myszyniec ul. Plac Rynarzewskiego 16
7.	Towarzystwo Rozwoju Ziemi Kurpiowskiej	Myszyniec ul. Plac Wolności 60
8.	Towarzystwo Przyjaciół Myszyńca	Myszyniec ul. Plac Wolności 58

Lp.	Nazwa organizacji	Dane adresowe
9.	Kurpiowskie Stowarzyszenie Twórczości Ludowej i Agroturystyki	Myszyniec ul. Plac Wolności 60
10.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Sprawnych Inaczej	Myszyniec ul. Sienkiewicza 1
11.	Stowarzyszenie Edukacyjne Lepsza Przyszłość	Myszyniec ul. Plac Wolności 60
12.	Fundacja „Kulturalne Kurpie”	Myszyniec ul. Adama Chętnika 5
13.	Ochotnicza Straż Pożarna w Myszyńcu	Myszyniec ul. Plac Wolności 58
14.	Towarzystwo Ochrony Dziedzictwa Kurpiowszczyzny Imienia Adama Chętnika	Charciabałda
15.	Ochotnicza Straż Pożarna w Krysiakach	Krysiaki
16.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wolkowych	Wolkowe
17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wydmusach	Wydmusy
18.	Stowarzyszenie Wspierania Rolników Indywidualnych	
19.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wykrocie	Wykrot
20.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Wykrot	
21.	Kółko Rolnicze „Kurpsie Leśne” w Wykrocie	
22.	Kółko Rolnicze w Wykrocie	Zdunek
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zdunku	

Źródło: <https://ems.ms.gov.pl/krs>

3.2 Problemy środowiskowe

w przypadku problemów środowiskowych uwagę zwrócono na wyroby azbestowe. Na przedstawionej poniżej mapie została przedstawiona ich lokalizacja. Największe natężenie tego typu materiałów zostało zanotowane na terenie miasta Myszyniec, niemałe skupienie szkodliwych substancji znajduje się również w okolicach wsi Wolkowe. Wyroby azbestowe kwalifikujące się do

usunięcia w pierwszej kolejności (zaznaczone kolorem czerwonym) znajdują się przy ulicach: Kolejowej, Stacha Konwy, Marii Konopnickiej, Plac Wolności i Sportowej.

Rysunek 12. Wyroby azbestowe na terenie miasta Myszyniec

www.esip.bazaazbestowa.gov.pl

Na obszarze gminy znajduje się łącznie 5953,324 Mg materiałów azbestowych. Według klasyfikacji pilności ich usunięcia w I grupie (największy priorytet) znajduje się 6,468 substancji. Ilość surowca w II

grupie wynosi 50,647 Mg, natomiast w zbiorze o najniższym stopniu pilności usunięcia jest zdecydowana większość materiałów, mianowicie 5896,209 Mg.

Ze względu na kryterium własności, zdecydowana większość materiałów azbestowych w gminie oraz mieście Myszyniec należy do osób fizycznych, znaczenie ilości posiadanych przez osoby prawne ma marginalne znaczenie.

3.3 Problemy przestrzenno-funkcjonalne

Współczynniki dotyczące zasobu mieszkaniowego w gminie precyzyjnie wskazują na różnice między standardami występującymi w mieście i na terenach wiejskich. Jedynie współczynnik przeciętnej powierzchni użytkowej wykazuje podobne wartości, pozostałe wskaźniki wskazują na przewagę warunków mieszkaniowych w mieście.

Tabela 17 Wskaźniki – zasób mieszkaniowy.

	<i>gmina Myszyniec</i> [m ²]	<i>miasto Myszyniec</i> [m ²]	<i>obszar wiejski</i> [m ²]
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	84,9	86,9	83,6
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	22,4	28,7	19,5
mieszkania na 1000 mieszkańców	263,4	329,7	233,5
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	4,11	4,38	3,93
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	3,80	3,03	4,28
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,92	0,69	1,09

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analizie poddano również połączenia komunikacyjne na terenie gminy, które stanowią istotny problem przestrzenno-funkcjonalnych jej mieszkańców. Na obszarze jednostki działalność prowadzi kilku przewoźników, są to między innymi:

- Adzatur Krajowe i Międzynarodowe Przewozy Autokarowe Adrian Zawrotny,
- Usługi przewozowo turystyczne przewóz osób Wiesław Aptacy,
- Przewozy pasażerskie usługi transportowe Krzysztof Grala.

Gmina Myszyniec nie posiada na swoim terenie infrastruktury kolejowej, śródlądowej, ani lotniczej, co warunkuje wykorzystanie transportu drogowego do przemieszczania się. W mieście Myszyniec kilku operatorów prowadzi kursy pomiędzy pobliskimi miejscowościami - w poniższej tabeli

wyszczególniono główne ośrodki miejskie. Z powodu bliskości największej bezpośrednich połączeń (24) funkcjonuje do miasta Ostrołęka.

Tabela 18 Liczba połączeń pomiędzy gminą a pobliskimi ośrodkami miejskimi.

Relacja	Liczba połączeń w dzień powszedni (stan z dnia 04.07.2016))		
	Bez przesiadki	Z przesiadką	Ostatnie połączenie [godzina]
Myszyniec - Łomża	7	7	20:30
Myszyniec - Białystok	5	5	20:30
Myszyniec - Ostrołęka	24	0	20:30
Myszyniec - Szczytno	13	1	22:53
Myszyniec - Warszawa	9	11	20:30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przewoźników.

Na obszarze gminy znajduje się infrastruktura transportowa:

- Droga Krajowa nr 53,
- Droga Wojewódzka nr 614, 645.

Droga Krajowa nr 53 stanowi ważne połączenie pomiędzy centralną Polską, a regionem wielkich jezior mazurskich.

Warto zwrócić uwagę również na obiekty posiadające charakter zabytkowy. Na terenie gminy znajdują się trzy tego typu budowle wpisane do rejestru zabytków (wszystkie zlokalizowane są na terenie miasta Myszyniec):

- zespół kościoła parafialnego pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej – neogotycki, pięcionawowy halowy kościół murowany, powstawał w latach 1909 - 1922 według projektu Adolfa Schimmelpfenniga. W kościele znajdują się stare feretrony, pojezuicka murowana dzwonnica i dwa boczne ołtarze z XVIII wieku. W 1999 ranga kościoła została podniesiona do rangi kolegiaty, natomiast w 2013 roku do rangi bazyliki mniejszej;
- dzwonnica murowana z 1708 r. – trzykondygnacyjna budowla na planie prostokąta, najstarszy budynek w mieście, w jego wnętrzu znajdują się barokowe rzeźby, powstałe w tym samym okresie co budynek. Obok znajdują się żelazne kuny, do których przykuwano, a następnie skazywano przestępców;
- stara część cmentarza rzymsko-katolickiego.

Na obszarze gminy Myszyniec zlokalizowanych zostało również kilka kompleksów cmentarno-grobowych, zarówno na terenach wiejskich, jak i w mieście:

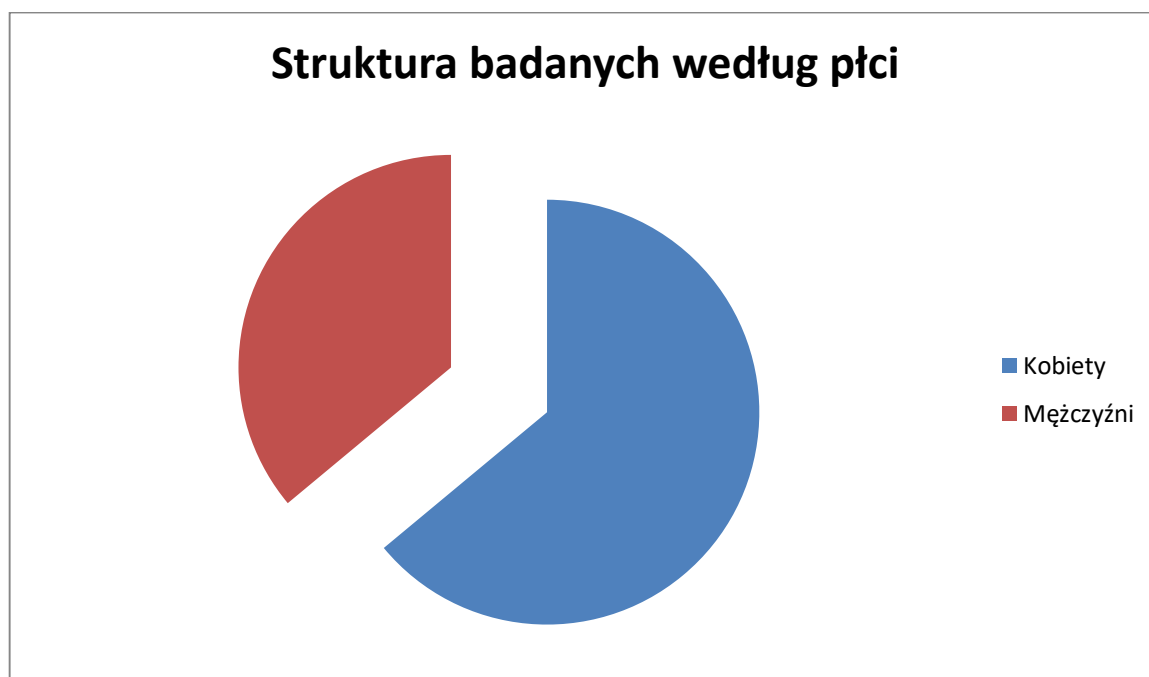
- Myszyniec

- pomnik upamiętniający walki z wojskami szwedzkimi przy Kopańskim Moście
- pomnik upamiętniający powstanie styczniowe
- Olszyny - grób poległego, niemieckiego żołnierza z 1944 roku
- Wykrot - grób poległego, radzieckiego żołnierza z 1944 roku
- Białusny Lasek - cmentarz z 1945 roku, wraz z mogiłą francuskiego żołnierza walczącego w Armii Krajowej

3.4 Wyniki badań ankietowych

W badaniu dotyczącym oceny społecznej gminy udział wzięło łącznie 283 jej mieszkańców, w tym 181 kobiet (64,01%) oraz 102 mężczyzn (35,99%).

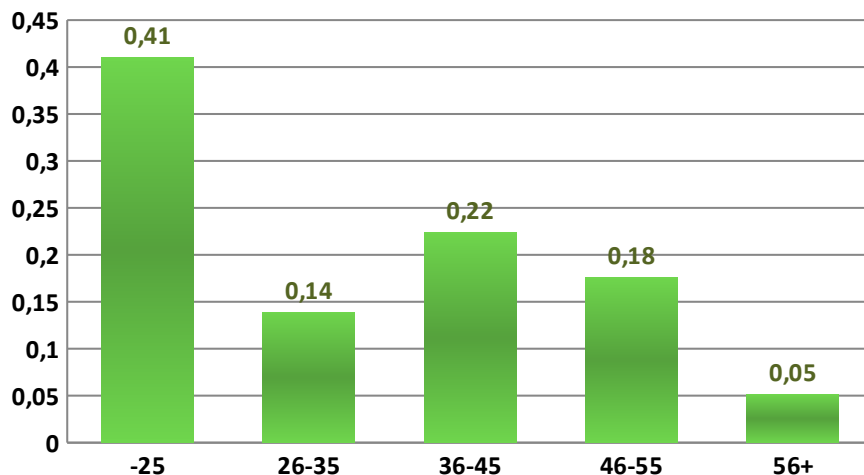
Wykres 36 Struktura badanych według płci.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Wszyscy respondenci znajdowali się w przedziale wiekowym od 15 do 70 roku życia. Struktura badanych według wieku wygląda następująco: największy odsetek ankietowanych był wśród osób do 25 roku życia (116, tj. 41,03%), następnie w przedziale lat 36 – 45 (63, tj. 22,34%), 46-55 (50, tj. 17,58%) oraz 26-35 (36, tj. 13,92%). Najmniej liczną grupę stanowili ludzie po 56 roku życia (15, tj. 5,13%).

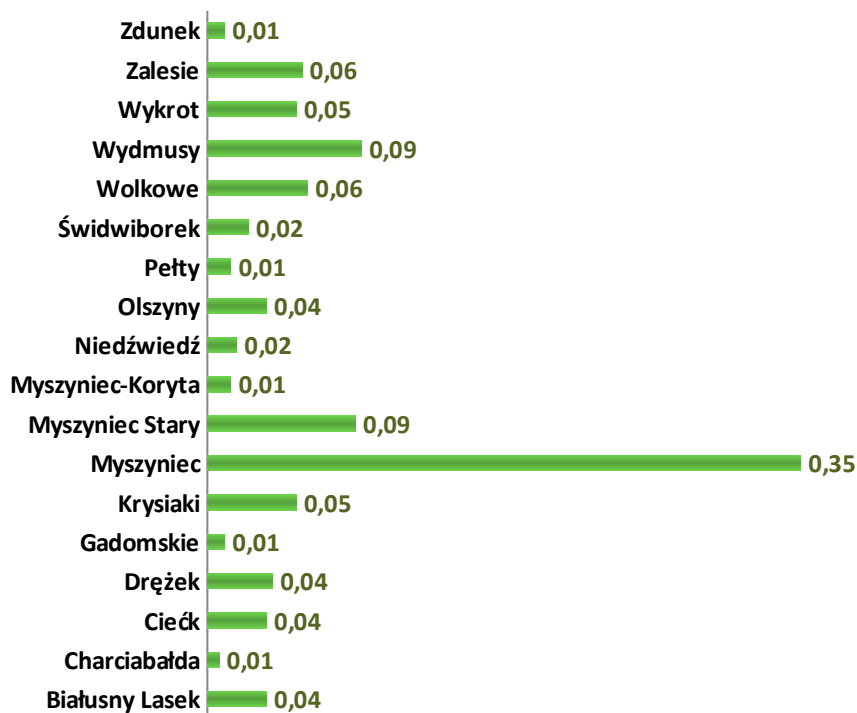
Wykres 37 Struktura badanych według wieku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Największy odsetek badanych stanowili mieszkańcy miasta Myszyniec (100, tj. 35,34%). Pozostali respondenci pochodzili z sołectw i ich rozkład oscylował w granicy od 2 do 26 osób. W badaniu najliczniej reprezentowane były jednostki administracyjne wiejskie, takie jak: Wydmusy (26, tj. 9,19%), Myszyniec Stary (25, tj. 8,83%), Wolkowe (17, tj. 6,01%), Zalesie (16, tj. 5,65%) oraz Wykrot i Krysiaki (po 15, tj. 5,30%). W pozostałych sołectwach liczba ankietowanych była zdecydowanie niższa, tj.: Drężek (11, tj. 3,89%), Olszyny, Cięćk i Białusny-Lasek (po 10, tj. 3,53%), Świdwiborek (7, tj. 2,47%), Niedźwiedź (5, tj. 1,77%), Pełty i Myszyniec – Koryta (po 4, tj. 1,41%). Najniższą wartość zanotowano w sołectwie Charciabałda (2, tj. 0,71%).

Wykres 38 Struktura badanych według miejsca zamieszkania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Mieszkańcom gminy Myszyniec zadano pytanie o ocenę ogólnego stanu społeczno-gospodarczego poszczególnych miejscowości. Najczęściej powtarzającą się ewaluacją dla każdej miejscowości (z wyjątkiem Myszyńca oraz Wykrotu) była odpowiedź „stan przeciętny”. W następstwie omówionego wyniku, ocena „przeciętny” nie będzie opisywana w dalszej części opracowania dla każdego sołectwa indywidualnie.

Stan sołectwa Białusny Lasek oceniony został jako przeciętny (35,35% wskazań), różnica między ocenami pozytywnymi (dobry/bardzo dobry), a negatywnymi (zły/bardzo zły) była niewielka, z przewagą opinii krytycznych.

Taksacja miejscowości Charciabałda oraz Ciećk przyjmuje podobne wartości. Respondenci najczęściej wyceniali stan społeczno-gospodarczy jako przeciętny, natomiast liczba ocen negatywnych jest większa od pozytywnych. Cechy negatywne (zły/bardzo zły) dla miejscowości Ciećk przyjmują wyższe wartości od tożsamyh ocen dla Charciabałdy.

Sołectwo Drężek uzyskało w przeprowadzonym badaniu oceny pozytywne. Należy zwrócić uwagę na proporcje ocen „dobry” (26,79%) do „zły” (7,18%). Również rozkład wyników z najbardziej skrajnych opinii „bardzo zły” i „bardzo dobry” przebiegł na korzyść cechy pozytywnej, a różnica wynosiła 2,87 punktu procentowego.

Podobny rozkład ocen można zauważyć w sołectwie Gadomskie, w którym również występuje przewaga pozytywnych opinii nt. stanu społeczno-gospodarczego wsi. Mieszkańcy gminy ewaluowali

sołectwo według następujących miar: dobry (19,40%), zły (7,46%), bardzo zły (6,97%) oraz bardzo dobry (3,98%). Prawie 30% respondentów nie potrafiło wycenić stanu społeczno-gospodarczego w miejscowości.

Stan sołectwa Krysiaki został oceniony bardzo negatywnie. Prawie 1/4 respondentów opowiedziało się negatywnie nt. sytuacji w miejscowości, z czego przeważały opinie „bardzo zły” (13,4%).

Najwyższe oceny spośród całego zestawienia zostały odnotowane w mieście Myszyniec. Ponad połowa respondentów oceniła sytuację w mieście pozytywnie: stan „dobry” zaznaczyło 36,21%, a „bardzo dobry” 17,28% ankietowanych. Zaobserwowano również wyższy wynik oceny „dobrej” względem ewaluacji „przeciętnej”. Odnotowano najniższy odsetek osób niezdecydowanych, a także drugą najniższą łączną wartość ocen krytycznych w gminie.

Myszyniec Stary został oceniony równie pozytywnie, co miejscowość Drężek. Pozytywne oceny przyjmują wartości odpowiednio dla „dobry” 36,21% oraz dla „bardzo dobry” 7,62%. Łączna wartość ewaluacji negatywnej, wynosząca ponad 15%, nie stanowi nawet połowy ocen pozytywnych.

Największe skupienie ocen dotyczących gospodarki w sołectwie Myszyniec –Koryta oscyluje wokół wartości „przeciętnej” oraz „dobry”, gdzie zgromadzone jest ponad 60% odpowiedzi respondentów. Ok. 20% mieszkańców nie miało zdania, niecałe 3% wykazało bardzo pozytywną opinię, natomiast pozostałe ok. 17% ewaluowało krytycznie sytuację społeczno-gospodarczą w miejscowości.

Sytuacja społeczno-gospodarcza w miejscowości Niedźwiedź wykazuje głównie środkowe wartości. Prawie 65% respondentów wskazało na oceny od „dobry”, przez „przeciętny”, aż do „zły”. Stan społeczno-gospodarczy w wartościach skrajnych oceniło jedynie ok. 9% mieszkańców.

Ewaluacja miejscowości Olszyny wykazała równy rozkład wyników pomiędzy wartości negatywne i pozytywne (stosunek 19,23% do 18,75%).

Warunki społeczno-gospodarcze sołectwa Pełty zostały ocenione negatywnie przez mieszkańców gminy. Ponad 22% z nich wskazało w ankiecie odpowiedź „zły” bądź „bardzo zły”, a najwięcej cechę „przeciętny” (40,09%).

Wraz z miejscowością Krysiaki, najniższe oceny jakości zostały przypisane sołectwu Świdwiborek. Ponad 13% respondentów uważa warunki za „bardzo złe”, prawie 10% za „złe”.

Trzy jednostki administracyjne wykazują bardzo tożsame ze sobą wyniki, są to sołectwa: Wolkowe, Wydmusy oraz Zalesie. Oceny pozytywne wyżej wymienionych miejscowości oscylują w granicy od 18% do 20%, wartość „przeciętna” od 34 do 36%, natomiast opinie negatywne stanowią od 31 do 34%.

Drugą, najwyżej notowaną w zestawieniu, miejscowością jest Wykrot. Uzyskał on w procesie ewaluacji bardzo pozytywne oceny, przegrywając nieznacznie z miastem Myszyniec. Ponad 46% opinii miało charakter pozytywny, natomiast negatywny zaledwie 13%.

Ostatnim omawianym w zestawieniu sołectwem jest Zdunek, którego oceny nieznacznie wykazują przewagę wartości negatywnych (w stosunku 19,32% do 17,87%).

Tabela 19 Zestawienie ocen ogólnego stanu społeczno-gospodarczego poszczególnych miejscowości w gminie Myszyniec.

	<i>Bardzo zły</i>	<i>Zły</i>	<i>Przeciętny</i>	<i>Dobry</i>	<i>Bardzo dobry</i>	<i>Nie wiem</i>
Białusny Lasek	6,51%	14,42%	35,35%	13,49%	3,26%	26,98%
Charciabałda	8,65%	11,06%	37,02%	11,54%	2,40%	29,33%
Ciećk	10,05%	13,40%	32,06%	17,70%	2,87%	23,92%
Drężek	4,31%	7,18%	34,45%	26,79%	7,18%	20,10%
Gadomskie	6,97%	7,46%	32,34%	19,40%	3,98%	29,85%
Krysiaki	13,40%	10,53%	34,93%	15,79%	4,31%	21,05%
Myszyniec	5,35%	6,17%	29,22%	36,21%	17,28%	5,76%
Myszyniec Stary	6,28%	8,97%	34,08%	32,74%	7,62%	10,31%
Myszyniec-Koryta	7,25%	9,66%	35,75%	24,64%	2,90%	19,81%
Niedźwiedź	6,80%	12,14%	39,32%	13,11%	2,43%	26,21%
Olszyny	6,73%	12,50%	35,58%	14,90%	3,85%	26,44%
Pelty	8,49%	13,68%	40,09%	15,57%	1,89%	20,28%
Świdwiborek	13,04%	9,66%	32,85%	15,94%	3,86%	24,64%
Wolkowe	9,46%	9,91%	36,04%	22,07%	9,01%	13,51%
Wydmusy	7,27%	8,18%	34,55%	25,91%	8,18%	15,91%
Wykrot	5,61%	7,48%	27,10%	28,97%	17,29%	13,55%
Zalesie	7,08%	9,91%	33,96%	22,64%	8,49%	17,92%
Zdunek	9,18%	10,14%	38,65%	11,59%	6,28%	24,15%

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci odpowiadali na pytanie dotyczące sytuacji w ich gminie odnosząc się do skali znaczenia poszczególnych problemów społecznych.

Problem związany z degradacją środowiska naturalnego nie jest uważany przez mieszkańców gminy za istotny. Odpowiedzi wykazują głównie wartości „przeciętna” i „mała”, jednoznacznie wskazując na brak istotności problematyki zanieczyszczenia środowiska w gminie Myszyniec.

Znaczenie złego stanu technicznego budynków mieszkalnych zdaniem respondentów nie ma wpływu na sytuację społeczną w gminie. Trzy najczęściej wybierane odpowiedzi, nadające problematyce odpowiednią rangę kształtują się następująco: „przeciętna” z wartością 43,97%, „mała” (24,47%) oraz „bardzo mała” (12,41%).

Podobny rozkład wyników reprezentuje kwestia dotycząca złego stanu budynków użyteczności publicznej. Porównując do poprzedniej problematyki należy zwrócić uwagę na fakt niższych wartości w kategorii ważności „przeciętna” oraz większych w wariancie „duża” i „bardzo mała”.

Najważniejszym problemem społecznym, wykazany w badaniu zostało bezrobocie. Ponad 60% respondentów uważa tę problematykę za najważniejszą kwestię w zakresie powstawania komplikacji społecznych. Jedynie niecałe 14% mieszkańców nadaje bezrobociu rangę o mniejszym znaczeniu.

Rozkład wyników ankiety dla problematyki niskich dochodów wykazuje podobne wartości jak przy omawianiu kwestii bezrobocia. Ponad 48% respondentów wskazuje na dużą istotność niskich dochodów jako czynnika tworzącego trudności społeczne.

Wyniki ewaluacji dotyczące poziomu bezpieczeństwa rozkładają się z równym odchyleniem od głównej wartości, jaką jest „przeciętna” (34,49%). Struktura odpowiedzi rozłożyła się symetrycznie po obu stronach skali oceniania w stosunku niskiej istotności do dużej 29,23% do 29,59%.

Mieszkańcy uznali, iż duże natężenie problemów społecznych, takich jak alkoholizm czy przemoc w rodzinie, raczej nie wpływa na powstawanie nowych patologii. Większość opinii względem tej kwestii jest przeciętnych, bądź traktujących o niskim znaczeniu dla tworzenia się nowych problemów społecznych.

Kwestia niskiego poziomu kształcenia podstawowego i gimnazjalnego nie jest uważana przez mieszkańców gminy za istotny problem społeczny. Sytuacja edukacji ponadgimnazjalnej jest tożsama z kontekstem szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego. Ponad 44% wyrażonych opinii wskazało na brak istotności edukacji na kwestię tworzenia się nowych patologii społecznych.

Respondenci ocenili kwestię braku miejsc pracy, niskiego poziomu przedsiębiorczości, małej liczby podmiotów oraz niewystarczającego wsparcia dla przedsiębiorstw jako jedne z głównych problemów społecznych w gminie. Różnica statystyczna między odpowiedziami o dużym i małym znaczeniu dla sytuacji społecznej wynosiła odpowiednio 46,34% do 25%. Mieszkańcy jednoznacznie wykazali znaczenie tej problematyki dla sytuacji w gminie.

Ankietowani stwierdzili również, iż słaba oferta kulturalno-rozrywkowa stanowi ważną kwestię dotyczącą problemów społecznych w gminie. Większość wskazań traktowała skalę zagadnień jako przeciętną (22,41%), dużą (23,45%), bądź bardzo dużą (21,38%). Jedynie 4,83% biorących udział w badaniu nie potrafiło jednoznacznie stwierdzić jaki wpływ wywiera słaba oferta kulturalno-rozrywkowa na sferę socjalną.

Mała liczba przedszkoli, według mieszkańców gminy, wpływa przeciętnie (27,21%) na problematykę społeczną. Wyniki ankiety wskazały na symetryczne rozmieszczenie opinii - 34,27% społeczności uważa kwestię przedszkoli za bardzo mało lub mało istotną. Natomiast 32,50% stwierdziło, iż skala zjawiska jest duża, bądź bardzo duża.

Rozkład wyników związanych z małą liczbą szkół przyjmuje zbliżone wartości w zestawieniu z kwestią małej liczby przedszkoli. Wyższa liczba respondentów wskazała problematykę jako przeciętnie pojawiającą się w gminie (31,41%), a także rzadko (19,31%), bądź bardzo rzadko (16,61%). Odpowiednio wskazania o dużej skali zjawiska wykazały niższą wartość.

Niska dostępność usług medycznych stanowi dla mieszkańców gminy jeden z głównych problemów społecznych. 29,86% respondentów wskazało na bardzo dużą skalę występowania tego zjawiska. Pozostałe wyniki wykazały skalę problemu jako dużą (13,54%), przeciętną (21,18%), małą (12,50%) oraz bardzo małą (17,01%).

Problematyka słabej komunikacji wewnątrz gminy została oceniona przez respondentów na poziomie przeciętnym (27,92%). Pozostałe wskazania wykazały symboliczną przewagę wśród głosów ujmujących skalę zjawiska w gminie jako dużą (14,49%), bądź bardzo dużą (19,43%). Ponad 6% respondentów nie potrafiło jednoznacznie ocenić skali problemu społecznego.

Zły stan techniczny infrastruktury transportowej został oceniony jako znaczący w zestawieniu problemów społecznych. Ponad 37% respondentów wskazało, iż skala zjawiska jest ponadprzeciętna, natomiast 31,04% ankietowanych nadało rangę problemu poniżej średniej.

Rozkład wyników dotyczących zagadnienia terenów zielonych i rekreacyjnych w gminie przybrał symetryczną postać. Najwięcej respondentów uznało skalę problemu na przeciętną (33,22%). Pozostałe wskazania rozłożyły się proporcjonalnie w skali ocen małej i bardzo małej (łącznie 31,47%) oraz dużej i bardzo dużej (łącznie 30,42%).

Symbolicznie większa część mieszkańców gminy wskazała problem małej aktywności społecznej mieszkańców jako znaczący (32,18%). Oceny przeciętne dla skali zjawiska wybrało 30,10% z nich, natomiast poniżej przeciętnej 29,75%. Prawie 8% respondentów nie potrafiło wskazać jednoznacznej odpowiedzi na pytanie.

Ostatnim problemem ujętym w zestawieniu jest słabo rozwinięta baza turystyczna. Najczęściej wskazywaną skalą zjawiska w gminie jest wartość przeciętna (27,60%). Na bardzo dużą skalę zjawiska wskazało 17,92% respondentów, natomiast na bardzo niską 11,83%. Wartości środkowe pomiędzy skrajnymi opiniami wykazywały zbliżone wyniki.

Tabela 20 Zestawienie ocen występowania poszczególnych problemów społecznych.

	<i>Bardzo mała</i>	<i>Mała</i>	<i>Przeciętna</i>	<i>Duża</i>	<i>Bardzo duża</i>	<i>Nie wiem</i>
Degradacja środowiska, zanieczyszczenie powietrza, wód, gleby itp.	10,39%	32,26%	35,48%	11,83%	6,09%	3,94%
Zły stan techniczny budynków mieszkalnych	12,41%	24,47%	43,97%	10,28%	6,03%	2,84%
Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej	16,55%	24,82%	31,65%	14,03%	7,91%	5,04%
wysoki poziom bezrobocia	5,88%	7,61%	20,07%	30,45%	30,45%	5,54%
Niskie dochody mieszkańców, ubóstwo	5,24%	8,04%	33,92%	20,98%	27,27%	4,55%
Niski poziom bezpieczeństwa	10,45%	18,82%	34,49%	16,72%	12,89%	6,62%
Duże natężenie problemów społecznych, w tym szczególnie przemoc w rodzinie, alkoholizm itp.	13,54%	20,14%	33,68%	16,67%	7,99%	7,99%
Niski poziom edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym	18,86%	25,27%	30,25%	12,10%	8,54%	4,98%
Niski poziom edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym	18,55%	25,45%	28,73%	10,91%	9,82%	6,55%
Niski poziom przedsiębiorczości, mała liczba przedsiębiorstw, brak miejsc pracy, brak wsparcia dla przedsiębiorców	11,33%	13,67%	22,67%	17,67%	28,67%	6,00%
Słaba oferta kulturalno-rozrywkowa	14,48%	13,45%	22,41%	23,45%	21,38%	4,83%
Słaba oferta sportowo-rekreacyjna	12,59%	15,38%	26,57%	19,93%	20,98%	4,55%

Mała liczba przedszkoli i żłobków	16,25%	18,02%	27,21%	16,25%	16,25%	6,01%
Mała liczba szkół	16,61%	19,13%	31,41%	15,88%	11,19%	5,78%
Mała liczba obiektów ochrony zdrowia, słaby dostęp do usług medycznych	17,01%	12,50%	21,18%	13,54%	29,86%	5,90%
Słaba komunikacja wewnątrz gminy, mała liczba połączeń komunikacyjnych pomiędzy miejscowościami	13,07%	18,73%	27,92%	14,49%	19,43%	6,36%
Słaba infrastruktura transportowa, zły stan techniczny dróg, brak parkingów itp.	14,83%	16,21%	26,55%	15,17%	22,07%	5,17%
Niska jakość terenów publicznych, terenów zielonych, skwerów, miejsca rekreacyjne i wypoczynkowe	10,84%	20,63%	33,22%	16,78%	13,64%	4,90%
Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, mała liczba organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, klubów sportowych itp.	10,03%	19,72%	30,10%	15,92%	16,26%	7,96%
Słabo rozwinięta baza turystyczna	11,83%	17,20%	27,60%	16,49%	17,92%	8,96%

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Według co trzeciego mieszkańca gminy Myszyniec największym problemem, determinującym podjęcie działań rewitalizacyjnych, jest zły stan dróg (34,58%). Respondenci jako drugą, najważniejszą kwestię, wskazali brak miejsc pracy (26,26%). Niedostateczny dostęp do opieki zdrowotnej uplasował się na trzecim miejscu w zestawieniu, z wynikiem wskazań na poziomie 10,89%. Mieszkańcy gminy uznali kwestię rekreacji za równie znaczącą jak utrudniony dostęp do infrastruktury medycznej. Wartości wskazań dla braku miejsc rozrywki i rekreacji oraz niezadowalającej ilości obiektów sportowych rozłożyły się odpowiednio 10,26% oraz 6,41%. Na tym samym poziomie istotności (5,77%), względem podjęcia działań rewitalizacyjnych, znalazły się problemy z niedostatecznym oświetleniem dróg oraz alkoholizmem. Następne miejsca w zestawieniu zajęły: niedostateczna komunikacja miejska (5,13%), niezadowalający dostęp do ofert kulturalnych (3,85%) oraz brak placów zabaw dla dzieci i ścieżek rowerowych (na poziomie wskazań 3,21%).

Pozostałe wskazania, które wybrali respondenci w powyższym pytaniu, a które nie osiągnęły progu 3% są następujące: brak użytkowania obiektów kulturowych w Myszyncu, bezdomne psy, brak światłowodów w Zdunku, przemoc w rodzinie, brak inwestorów w mieście, utrzymanie szkół w małych wioskach, niedostateczna liczba szkoleń zawodowych, sprzedaż napojów alkoholowych w pobliżu szkół i przedszkoli, brak przejść dla pieszych na obwodnicy Myszynca, brak chodników, niski poziom edukacji, brak terenów wydzielonych pod inwestycje dla przedsiębiorców, korupcja, remont dzwonnicy zabytkowej, rozgraniczenie działek na terenie Krysiaki, niski poziom przedsiębiorczości, zły stan budynków publicznych, brak wsparcia socjalnego, niskie zarobki, niewykorzystane drewniane budki wokół szkoły, dalsza działalność i funkcjonowanie publicznej szkoły podstawowej, brak dostępu do Internetu, brak planu zagospodarowania, likwidacja pokryć azbestowych, mała liczba szkół, brak patroli policji, nie dostosowanie kierowców do ograniczeń prędkości, estetyka miasta, brudna woda w zbiorniku sztucznym czy zagospodarowanie terenu nad zalewem w Wykrocie.

Wykres 39 Zestawienie największych problemów, determinujących podjęcie działań rewitalizacyjnych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Najważniejsze działania zaproponowane przez mieszkańców, zmierzające do poprawy sytuacji w gminie, zostały przedstawione w poniższej tabeli. Ponad ¼ wskazań dotyczyła naprawy oraz rozbudowy infrastruktury drogowej. Mieszkańcy gminy wskazali na remont dróg, jako najważniejszy element poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej. Drugim kluczowym aspektem (według respondentów) jest stworzenie nowych miejsc pracy i walka z bezrobociem. Po raz kolejny analiza przeprowadzonego badania wskazuje na istotny wpływ infrastruktury rekreacyjnej na sferę społeczną. Prawie 10% mieszkańców opowiedziało się za budową obiektów sportowych, natomiast 7,75% wskazań dotyczyło powstania ścieżek rowerowych. Respondenci zwrócili uwagę na ważny aspekt niedostatecznej infrastruktury oświetleniowej w gminie, w której drogi i chodniki nie są oświetlone, wpływając na pogorszenie poziomu bezpieczeństwa. Kwestia powstania nowych placów

zabaw dla dzieci została poruszona w kontekście poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej przez 6,34% respondentów. Na kolejnych pozycjach uplasowały się pomysły związane z budową basenu (6,34%) oraz kina (4,23%). Powtórnie została wskazana problematyka braku infrastruktury rekreacyjno-rozrywkowej w gminie. Respondenci zwrócili również uwagę na kwestię niedostatecznej infrastruktury medycznej oraz potrzebę wzrostu zatrudnienia specjalistów w branży medycznej, mającej przełożyć się na poprawę jakości i dostępności usług medycznych na poziomie gminy.

Pozostałe wskazania, które wybrali respondenci w powyższym pytaniu, a które nie osiągnęły progu 3% są następujące: wyznaczenie przejść dla pieszych, zwiększenie bezpieczeństwa, poprawa stanu technicznego budynków publicznych, ułatwienie warunków prowadzenia działalności gospodarczej, zwiększenie i uatrakcyjnienie ilości imprez, zwiększenie liczby autobusów, zwiększenie liczby godzin w szkołach, stworzenie strefy dla dużych przedsiębiorstw, możliwość dofinansowania instalacji solarnych i fotowoltaicznych, poprawa jakości odśnieżania dróg i podjazdów, instalacja ogniwo fotowoltaicznych, wymiana pieców, przystosowanie stadionu sportowego do lekkiej atletyki, uporządkowanie parkingu w centrum Myszynca, połączenie Zdunka z Białusnym-Laskiem, ułatwienie dostępu do Internetu, zakaz sprzedawania napojów alkoholowych we wsiach, sporządzenie planu zagospodarowania przestrzennego, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, utrzymanie szkół i przedszkoli w małych miejscowościach, otwarcie sklepu całodobowego, poprawa estetyki dworca w Myszyńcu, budowa schroniska dla zwierząt, dofinansowanie klubów sportowych, założenie klubu sportowego, budowa otwartych siłowni, zmniejszenie fiskalizmu, korzystanie z odnawialnych źródeł energii, budowa remizy, instalacja kolektorów słonecznych, zbiórka pieniędzy, zwiększenie poziomu czystości, budowa miejsc rekreacyjnych, edukacja społeczeństwa, modernizacja budynku świetlicy, budowa świetlic, wprowadzenie patroli policji, budowa progów zwalniających, oczyszczenie wody ze zbiornika wodnego, zagospodarowanie obszaru nad zalewem w Wykrocie, budowa świetlicy wiejskiej.

Wykres 40 Zestawienie działań, zmierzających do poprawy sytuacji w gminie, zaproponowanych przez mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

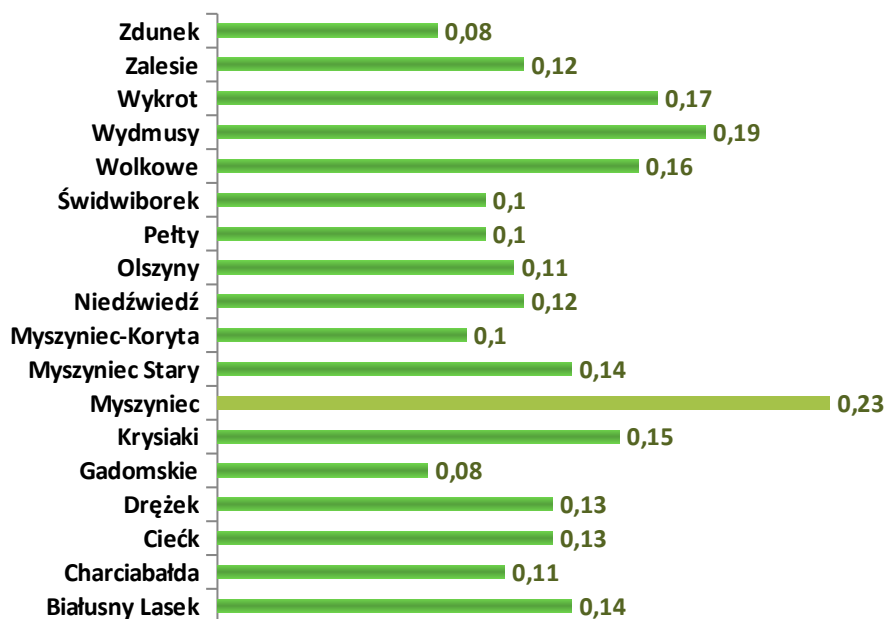
Mieszkańcy gminy Myszyniec zostali poproszeni o wskazanie jednostek administracyjnych, wśród których (ich zdaniem) działania rewitalizacyjne powinny zostać uznane za priorytetowe i wdrożone w pierwszej kolejności. Przedmiotem wyboru są kompleksowe działania mające na celu realizację zadań technicznych, społecznych i gospodarczych, dążących do wyprowadzenia obszaru z sytuacji kryzysowej. Respondenci w 23,55% przypadków wskazali na potrzebę podjęcia czynności z zakresu wsparcia rozwoju społecznego w mieście Myszyniec. Dopiero w drugiej kolejności mieszkańcy gminy wyselekcjonowali tereny wiejskie. W wyniku przeprowadzonego badania zostały wytypowane trzy sołectwa, o najwyższej liczbie wskazań. Prawie 22% ankietowanych wskazało na priorytetową potrzebę podjęcia działań rewitalizacyjnych na terenie sołectwa Wykrot, natomiast kolejne dwie, o wartościach wskazań wynoszących 17,75% i 17,39% dotyczyły odpowiednio sołectw Wolkowe oraz Wydmusy. Pozostały rozkład przyjął postać stosunkowo regularną, a różnice we wskazaniach nie osiągały większych wartości. Według respondentów w dalszej kolejności działania z zakresu wsparcia społecznego powinny zostać podjęte w sołectwach Krysiaki (15,94%) i Zalesie (15,22%). Pozostałe jednostki administracyjne nie przekroczyły wartości wskazań przekraczających 15%. Odpowiednio były to sołectwa: Cięćk (14,86%), Białusny Lasek, Myszyniec Stary oraz Pełty (po 13,41%), Świdwiborek (12,68%), Olszyny (12,32%), Charciabałda (11,59%). Wyniki wskazań respondentów wyselekcjonowały również sołectwa o najniższym zapotrzebowaniu na wsparcia społeczne, mianowicie są to: Myszyniec-Koryta i Zdunek (po 9,78%), Niedźwiedź (9,42%), Drężek (8,70%) oraz Gadomskie (5,80%).

Celem przeprowadzenia szczegółowego rozkładu wskazań mieszkańców gminy należy zwrócić uwagę na poszczególne ulice w samym mieście Myszyniec. Według respondentów najwyższą rangę dla

podjęcia działań z zakresu wsparcia społecznego otrzymała ulica Kolejowa z wynikiem 3,62%. Wyróżniona została także ulica Stefanowicza oraz Witosa (odpowiednio z wynikami 2,54% oraz 1,81%). W dalszej kolejności wyselekcjonowane zostały ulice Dzieci Polskich, 23 stycznia oraz Świerkowa (po 0,72%), a także Kwiatowa, Reymonta, brata Zeno, Modrzewiowa, Baśniowa, Rubinowa, Sienkiewicza oraz Sportowa (po 0,36%).

Mieszkańcy gminy Myszyniec zostali poproszeni o wybranie jednostek administracyjnych, celem priorytetowego ich wsparcia rozwoju gospodarczego. Analogicznie, jak w sytuacji wspierania w sferze społecznej, na pierwszym miejscu w zestawieniu zostało sklasyfikowane miasto Myszyniec, z wynikiem 23,44% wskazań. Cztery sołectwa otrzymały wskazania na poziomie przekraczającym 15%, należy uznać ich rewitalizację za kluczową dla gminy. Drugi najwyższy wynik, po mieście Myszyniec, otrzymała sołectwa: Wydmysy (18,68%), następnie Wykrot (16,85%), Wolkowe (16,12%) oraz Krysiaki (15,38%). W dalszej kolejności zestawienia, rozkład wyników przyjął wartości o niskich różnicach pomiędzy poszczególnymi jednostkami, oscylującymi w granicach od 13,55% do 8,06%. Według preferencji respondentów, selekcionujących wsie na potrzeby wyznaczenia ważności podjęcia działań z zakresu rozwoju gospodarczego na kolejnym miejscu uplasowały się Białusny Lasek oraz Myszyniec Stary (po 13,55%), Drężek oraz Ciećk (po 12,82%), Niedźwiedź oraz Zalesie (po 11,72%), Olszyny (11,36%), Charciabałda (10,99%), a także Pełty i Świdwiborek (10,26%). Mieszkańcy gminy, poprzez wskazania na niskim poziomie (poniżej 10%) wyznaczyli jednostki, w których wsparcie rozwoju gospodarczego nie powinno być priorytetowe, a są to Myszyniec-Koryta (9,52%), Zdunek (8,42%) oraz Gadomskie (8,06%).

Wykres 41 Zestawienie miejscowości ze względu na konieczność przeprowadzenia działań z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci poproszeni o wyznaczenie obszarów terytorialnych o priorytetowym znaczeniu w zakresie wsparcia ich rozwoju gospodarczego podjęli także próbę wyselekcjonowania poszczególnych ulic w mieście Myszyniec. Największą liczbę wskazań uzyskały ulice Świerkowa, Kolejowa oraz Witosa (po 1,10%), a także Sienkiewicza, Modrzewiowa, Reymonta i Stefanowicza (po 0,73%). W zestawieniu zostały ujęte również ulice: Rubinowa, Baśniowa oraz Plac Rynarzewskiego (po 0,37%), natomiast pozostałe nie zostały wskazane przez żadnego z respondentów.

Mieszkańcy gminy Myszyniec wzięli udział w badaniu dotyczącym wyznaczenia jednostek terytorialnych celem przeprowadzenia wśród nich działań z zakresu modernizacji lub budowy infrastruktury. Zarówno w tym, jak i w poprzednich sekcjach (sfera społeczna i gospodarcza), respondenci wskazali miasto Myszyniec, jako obszar terytorialny priorytetowy do podjęcia działań modernizacyjnych (21,54%). Należy zwrócić jednak uwagę na fakt, iż różnica pomiędzy pierwszym wskazaniem w zestawieniu, a drugim (sołectwo Wolkowe) wyniosła jedynie 1,16 punktu procentowego. W poprzednich wskazaniach miasto Myszyniec statystycznie wyraźnie odznaczało się na tle pozostałych miejscowości, w poniższej klasyfikacji ta sytuacja się nie powtórzyła. Respondenci wskazali, iż zjawisko największych problemów infrastrukturalnych występuje jeszcze w sołectwach Wykrot (17,69%) oraz Wydmusy (15,38%). Pozostałe jednostki administracyjne nie przekroczyły progu wartości wskazań wynoszącego 15%. Mniejsze znaczenie celem modernizacji infrastruktury mają sołectwa Myszyniec-Stary oraz Krysiaki (po 14,62%), Drężek, Ciećk oraz Białusny-Lasek (po

12,69%), Zalesie (12,31%), Olszyny (11,15%), Świdwiborek (10,77%), a także Myszyniec-Koryta (10,38%). Niewykazane wyżej sołectwa otrzymały od respondentów niską rangę w strategicznym rozwoju sieci infrastrukturalnej, nie przekroczyły progu 10% wskazań, a są to: Pełty oraz Niedźwiedź (po 8,85%), Gadomskie (6,54%), Charciabałda (6,15%) oraz Zdunek (5,77%).

Mieszkańcy gminy Myszyniec podczas przeprowadzonego badania wyselekcjonowali ulice, wśród których działania modernizacyjne otrzymały status priorytetowy. Najwyższą wartość wskazań otrzymała ulica Stefanowicza (1,92%), na której według opinii respondentów należy podjąć bezzwłocznie działania z zakresu modernizacji infrastruktury. Wysoko w zestawieniu uplasowały się również ulice: Kolejowa oraz Modrzewiowa (po 1,15%), Rubinowa i Świerkowa (po 0,77%). Wartym odnotowania jest fakt pojawienia się w klasyfikacji również ulic: Dzieci Polskich, Reymonta, Kasztanowej, Baśniowej oraz Witosa (po 0,38%), natomiast reszta została nieuwzględniona przez respondentów w zestawieniu.

3.5 Podsumowanie

3.5.1 Obszar zdegradowany

Najwyższymi negatywnymi wskaźnikami charakteryzował się obszar miasta, gdzie liczba występujących negatywnych zjawisk wyniosła 10 (wskaźniki społeczne oraz środowiskowe). W dalszej kolejności nasycenie negatywnymi zjawiskami obejmowało Myszyniec-Stary (4), Wykrot (3) oraz Wolkowe (3). Po 2 zjawiska odnotowano również w Wydmusach, a po 1 w sołectwach: Białusny-Lasek, Myszyniec-Koryta, Olszyny, Pełty oraz Zalesie. Średnia dla gminy wyniosła 5 obszarów problemowych, poprzez co, za obszar do rewitalizacji uznać należy jedynie miasto Myszyniec.

Tabela 21. Obszary zdegradowane na terenie gminy

Obszar	Liczba występujących negatywnych zjawisk
Białusny - Lasek	1
Charciabałda	0
Zdunek	0
Cięćk	0
Drężek	0
Gadomskie	0
Krysiaki	0
Myszyniec	10
Myszyniec -Koryta	1

Obszar	Liczba występujących negatywnych zjawisk
Niedźwiedź	0
Olszyny	1
Pełty	1
Myszyniec - Stary	4
Świdwiborek	0
Wolkowe	3
Wydmusy	2
Wykrot	3
Zalesie	1

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 13. Wizualizacja danych – obszary zdegradowane na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne.

Wyodrębniono również obszary zdegradowane w obrębie samego miasta. Do ulic, na terenie których występuje po 1 negatywnym zjawisku zaliczyć należy: dr Stanisława Pawłowskiego, gen. Józefa Bema, Przemysławą, Pszczelą oraz Wincentego Witosa. Najwyższymi negatywnymi wskaźnikami charakteryzował się obszar, w którego skład wchodzi ulice: Kolejowa (6), Władysława Reymonta (4),

Plac Wolności (4), Plac Konstantego Rynarzewskiego (3), Stacha Konwy (3) oraz Kazimierza Stefanowicza (3). Ulicą najbardziej zdegradowaną i wymagającą działań naprawczych jest zatem **Kolejowa**.

Tabela 22. Obszary zdegradowane na terenie miasta Myszyniec

<i>Ulica</i>	<i>Liczba występujących negatywnych zjawisk</i>
23 Stycznia	1
Adama Chętnika	0
Akacyjowa	0
Bartna	0
Baśniowa	0
Brata Zeno	0
Browary	0
Bukowa	0
Bursztynowa	0
Cicha	0
Dębowa	0
dr. Stanisława Pawłowskiego	1
Dzieci Polskich	0
gen. Józefa Bema	1
Henryka Sienkiewicza	0
Jagodowa	0
Kadzidłańska	0
Kasztanowa	0
Kazimierza Stefanowicza	3
Kolejowa	6
Kurpiowska	0
Kwiatowa	0
Leśna	0
Lipowa	0
Macieja Kikuły	0
Mazurska	0

<i>Ulica</i>	<i>Liczba występujących negatywnych zjawisk</i>
Miodowa	0
Modra	0
Modrzewiowa	0
Most Kopański	0
Nadrzeczna	0
Obwodowa	0
Ogrodowa	0
Perłowa	0
Piaskowa	0
Poległych	0
Przemysłowa	1
Pszczela	1
Rubinowa	0
Słoneczna	0
Sosnowa	0
Sportowa	0
Stacha Konwy	3
św. Franciszka	0
Świerkowa	0
Targowa	0
Tęczowa	0
Wesoła	0
Wincentego Witosa	1
Władysława Reymonta	4
Wrzosowa	0
Zawiszy Czarnego	0
Zygmunta Padlewskiego	0
Plac Konstantego Rynarzewskiego	3
Plac Kardynała Wyszyńskiego	0
Plac Wolności	4

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 14. Wizualizacja danych – obszary zdegradowane na terenie miasta

Źródło: Opracowanie własne.

3.5.2 Obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji został wybrany na podstawie wskaźników, diagnozy społeczno-gospodarczej, przeprowadzonych ankiet oraz konsultacji społecznych. W wyniku wszystkich działań, jako obszar rewitalizacji wybrano miasto Myszyniec wraz z ulicą Kolejową.

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji zostało dokonane zarówno na podstawie analizy wskaźnikowej zidentyfikowanych obszarów kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej i środowiskowej, jak również na podstawie badania ankietowego, a także konsultacji społecznych. Wyodrębniony obszar charakteryzuje się zdegradowaniem funkcji społecznych, gospodarczych i infrastruktury mieszkaniowej, przestrzeni publicznej oraz zmniejszonym potencjałem w sferze działalności i aktywności społeczności lokalnej.

Obszar wyznaczony do rewitalizacji to teren miasta Myszyniec wraz z ulicą Kolejową.

Rysunek 15. Obszar do rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne.

Wyznaczony obszar do rewitalizacji zgodny jest z wytycznymi w zakresie rewitalizacji i zajmuje mniej niż 20% powierzchni gminy, jednak zamieszkuje na nim więcej niż 30% ludności. W związku z tym wyodrębniono z terenu Myszynca ul. Browary. Obszar został wybrany na podstawie wskaźników oraz konsultacji społecznych.

POWIERZCHNIA:

- gmina: 22 813 ha
- miasto: 1 122 ha

Obszar miasta zajmuje **4,9%** powierzchni gminy.

LUDNOŚĆ:

- gmina: 10 720
- miasto: 3 252³¹

Ludność zamieszkująca miasto Myszyniec stanowi **30,33%** mieszkańców całej gminy. Z uwagi na fakt iż zgodnie z Wytycznymi jest to zbyt duża liczba mieszkańców, postanowiono z obszaru rewitalizacji wykluczyć ul. Browary ze względu na znikomą liczbę negatywnych zjawisk i stosunkowo małą liczbę mieszkańców. Ponadto ulica znajduje się na obrzeżach miasta co nie spowoduje większych problemów podczas realizacji różnego rodzaju przedsięwzięć.

³¹ Stan na 16.08.2016 r.

3.5.3 Potencjał obszaru rewitalizacji

POTENCJAŁ

Zdaniem mieszkańców największym potencjałem miasta jest lokalna społeczność oraz **sektor prywatny**, wspierający rozwój społeczno-gospodarczy. Istotne jest również **położenie** (bliskość lasów i czyste środowisko), dające możliwości do rozwoju infrastruktury wypoczynkowej, a także **kultura kurpiowska** będąca znakiem rozpoznawczym regionu.

Obszary wyznaczone do rewitalizacji to teren miasta Myszyniec bez ul. Browary wraz z ulicą Kolejową, charakteryzujący się niekorzystnymi wskaźnikami społecznymi oraz częściowo wymagającą działań inwestycyjnych zabudową i przestrzenią.

Za potencjał obszaru uznać należy:

- ✓ **Dobry dostęp komunikacyjny** – miasto jest największym ośrodkiem w gminie, z tego względu posiada najlepszy dostęp komunikacyjny. W mieście Myszyniec kilku operatorów prowadzi kursy pomiędzy pobliskimi miejscowościami, a także większymi ośrodkami (m.in. Ostrołęką).
- ✓ **Dobry dostęp do usług podstawowych** – w tym przede wszystkim szkolnictwa ogólnokształcącego, a także sieci handlowo-usługowych i aptek.
- ✓ **Koncentracja obiektów zabytkowych** – na terenie obszaru znajduje się historyczny układ urbanistyczny. Ponadto większość zabytków występujących na terenie gminy zlokalizowanych jest w mieście Myszyniec.
- ✓ **Koncentracja infrastruktury edukacyjnej i uczniów** – na terenie wyznaczonym do rewitalizacji funkcjonują placówki z każdego poziomu edukacji (szkoła podstawowa, gimnazjum oraz szkolnictwo ponadgimnazjalne). Ponadto obliczono łączną liczbę uczniów kształcących się w szkołach podstawowych i gimnazjach na obszarze rewitalizacji – w 2015 roku było to ponad 700 osób, czyli ok 59% wszystkich uczniów (szkół podstawowych i gimnazjalnych) w gminie.
- ✓ **Koncentracja organizacji pozarządowych** – na terenie obszaru do rewitalizacji zarejestrowanych jest ponad połowa organizacji pozarządowych funkcjonujących w obrębie całej gminy (13/23).

3.5.4 Obszary zdegradowane

Na podstawie wcześniej przeprowadzonych badań wytypowane zostały dwie powierzchnie wymagające realizacji prac rewitalizacyjnych. Pierwsza powierzchnia dotyczy całego obszaru

administracyjnego Miasta Myszyniec. Natomiast, druga powierzchnia zawęży się do przestrzeni w obrębie ul. Kolejowej.

3.5.4.1 Miasto Myszyniec – przestrzeń nr 1

W granicach Miasta Myszyńca – powierzchnia nr 1 [Rysunek 4], istnieje 56 ulic³². Działań naprawczych procesu rewitalizacji szczególnie wymagają te, na których wystąpiły negatywne zjawiska, dotyczące zarówno społeczeństwa, jak i degradacji poszczególnych obiektów tworzących tkankę miejską.

Rysunek 4. Przestrzeń nr 1 – miasto Myszyniec

Źródło: <http://myszyniec.e-mapa.net/>

W każdej części miasta odnotowano, chociaż po jednym negatywnym zjawisku społecznym lub złym stanie technicznym obiektu. Największe nagromadzenie obu zdarzeń odnotowano w obrębie ścisłego centrum Myszyńca. Innym przykładem wykazującym zaniedbanie społeczno-przestrzenne, jest tzw. targowisko.

Ze względu na fakt iż społeczeństwo gminy się starzeje (co nie jest odstępstwem od norm ogólnopolskich), postanowiono utworzyć Dom Pobytu Dziennego dla osób starszych. Niestety na terenie Myszyńca brakuje lokali, które można byłoby zaadaptować na potrzeby seniorów. Dlatego też postanowiono włączyć do działań rewitalizacyjnych dostępny budynek znajdujący się najbliżej

³² Analiza przestrzenna gminy delimitująca obszary rewitalizacji w ramach projektu pt. „Opracowanie modelu rewitalizacji (...) Gminy Myszyniec – ożywienie gospodarcze i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej”, 2016 r.

obszaru rewitalizacji. Przyczyną wskazania budynku, w którym znajduje się Gminna Administracja Placówek Oświatowych jest również jego lokalizacja i łatwość dojazdu.

Zaistniałe negatywne zjawiska potwierdziły:

- Przeprowadzone badania³³, wykazujące, że mieszkańcy miasta mierzą się z wieloma problemami, którymi m.in. są: bezrobocie, ubóstwo czy alkoholizm. Zaobserwowane negatywne zmiany społeczne niezwłocznie wymagają przeprowadzenia tzw. „miękkich” działań rewitalizacyjnych. Stanowią one istotną podstawę, aby „wyciągnąć” lub wspomóc poszczególne osoby będące w krytycznej sytuacji życiowej.
- Inwentaryzacja Myszycza, która wykazała wiele zaniedbanych budynków i obiektów infrastrukturalnych, w tym stan dróg i urządzeń technicznych. Postępujące zmniejszanie wartości technicznej i estetycznej zabudowy w mieście (zwłaszcza w jego centrum), wymaga zastosowania tzw. „twardych” działań rewitalizacyjnych.

3.5.4.2 Przyczyny wskazania miasta Myszyniec (na podstawie wybranych ulic) oraz proponowane działania rewitalizacyjne

Ulica Sienkiewicza

Przy ul. Sienkiewicza istnieje budynek użyteczności publicznej, w którym dawniej mieściło się przedszkole. Aktualnie budowla ta jest w bardzo złym stanie technicznym. Dzięki przeprowadzeniu działań remontowych, budynek dawnego przedszkola mógłby służyć jako miejsce prowadzenia ćwiczeń i zabiegów rehabilitacyjnych. W celu przywrócenia obiektu do stanu użytkowego wymaga się generalnego wyremontowania zaplecza mieszkaniowego i usługowego oraz uporządkowania i zagospodarowania przestrzeni wokół budynku, tj. modernizacja dróg wewnętrznych, odbudowa boisk sportowych.

Plac Rynarzewskiego, ulica Stacha Konwy i ulica Kazimierza Stefanowicza

Wokół Placu Rynarzewskiego, ul. Stacha Konwy i ul. Kazimierza Stefanowicza występują budynki o znaczeniu historycznym. Obiekty te narażone są na zniszczenie, ze względu na wzmożony ruch samochodowy (zwłaszcza ciężarówek) odbywający się na drodze krajowej nr 53. W celu uchronienia budynków historycznych przed degradacją, należałoby skierować ruch samochodów ciężarowych drogami obwodnicy lub wprowadzić ograniczenia dla ruchu kołowego na drodze krajowej nr 53 na odcinku w granicach obszaru miejskiego. Wartym zabiegiem w tej części miasta byłoby

³³ Wyniki badań przedstawiono w: Analiza przestrzenna gminy delimitująca obszary rewitalizacji w ramach projektu pt. „Opracowanie modelu rewitalizacji (...) Gminy Myszyniec – ożywienie gospodarcze i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej”, 2016 r.

odrestaurowanie studni przy Placu Rynarzewskiego. Obiekt studni wraz z przestrzenią wokół niej, po odpowiednim zagospodarowaniu, pełniłby funkcję jednej z atrakcji turystycznych Myszynca.

Plac Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Plac Kardynała Stefana Wyszyńskiego stanowi miejsce lokalizacji zabytkowego kompleksu kościoła wraz z najstarszą w Regionie Kurpiowskim dzwonnica. Obiekty te uległy zniszczeniu w wyniku negatywnego oddziaływania ruchliwej ulicy (odcinek miejski drogi krajowej nr 53). Kompleks kościoła i dzwonnica posiadają potencjał do prowadzenia działalności muzealnej.

3.5.5 Zabytki

W obrębie miasta Myszyniec, jak i całej gminy miejsko-wiejskiej, występuje stosunkowo niewielka liczba zabytków. Jednakże znajduje się w nim sporo budynków o złym stanie użytkowym, ale za to, o cennych wartościach historycznych przyczyniających się do podnoszenia walorów kulturowych Regionu Kurpiowskiego.

Na terenie miasta, obiektami³⁴, które zostały wpisane do gminnej ewidencji zabytków, są:

- Zespół kościoła parafialnego p.w. Trójcy Przenajświętszej
- Dzwonnica.

Cennymi obiektami w mieście Myszyniec, są także te obiekty, które zostały wpisane do ewidencji dóbr kultury³⁵:

- plebania murowana, XIX/XX w.,
- brama cmentarza grzebalnego, mur. 1904 r., ul. Bema,
- cmentarz parafialny rzymsko- katolicki z 1795 r. z kwaterą prawosławną w południowo-wschodniej części cmentarza,
- były cmentarz żydowski z początku XIX w.,
- pomnik powstańców z 1863 r.,
- pomnik upamiętniający walki ze Szwedami,
- kapliczka murowana węgkowa, ok. 1920,
- 26 domów murowanych i drewnianych z XX w.

Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub ewidencji dóbr kultury polega na ich zachowaniu i utrzymywaniu w odpowiednim stanie technicznym. Wszelkie prace przy obiektach i na terenach zabytkowych oraz w ich bezpośrednim otoczeniu mogą być prowadzone po uzyskaniu zezwolenia od wojewódzkiego konserwatora zabytków stosownie do przepisów szczególnych w tym zakresie.

³⁴ Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026

³⁵ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Myszyniec.

3.5.6 Ulica Kolejowa – przestrzeń nr 2

3.5.6.1 *Ulice obszaru zdegradowanego*

Do przestrzeni nr 2 [Rysunek 5] należy przede wszystkim ul. Kolejowa wraz z ul. 23 Styczna i ul. Przemysłową. Dawniej funkcjonowały one pod nazwą ulicy Kolejowej.

Rysunek 5. Przestrzeń nr 2 – ulica Kolejowa

Źródło: <https://mapa.targeo.pl/Myszyniec>

3.5.6.2 Przyczyny wskazania przestrzeni oraz proponowane działania rewitalizacyjne

Obecnie ul. Kolejowa, ul. 23 Stycznia i ul. Przemysłowa charakteryzują się występowaniem zniszczonych budynków, w tym obiektów o dawnej funkcji kolejowej, zaniedbanego boiska i złym stanem technicznym dróg. W tym przypadku, proponuje się przeprowadzenia działań rewitalizacji polegających na:

- wyremontowaniu domów mieszkalnych,
- wyremontowaniu i ponownym zaadaptowaniu budynków pokolejowych,
- modernizacji infrastruktury drogowej i technicznej,
- zagospodarowaniu zaniedbanych, wolnych obszarów wokół ulic,
- remont boiska,
- budowa siłowni zewnętrznej.

Działania rewitalizacyjne nadadzą niniejszej przestrzeni nową funkcję użytkową. Zaleca się wykorzystanie starych obiektów pokolejowych i nieczynnej kolejki wąskotorowej pod kątem atrakcji turystycznych oraz utworzenie urządzonych terenów zieleni na cele rekreacyjno-sportowe.

3.5.6.3 *Dobra kultury współczesnej*

Wartości dóbr kultury współczesnej w przestrzeni wytypowanej do rewitalizacji, posiadają głównie obiekty kolejowe, które aktualnie nie pełnią swojej pierwotnej funkcji. Jednakże posiadają one potencjał, aby były ponownie użytkowane.

4 Analiza konsultacji społecznych

4.1 Pierwsze spotkanie konsultacyjne

22 maja w ramach Jarmarku Kurpiowskiego odbyło się pierwsze spotkanie konsultacyjne dotyczące Lokalnego Programu Rewitalizacji. W przerwie występów tanecznych zespołów regionalnych przedstawiciel firmy EU-Consult przedstawił mieszkańcom cel powstania Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz sposób jego opracowania poszczególnych etapach. Podkreślono również istotę partycypacji społecznej przy tworzeniu tego typu dokumentów oraz poproszono zgromadzoną widownię o aktywne włączenie się w tworzenie Programu. Pierwszą możliwością było wypełnienie ankiety na temat problemów występujących na terenie gminy, której wyniki przedstawione zostały w dokumencie pn. „Analiza przestrzenna gminy delimitująca obszary rewitalizacji”.

4.2 Drugie spotkanie konsultacyjne

Kolejne spotkanie konsultacyjne w ramach tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji odbyło się 2 czerwca. Miało miejsce przy okazji spotkania informacyjnego na temat instalacji solarnych i fotowoltaicznych. Po prelekcji przedstawiono mieszkańcom cel i etapy tworzenia Programu. Podkreślono znaczenie odnawialnych źródeł energii, a także wskazano na możliwość pozyskania na nie środków finansowych, pod warunkiem wpisania ich w Program oraz składania wniosków o dofinansowanie. Mieszkańców poproszono również o udział w badaniu ankietowym na temat problemów występujących na terenie gminy Myszyniec, którego wyniki przedstawione zostały w dokumencie pn. „Analiza przestrzenna gminy delimitująca obszary rewitalizacji”.

4.3 Trzecie spotkanie konsultacyjne - warsztaty

12 czerwca na terenie gminy Myszyniec zorganizowano warsztaty z mieszkańcami. W trakcie ich trwania uczestników poproszono o wskazanie mocnych stron miasta i potencjału, rozdano również karty projektowe, które dotyczyły proponowanych działań z zakresu rewitalizacji.

Zdaniem mieszkańców największym potencjałem miasta jest lokalna społeczność oraz sektor prywatny, wspierający rozwój społeczno-gospodarczy. Istotne jest również położenie (bliskość lasów i czyste środowisko), dające możliwości do rozwoju infrastruktury wypoczynkowej, a także kultura kurpiowska będąca znakiem rozpoznawczym regionu.

Rysunek 6. Mocne strony miasta wskazywane przez mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych materiałów.

Uczestnicy poproszeni zostali również o wskazanie ulic bądź obszarów, przy których zrealizowane powinny zostać projekty, podanie przyczyn wskazania obszarów oraz zaproponowanie konkretnego działania do wykonania w jego zakresie. Łącznie zgłoszonych zostało 20 projektów.

Ze względu na wysoką powtarzalność zgłaszanych projektów poniżej przedstawiono ich zbiorcze zestawienie.

Tabela 24. Projekty rewitalizacyjne wskazywane przez mieszkańców-warsztaty

Lokalizacja	Uzasadnienie
Plac Kardynała Stefana Wyszyńskiego	Na terenie placu znajduje się zabytkowa (najstarsza na Kurpiach) dzwonnica, która ulega zniszczeniu. Zlokalizowana jest w bliskim położeniu od ruchliwej ulicy, przy drodze krajowej. Mieszkańcy zaproponowali modernizację zabytkowego obiektu. Postulowali również odrestaurowanie wnętrza dzwonnicy. Chcieliby, aby miejsce to służyło zarówno mieszkańcom Gminy Myszyniec, jak i turystom. Z tego względu jedną z propozycji było utworzenie we wnętrzu dzwonnicy muzeum.

Lokalizacja	Uzasadnienie
Ulica Kolejowa	Ulicę Kolejową uznano za najbardziej zdegradowaną na terenie miasta. Mieszkańcy wskazali na kilka przyczyn, które kwalifikują obszar do włączenia w proces rewitalizacji, jednak największą uwagę zwracano na problemy społeczne (m.in. bezrobocie i ubóstwo, problemy osób starszych). Na kartach projektowych wymienione zostały trzy obszary działań w zakresie projektów infrastrukturalnych, tj.: a. zniszczonych budynków (odnowienie elewacji i estetyki budynków), b. braku dobrej jakości dróg wewnętrznych (mieszkańcy postulowali poprawę jakości i stanu dróg), c. zniszczonej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (zaniedbane boisko – uczestnicy chcieliby, aby zostało ono odrestaurowane), W obszarze projektów tzw. miękkich wskazywano przede wszystkim na: a. stworzenie spółdzielni socjalnej, b. organizację warsztatów – szczególnie istotne byłoby przeprowadzenie kursów dla lokalnych przewodników, c. stworzenie klubu/ koła gospodyń– w celu aktywizacji i integracji społeczności lokalnej, d. wspieranie działań z zakresu nadania charakteru „kurpiowskiego” temu obszarowi. Wskazywano również na poprawę dostępu mieszkańców tych ulic do służby zdrowia (w tym lekarzy pierwszego kontaktu i gabinetów rehabilitacyjnych). Uczestnicy w miejscu proponowanych działań w zakresie rewitalizacji wymienili jeszcze dwie dodatkowe inicjatywy. Postulowali za poprawą stanu zieleni w parku oraz przywróceniem kolejki wąskotorowej, która „ożywiłaby”

<i>Lokalizacja</i>	<i>Uzasadnienie</i>
	obszar pod względem turystycznym.
Ulica 23 Stycznia oraz Łączności	Obszar dwóch ulic (23 Stycznia i Łączności) uznany został za „zaniedbany”. Na ich terenach zlokalizowane są stare budynki, określane jako bloki kolejowe. Mieszkańcy dostrzegają na omawianym obszarze potrzebę realizacji wielu różnorodnych działań. Przed wszystkim powinny one dotyczyć: - remontu dróg, - remontu starych bloków kolejowych, - stworzenia przestrzeni do aktywizacji i integracji mieszkańców w postaci zagospodarowanych terenów rekreacyjnych.
Ulica Henryka Sienkiewicza	Przy ulicy znajduje się budynek, który obecnie nie jest użytkowany (dawniej przedszkole). Należy do własności gminy. Mieszkańcy postulowali wykorzystanie obiektu na usługi medyczne. Szczególnie chcieliby, aby w tym miejscu powstał ośrodek rehabilitacyjny. Uznali również, że budynek musi zostać odnowiony, szczególnie w wymiarze termomodernizacji, zmniejszającej jego zapotrzebowanie i zużycie energii cieplnej.
Plac Rynarzewskiego	Dawniej na placu istniała studnia. Jednak od wielu lat jest ona nieczynna. Mieszkańcy w proponowanych działaniach w zakresie rewitalizacji wskazali na jej odrestaurowanie. Działanie miałoby na celu wzrost atrakcyjności miejsca oraz okolic placu, zarówno wśród mieszkańców jak i turystów.
Ulica Stacha Konwy/ Kazimierza Stefanowicza	Głównym problemem dla mieszkańców tych ulic jest wysokie natężenie ruchu samochodów ciężarowych. Uczestnicy warsztatów uznali, że stwarza to zagrożenie dla pieszych. Nadmierna liczba samochodów przyczynia się również do niszczenia budynków historycznych, które w przyszłości mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców. W tym celu należałoby przeprowadzić reorganizację w ruchu

<i>Lokalizacja</i>	<i>Uzasadnienie</i>
	drogowym, tak, aby samochody ciężarowe i osobowe kierowane były na drogi prowadzące do obwodnicy.
Okolice dworca autobusowego w Myszyńcu	Uczestnicy warsztatów wskazali na obszar dworca ze względu na stałą obecność w tym miejscu osób pod wpływem alkoholu. W celu ograniczenia lub eliminacji problemu wskazywano na wzmożenie patroli służb porządkowych. Jednak oprócz tego rodzaju działań, wymieniony obszar należy ożywić społecznie. Mieszkańcy chcieliby, aby w tym miejscu powstała np. kawiarnia.
Centrum miasta (odcinek Kościół – Urząd Miejski)	Uczestnicy warsztatów uznali, że na wyznaczonym odcinku drogi zlokalizowanych jest wiele budynków, których stan określić można jako „zaniedbane”. Jednak pole „proponowane działania w zakresie rewitalizacji” nie zostało uzupełnione.
Centrum miasta (bez ograniczenia do konkretnych ulic)	Centrum miasta to obszar, który cechuje się wysokim bezrobociem. Poza niniejszym problemem, uczestnicy warsztatów wskazali, że na niniejszym terenie brakuje możliwości korzystania z infrastruktury i urządzeń technicznych. W zakresie proponowanych działań postulowano stworzenie „wioski internetowej”. Nie wszyscy mieszkańcy mają dostęp do Internetu i odpowiedniego sprzętu. Program „wioski internetowej” powinien być kierowany przede wszystkim do rodzin wielodzietnych. Postulowano również organizację warsztatów propagujących elementy sztuki Kurpiowskiej dla osób starszych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów warsztatowych.

PODSUMOWANIE

Podsumowując wszystkie spotkania konsultacyjne należy wskazać, iż mieszkańcy mieli możliwość aktywnego włączenia się w proces powstawania Lokalnego Programu Rewitalizacji, przez co spełniona została zasada partycypacji społecznej, wynikająca z Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Pierwsze dwa spotkania, na których omówione zostały etapy powstawania

dokumentu, jego cel i założenia, dały możliwość uzyskania opinii mieszkańców poprzez wypełnienie ankiety dotyczącej problemów występujących na terenie gminy oraz ich przestrzennej lokalizacji.

Spotkanie trzecie, warsztatowe, dotyczyło natomiast wypracowania mocnych stron i potencjału obszaru. W tym zakresie najczęściej wskazywano na położenie (przy drodze krajowej) oraz środowisko (czyste powietrze, obecność lasów), które dają możliwości wypoczynkowe, a także rozwój turystyki. Mieszkańcy zaznaczali również ciekawą historię miasta i charakterystyczną dla regionu kulturę kurpiowską, która stała się jego znakiem rozpoznawczym. Istotne są również obiekty zabytkowe (bazylika i dzwonnica). Warto zaznaczyć, że zdaniem mieszkańców największym potencjałem gminy, w tym miasta, jest lokalna społeczność oraz sektor prywatny, wspierający rozwój społeczno-gospodarczy.

W przypadku proponowanych działań z zakresu rewitalizacji wskazać należy na dwa ich rodzaje: projekty twarde (infrastrukturalne) oraz miękkie (społeczne). Do pierwszej grupy zaliczano przede wszystkim: poprawę jakości dróg i chodników, modernizację/ odrestaurowanie dzwonnicy i jej wnętrza, przywrócenie kolejki wąskotorowej, modernizację budynków mieszkalnych w złym stanie technicznym (w niektórych przypadkach nadanie im nowej funkcji) oraz stworzenie/ poprawę jakości przestrzeni sportowo-rekreacyjnych. W przypadku projektów miękkich mieszkańcy dostrzegają potrzebę stworzenia „wioski internetowej” dla rodzin wielodzietnych, powołanie spółdzielni socjalnej, organizację warsztatów, stworzenie koła gospodyń oraz ogólne wspieranie działań z zakresu nadania charakteru „kurpiowskiego” obszarom zdegradowanym. Wymienione wyżej projekty dotyczyły przede wszystkim ulic: Placu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Kolejowej, 23 Stycznia, Łączności, Kazimierza Stefanowicza, Stacha Konwy, Sienkiewicza, ale również okolic dworca autobusowego w Myszyńcu oraz centrum miasta.

5 Cele rewitalizacji obszarów zdegradowanych w mieście Myszyniec

Polityka realizacji programu rewitalizacji

Na wybranych obszarach, które mają być poddane procesom rewitalizacji, powinny być prowadzone następujące zadania³⁶:

1. Sukcesywne podejmowanie prac remontowych, modernizacyjnych i adaptacyjnych budynków znajdujących się w Myszyńcu, przy czym należy zachowywać linie zabudowy a wysokość budynków ograniczyć do najwyższych występujących na obszarze położonym w sąsiedztwie.

³⁶ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Myszyniec.

2. Podejmowanie procesu uzupełniania zabudowy na terenach wskazanych do rewitalizacji, który nie może następować przez realizację obiektów budowlanych wg indywidualnych wyobrażeń inwestorów, lecz musi być procesem skoordynowanym, następującym po sporządzeniu planu zagospodarowania przestrzennego określającym zasady kształtowania urbanistyki i architektury na tych terenach (kompleksowa decyzja, co do sposobu oraz charakteru i klimatu części miasta poddawanej rehabilitacji).
3. Obszar działań naprawczych powinien stanowić wyodrębnioną jednostkę urbanistyczną, która tworzyć będzie całość funkcjonalną, użytkową i przestrzenną.
4. Przy modernizacji zagospodarowania terenów szczególną uwagę należy zwracać na kształtowanie przestrzeni publicznych najwyższej jakości, projektowanie obiektów małej architektury, terenów zieleni ogólnie dostępnej oraz powierzchni wodnych.
5. Wszelkie prace przy obiektach zabytkowych muszą być uzgadniane z wojewódzkim konserwatorem zabytków.
6. Utrzymanie charakteru zabudowy pierzejowej przy uzupełnianiu, przebudowie lub modernizacji zabudowy śródmiejskiej, podlegającej ochronie konserwatorskiej.
7. Zamiana w miarę możliwości, linii elektroenergetycznych napowietrznych na podziemne.

6 Wizja wyprowadzania obszarów ze stanu kryzysowego

W 2023 roku miasto Myszyniec to obszar w pełni wykorzystujący swoje walory kulturowe oraz lokalizacyjne, dające jednocześnie możliwość do rozwoju społeczno-kulturalnego jego mieszkańców oraz funkcji turystycznych. Jest to również miejsce spójnego rozwoju społeczno-gospodarczego, atrakcyjne zarówno dla mieszkańca, turysty i inwestora. Wykreowany wizerunek miasta będzie spójny i silny, oparty o wartości kulturowe łączone ze współczesnością. Wsparcie oraz oferta usług społeczno-kulturalnych kierowana do wszystkich mieszkańców gminy - zarówno dzieci, osób młodych jak i starszych – wpłynie na aktywizację społeczeństwa oraz poprawę jakości życia. Pomoc i zaangażowanie różnych grup interesariuszy pozwoli, aby obszary poddane rewitalizacji stały się miejscami szczególnie atrakcyjnymi do życia i spędzania czasu wolnego.

Wygląd obszarów zdegradowanych będzie na wysokim poziomie. Odnowione elewacje budynków utrzymane w ujednoliconym stylu oraz barwie poprawią ich wizerunek, a nadane im nowe funkcje przyciągną zarówno mieszkańców, jak i turystów.

7 Koncepcja funkcjonalno-przestrzenna

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Myszyniec powinna opierać się na kompleksowym ujęciu procesu rewitalizacji, obejmującym działania aktywizujące i integrujące społeczność lokalną oraz te dotyczące renowacji infrastruktury mieszkaniowej i technicznej.

Wyodrębniony w toku badań i analiz obszar rewitalizacji to miasto Myszyniec wraz z ulicą Kolejową. Realizację Lokalnego Planu Rewitalizacji można zaplanować w formie trzech kierunków interwencji (dziedzin strategicznych) określonych na podstawie analizy danych zastanych, badań ankietowych i problemów rewitalizacyjnych. Dziedziny te odpowiadają na zidentyfikowane w ramach diagnozy zjawiska kryzysowe. Misją Urzędu Miejskiego jest natomiast:

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, mająca na celu aktywizację społeczną i gospodarczą mieszkańców, prowadząca do poprawy warunków ich życia. Istotne jest także stworzenie na tych terenach atrakcyjnej przestrzeni zarówno dla mieszkańców, przedsiębiorców, jak i turystów.

Realizacja celu nadrzędnego Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta powinna prowadzić do zrównoważenia szans rozwojowych obszarów obecnie problemowych na jego terenie oraz wyprowadzenie ich ze stanu kryzysowego. Wdrażanie kluczowych działań rewitalizacyjnych powinno się odbywać przy zaangażowaniu i wsparciu interesariuszy.

Za interesariuszy uważa się osoby, instytucje lub ich grupy, które są w strefie bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz podmioty, które mogą

uczestniczyć w realizacji Programu i wpływać, pozytywnie lub negatywnie, na jego rezultaty. Interesariuszami w przypadku miasta mogą być m.in. organizacje pozarządowe działające na terenie gminy, lokalni przedsiębiorcy oraz liderzy, Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu, Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, władze samorządowe i krajowe, politycy oraz grupy specjalnych interesów.

7.1 Rekomendowane kierunki interwencji

Jak zostało wskazane, realizacja celu strategicznego powinna mieć na celu zwiększenie partycypacji społecznej, wyprowadzenie obszarów uznanych za zdegradowane ze stanu kryzysowego oraz zwiększenie ich możliwości rozwojowych.

Rekomenduje się wyłonienie trzech obszarów strategicznych, stanowiących podstawę skutecznej realizacji Programu Rewitalizacji:

1. Aspekt: społeczeństwo

- a. cel: Aktywizacja i propagowanie zaangażowania społecznego mieszkańców obszarów zdegradowanych

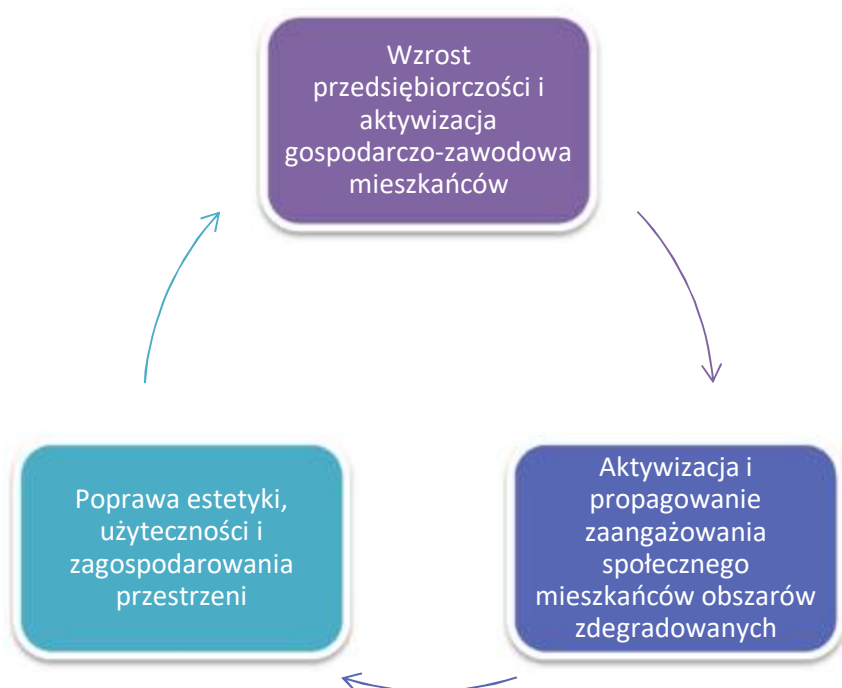
2. Aspekt: gospodarka

- a. cel: Wzrost przedsiębiorczości i aktywizacja gospodarczo-zawodowa mieszkańców

3. Aspekt: przestrzeń

- a. Poprawa estetyki, użyteczności i zagospodarowania przestrzeni

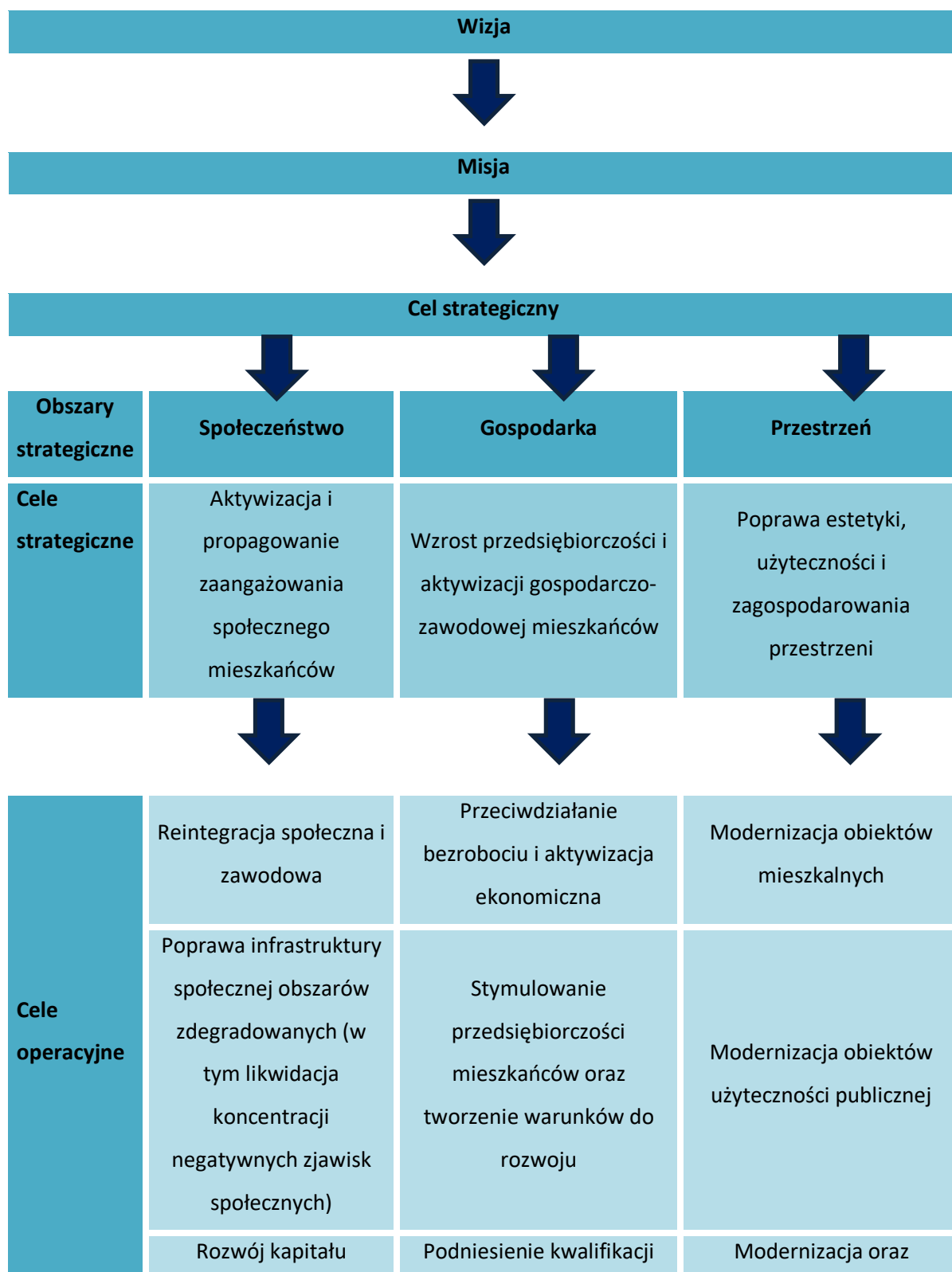
Rysunek 7. Współzależność celów strategicznych

Źródło: Opracowanie własne.

Poniżej przedstawiono przykładową matrycę celów dla zaproponowanych obszarów strategicznych.

Rysunek 8. Matryca celów

	ludzkiego na terenach rewitalizowanych (realizacja kursów, szkoleń, programów edukacyjnych itd.)	zawodowych mieszkańców w celu dopasowania do lokalnego rynku pracy	wykorzystywanie pustostanów na cele społeczno-kulturalne
	Rozwój oferty usług rekreacyjnych i kulturalnych	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości (w tym w zakresie ekonomii społecznej)	Rozwój i modernizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej

Źródło: Opracowanie własne.

Poniżej zaprezentowano krótki opis celów strategicznych.

Obszar strategiczny: Społeczeństwo

Cel strategiczny: Aktywizacja i propagowanie zaangażowania społecznego mieszkańców

Cele działań rewitalizacyjnych powinny bezpośrednio wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców obszaru wyznaczonego do rewitalizacji, jak i całej lokalnej społeczności. Z tego względu na etapie diagnozy zidentyfikowano problemy w aspekcie społecznym dotyczące funkcjonowania lokalnej społeczności, m.in. wysoki poziom bezrobocia, ubóstwo, a także brak chęci na zmianę sytuacji życiowej spowodowany zdegenerowaniem społecznym i pobieraniem zasiłków. Obserwuje się również zjawisko społecznego dziedziczenia bezrobocia i brak aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej. Z tego względu działania rewitalizacyjne powinny wpływać na postawy mieszkańców. Istotna jest w tym zakresie zarówno promocja zaangażowania społecznego, kształtowanie świadomości obywatelskiej, jak i pobudzanie poczucia dbałości o wspólne dobro. Znaczenie ma również wzmacnianie poczucia przynależności mieszkańców do wspólnoty oraz rozwój kapitału ludzkiego poprzez m.in. szkolenia, warsztaty czy programy edukacyjne. Ważne jest, aby działania obejmowały wszystkie grupy społeczne zamieszkujące zdegradowany obszar, w tym przede wszystkim osoby najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym.

Obszar strategiczny: Gospodarka

Cel strategiczny: Wzrost przedsiębiorczości i aktywizacji gospodarczo-zawodowej mieszkańców

Celem działań rewitalizacyjnych powinno być gospodarcze ożywienie obszaru oraz wzrost atrakcyjności lokalnego rynku pracy. Działania w tym zakresie mogłyby być dwukierunkowe: z jednej strony dotyczyć rynku pracy, a z drugiej kapitału ludzkiego. Do negatywnych zjawisk na terenie wyznaczonym do rewitalizacji zaliczyć należy: wysokie bezrobocie, niechęć do przekwalifikowywania się i dostosowywania do potrzeb rynku pracy oraz podjęcia pracy, a także podnoszenia kwalifikacji i

zdobywania nowych umiejętności. Z tego względu nacisk należy położyć na kształcenie kapitału ludzkiego: podnoszenie kwalifikacji oraz motywacji do podjęcia pracy, a także zwiększanie szans na lokalnym rynku pracy. Istotne jest również wspieranie przedsiębiorców (w tym również samych przejawów przedsiębiorczości wśród mieszkańców) z naciskiem na tworzenie podmiotów ekonomii społecznej, czyli spółdzielni socjalnych, stowarzyszeń, fundacji itd., oddziałujących na lokalną społeczność.

Obszar strategiczny: Przestrzeń

Cel strategiczny: Poprawa estetyki, użyteczności i zagospodarowania przestrzeni

Celem działań rewitalizacyjnych powinno być również podniesienie jakości życia mieszkańców w sferze przestrzennej i infrastrukturalnej. Degradacja obszarów wyznaczonych do rewitalizacji najbardziej odczuwalna jest przez ich bezpośrednich interesariuszy – mieszkańców. Warunki funkcjonowania nie są komfortowe, a stan techniczny oraz infrastruktura wymagają podjęcia działań naprawczych. Z tego względu w ramach opisywanego obszaru istotna jest modernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, a także dróg i chodników. Warto zadbać także o miejsca służące rekreacji (parki, skwery zieleni, boiska itd.) na terenie zdegradowanych obszarów oraz zlokalizowane w tych miejscach zabytki. Istotne jest również utworzenie infrastruktury społeczno-kulturalno-rekreacyjnej, służącej lokalnej społeczności i wpływającej na jej integrację.

8 Projekty rewitalizacyjne

8.1 Zbiornicze zestawienie projektów w ramach programu rewitalizacji

Warto w tym miejscu wypisać wszystkie projekty, zgłaszane przez mieszkańców oraz innych interesariuszy. Jak wynika z przeprowadzonych konsultacji oraz badań mieszkańcy widzą potrzebę realizacji działań.

Lista projektów głównych

L.p.	Nazwa Zadania	Realizatorzy	Zakres Zadania	Orientacyjny Koszt w tym źródła finansowania – wartość/ udział środków: publicznych, prywatnych, Unii Europejskiej, z innych źródeł	Miejsce realizacji projektu	Planowane Lata Realizacji
1	Organizowanie imprezy cyklicznej: Miting Lekkoatletyczny	Środowiskowy Dom Samopomocy	W ramach działania prowadzona jest rywalizacja podopiecznych ok 20 ŚDS-ów z terenu woj. mazowieckiego. Głównym celem Mityngu jest podsumowanie osiągnięć sportowych poszczególnych Domów poprzez prezentację umiejętności i porównanie osiągniętych wyników, wymianę doświadczeń jak również integrację osób niepełnosprawnych intelektualnie ze społeczeństwem. W organizację imprezy zaangażowane jest szerokie grono osób – w tym celu ŚDS współpracuje z miejscowymi szkołami, Regionalnym Centrum Kultury Kurpiowskiej, zakładami pracy, a także organizacjami pozarządowymi. Do udziału zapraszani są rokrocznie mieszkańcy Myszyńca. Środowiskowy Dom Samopomocy stara się pozyskać środki z różnych źródeł krajowych (Urząd Marszałkowski, PFRON, itp.). Rezultatem działania będzie udział 200 osób niepełnosprawnych oraz organizacja jednej imprezy w ciągu roku – 7 imprez w trakcie realizacji LPR-u.	140 000,00 – środki pozyskane z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, PFRON_u i środki własne	miasto Myszyniec	2017 - 2023

			Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: artykuły promujące przedsięwzięcie, listy odbioru nagród.			
2	Wspieranie aktywnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania bez agresji i przemocy	Organizacje pozarządowe	Rokrocznie w budżecie Gminy Myszyniec rezerwowane są środki dla organizacji pozarządowych na realizację różnych rodzajów przedsięwzięć. Zakres tematyczny działań określany jest w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Istotną kwestią będzie ogłoszenie konkursów dla NGO zakładających przeprowadzenie różnych rodzajów zajęć sportowych dla mieszkańców Myszyńca i ul. Kolejowej z wykorzystaniem dostępnej infrastruktury – 2 konkursy w ciągu roku. Celem działania jest aktywizacja mieszkańców Myszyńca i ul. Kolejowej. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi, ogłoszenia ogłaszanych konkursów ofert.	90 000,00 - środki własne	miasto Myszyniec i ul. Kolejowa	2017 - 2023
3	Stworzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży	Urząd Miejski w Myszyńcu, Ośrodek Pomocy Społecznej	Stworzenie miejsca na bazie dostępnej infrastruktury, w którym dzieci z rodzin dysfunkcyjnych będą uczestniczyły w zajęciach wyrównawczych, dodatkowych zajęciach rozwijających ich umiejętności oraz zajęciach z psychologiem. Przewiduje się prowadzenie dziennie 5 godzin zajęć. Rekrutację dzieci do świetlicy będą prowadzili przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego. Rezultatem będzie utworzenie jednej świetlicy.	600 000,00 – środki EFS – działanie 10.1.1 RPO, środki własne	miasto Myszyniec	2017 - 2023

			Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: statut świetlicy			
4	Kurpiowskie kulinaria	Organizacje pozarządowe	Przeprowadzenie warsztatów kulinarnych dla 20 mieszkańców Myszyńca i ul. Kolejowej. Warsztaty swoim zakresem będą obejmowały dania kuchni regionalnej. Celem przedsięwzięcia jest promocja specjałów kuchni kurpiowskiej oraz zainspirowanie mieszkańców do założenia działalności gospodarczej (mała gastronomia). Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: listy obecności, listy zgłoszeń.	50 000,00 - EFRROW – środki z PROW na realizację LSR Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kurpsie Razem”	miasto Myszyniec i ul. Kolejowa	2017 - 2023
5	Przedsiębiorczy Kurp – działania związane z rozwojem przedsiębiorczości	mieszkańcy	Przekazanie środków finansowych na założenie bądź też rozwój działalności gospodarczej. Przedsięwzięcie ma na celu zmniejszenie bezrobocia poprzez przekazanie środków na założenie własnej działalności gospodarczej bądź też utworzenie nowych miejsc pracy w istniejących już przedsiębiorstwach. Przewidywane rezultaty – 5 osób założy własną działalność; 1 przedsiębiorca utworzy nowe miejsce pracy. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: wykaz CEIDG, raporty Powiatowego Urzędu Pracy na temat poziomu bezrobocia w Myszyńcu.	450 000,00 EFRROW – środki z PROW na realizację LSR Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kurpsie Razem”	miasto Myszyniec i ul. Kolejowa	2017 - 2023
6	Kurpiowska szkoła liderów	organizacje pozarządowe	Przeprowadzenie cyklu szkoleń dla organizacji pozarządowych z terenu Gminy Myszyniec obejmującego: podstawy prawne funkcjonowania organizacji, księgowość NGO. W szkoleniach wezmą udział przedstawiciele 8 organizacji pozarządowych.	2 500,00 EFRROW – środki z PROW na realizację LSR Stowarzyszenie Lokalna Grupa	miasto Myszyniec i ul. Kolejowa	2017 - 2023

			Celem działania jest zwiększanie umiejętności zarządzania organizacjami pozarządowymi i umożliwianie długofalowego działania organizacji Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: listy obecności	Działania „Kurpsie Razem”		
7	„Kurpiowszczyzna – moja mała ojczyzna	organizacje pozarządowe, Regionalne Centrum Kultury Kurpiowskiej	Zadanie obejmuje organizację warsztatów z zakresu kurpiowskiej sztuki ludowej oraz nauki gry na instrumentach muzycznych. W zajęciach weźmie udział 15 osób. Celem przedsięwzięcia jest propagowanie kultury kurpiowskiej oraz promocja alternatywnych źródeł dochodu. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: listy obecności, rzeźby.	50 000,00 EFRROW – środki z PROW na realizację LSR Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kurpsie Razem”	miasto Myszyniec i ul. Kolejowa	2017 - 2023
8	Przeprowadzenie szkoleń z zakresu obsługi komputera i urządzeń takich jak tablet, smart fon, itp.	Urząd Miejski w Myszyńcu, Zakład Doskonalenia Zawodowego	Głównym celem przedsięwzięcia jest przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców gminy Myszyniec. Działanie składa się z następujących zadań: - przeprowadzenie szkoleń podstawowej obsługi komputera dla 50 mieszkańców. Preferowaną grupą będą mieszkańcy ul Kolejowej i miasta Myszyniec - przeprowadzenie kursów zaawansowanych obejmujących swoją tematyką m.in. obsługę smartfona, poczty elektronicznej, robienia zakupów przez internet, itp. - Utworzenie publicznego Punktu dostępu do internetu w Myszyńcu Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: sprawozdania realizatorów, listy obecności.	200 000,00 działanie 3.1 PO PC - EFS	miasto Myszyniec i ul. Kolejowa	2017 - 2023
9	Przeprowadzenie dodatkowych	Urząd Miejski w Myszyńcu,	Działanie jest odpowiedzią na niskie wyniki sprawdzianów szóstoklasistów i egzaminów	1 500 000,00 – EFS – działanie	miasto Myszyniec i	2017 - 2023

	zajęć wyrównawczych i podnoszących kompetencje kluczowe dla uczniów	firmy zewnętrzne	gimnazjalnych, co w konsekwencji może powodować wyobcowanie i pogłębianie się wykluczenia społecznego. Przedsięwzięcie podzielono na dwa typy zajęć: - wyrównawcze dla ok 210 uczniów z terenu całej gminy (ok 130 z Myszyńca) - kaskadowe dla ok 540 uczniów (ok. 680 dzieci uczęszcza do Zespołu Szkół w Myszyńcu) – zajęcia rozwijające zainteresowania dzieci z zakresu przyrody, fizyki, automatyki i programowania. Preferowaną grupą będą dzieci z ul. Kolejowej. Rezultatami będzie: ok 850 dzieci weźmie udział w projekcie, wyposażone zostaną wszystkie szkoły publiczne na terenie gminy Myszyniec. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: listy obecności na zajęciach.	10.1.1 RPO, środki własne	ul. Kolejowa	
10	„EKO – KURP”	Urząd Miejski w Myszyńcu organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Kampania informacyjno – promocyjna z zakresu ochrony środowiska i zmian klimatycznych. Celem działania jest budowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców oraz promocja wykorzystania nowych technologii w zakresie ochrony środowiska i działań podejmowanych przez Urząd Miejski w Myszyńcu. Rezultatem będzie przeprowadzenie przynajmniej jednego spotkania informacyjnego i wydanie 500 ulotek. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: faktura zakupu ulotek, dokumentacja fotograficzna ze spotkania.	20 000,00 EFRROW– środki z PROW na realizację LSR Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kurpsie Razem”	miasto Myszyniec i ul. Kolejowa	2017 - 2023

Lista projektów komplementarnych

L.p.	Nazwa Zadania	Realizatorzy	Zakres Zadania	Orientacyjny Koszt w tym źródła finansowania – wartość/ udział środków: publicznych, prywatnych, Unii Europejskiej, z innych źródeł	Miejsce realizacji projektu	Planowane Lata Realizacji
1	Odbudowa tkanki mieszkaniowej – zapobieganie wykluczeniu społecznemu mieszkańców – odbudowa obszaru zmarginalizowanego wraz z poprawą stanu dróg, chodników, obszarów zieleni przy ul. 23	Urząd Miejski w Myszynie	Celem zadania: Celem projektu jest ożywienie obszarów zidentyfikowanych jako problemowe poprzez przywrócenie, nadanie im nowych funkcji oraz zatrzymanie degradacji społecznej. Działania te będą zmierzały do odbudowy zasobów mieszkalnictwa komunalnego, socjalnego i pozostałego zasobu mieszkaniowego na terenie miasta Myszyniec, zwłaszcza na terenach pokolejowych, które można uznać za obszary zmarginalizowane, którym należy przywrócić lub nadać nowe funkcje społeczno-gospodarcze, w wyniku zaplanowanych i skoordynowanych działań interwencyjnych i naprawczych. W szczególności winno ono obejmować odbudowę tkanki mieszkaniowej, termomodernizację tych obiektów, budowę dróg gminnych w tych obszarach a także zagospodarowanie terenów zieleni;	Orientacyjny koszt: 5 000 000 zł Środki własne, Środki RPO: Działanie 6.2	Miasto Myszyniec	2017-2022

	Stycznia i ul. Kolejowej	poprawa jakości zamieszkiwania i dojazd po drogach dobrej jakości. Zadowolenie mieszkańców z rozwiązywania ich problemów. Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców. Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonalności ruchu kołowego i pieszego jak również estetyki przestrzeni publicznej. Zakres zadania: Projekt wymaga opracowania dokumentacji projektowej. Budowa nowej infrastruktury mieszkaniowej – budownictwo socjalne przy ul. 23 Stycznia i ul. Kolejowej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego. Budowa miejsc postojowych, dróg i chodników (ustawienie ławek parkowych oświetlenie terenu i inne). Budowa ciągu pieszo-jezdnego przy ul. Słonecznej i ul. Łączności. Poprawa stanu drogi, chodników oraz oświetlenia przy ul. Łączności. Beneficjentem projektu będą mieszkańcy ulic i dzieci. Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: Poprawa jakości zamieszkiwania i poruszania się po terenie osiedla, zwiększenie bezpieczeństwa. Liczba osób korzystających w projekcie – 100 mieszkańców. Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 szt. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
--	--------------------------	---	--	--	--

2	Rewitalizacja budynków znajdujących się w złym stanie technicznym (zarówno publicznych jak i mieszkalnych; nadanie niektórym z nich nowych funkcji).	Urząd Miejski w Myszyńcu	Cel zadania: Działania w zakresie przeciwdziałania degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, poprawa stanu technicznego i estetycznego istniejącej zabudowy, ograniczenie zużycia energii cieplnej, obniżenie kosztów eksploatacji budynków, redukcja emisji zanieczyszczeń przedostających się do atmosfery, poprawa efektywności energetycznej przez kompleksową termomodernizację budynków i obiektów użyteczności publicznej, podniesienie jakości infrastruktury publicznej dzięki zwiększeniu komfortu termicznego w obiekcie. Zwiększony dostęp do poradni specjalistycznych, ośrodków rehabilitacji. Uaktywnienie społeczne seniorów i umożliwienie im samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Polepszenie funkcjonowania psychologiczno-fizycznego osób starszych poprzez prowadzone działania terapeutyczne, profilaktykę zapewniającą utrzymanie aktualnego stanu i niedopuszczenie do pogłębiania się dysfunkcji poprzez diagnozę indywidualnych potrzeb i możliwości. Beneficjentami projektu będą mieszkańcy miasta, osoby starsze, dzieci i młodzież szkolna, osoby niepełnosprawne i pracownicy pracujący w przeznaczonych do remontu obiektach: pacjenci, nauczyciele, urzędnicy, inni. Zakres zadania: Stan techniczny obiektów	Orientacyjny koszt: 5 000 000 zł Środki własne, Środki RPO: Działanie 6.2, Działanie 4.2,	Miasto Myszyniec, Myszyniec Stary	2017-2022
---	---	---------------------------------	---	---	--	------------------

		użyteczności publicznej jest zadowalający, jednakże wymagający remontów i modernizacji, w szczególności efektywnej gospodarki energetycznej (termomodernizacji wraz z przebudową źródeł energii cieplnej z automatyką czasowo-pogodową z elementami OZE), która przyczyni się do poprawy strefy społecznej ludności korzystającej z tych obiektów, a także jest korzystna dla środowiska ze względu na zmniejszenie szkodliwych emisji. Budynki wymagają kompleksowej termomodernizacji. Wśród budynków, w których należy przeprowadzić inwestycje wymienić należy m.in.: budynek Gminnej Administracji Placówek Oświatowych w Myszyńcu Starym (poza termomodernizacją adaptacja budynku –dostosowanie pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych), budynek przy ul. H. Sienkiewicza 1 w Myszyńcu, budynek Zakładu Gospodarki Komunalnej w Myszyńcu, budynek przy ul. Pawłowskiego 15. Zmiana przeznaczenia budynku użyteczności publicznej będącej w zasobie nieruchomości gminnej (np. budynek przy ul. Sienkiewicza 1, Myszyniec) na usługi medyczne w ramach inwestycji w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, która sprzyja rozwojowi lokalnemu, zmniejsza nierówności w zakresie stanu zdrowia. W zakres zadania wchodzi również zagospodarowanie przestrzeni publicznych wokół w/w budynków			
--	--	--	--	--	--

			użyteczności publicznej. Zmiana przeznaczenia budynku Gminnej Administracji Placówek Oświatowych w Myszyńcu Starym - utworzenie Dziennego Domu Pobytu Seniora „Senior – Wigor” oraz zakres i poziom świadczonych w nim usług będzie odpowiedzią na potrzeby starzejącego się społeczeństwa oraz seniorów chcących aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Podzadania: 1. Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. H. Sienkiewicza 1, 2. Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Pawłowskiego 15, 3. Termomodernizacja budynku Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej przy ul. Dzieci Polskich 10, 4. Termomodernizacja budynku Gminnej Administracji Placówek Oświatowych w Myszyńcu Starym. Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: Poprawa jakości zamieszkiwania, przebywania oraz stanu technicznego budynków. Liczba osób korzystających w projekcie – 150 mieszkańców. Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 3 szt.			
--	--	--	--	--	--	--

			Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji – 1 szt. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
3	Ochrona dziedzictwa kulturowego poprzez renowację Bazyliki Mniejszej oraz XVIII-wiecznej Dzwonnicy w Myszyńcu wraz z zagospodarowaniem terenu – poprawa dostępności do zasobów kultury poprzez ich rozwój i efektywne wykorzystanie	Urząd Miejski w Myszyńcu	Cel zadania: Celem głównym projektu jest rozwój społeczno-gospodarczy poprzez ochronę i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego regionu. Cele szczegółowe projektu to: wzrost liczby obiektów posiadających ofertę kulturalną, rozwój zasobów kultury, poprawa dostępu do zasobów kultury, zwiększenie poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym, wzrost atrakcyjności turystycznej poprzez efektywne wykorzystanie zasobów kultury. Projekt jest skierowany do mieszkańców gminy i okolic (w tym dzieci i młodzieży oraz dorosłych), osób przejezdnych i turystów. Zakres zadania: Projekt polega na renowacji Bazyliki Mniejszej oraz XVIII-wiecznej Dzwonnicy w Myszyńcu w zakresie prac konserwatorskich zabytków ruchomych, instalacji ekspozycji i multimedialnych. Projekt obejmuje: prace konserwatorskie zabytków ruchomych, ekspozycje i multimedia w budynku kościoła, wykonanie ekspozycji i instalacja multimedialnych w dzwonnicy, opracowanie projektów technicznych i konserwatorskich, nadzór inwestorski (budowlany i konserwatorski), promocję projektu.	Orientacyjny koszt: 1 673 777,90 zł, w tym EFRR: 1 078 710,47 zł Środki RPO 2014-2020: Działanie 5.3, POIS 2014-2020	Miasto Myszyńiec	2017-2022

			Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: W wyniku projektu nastąpi rozszerzenie oferty kulturalnej gminy i wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 2 szt. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
4	Ochrona dziedzictwa kulturowego poprzez renowację Bazyliki Mniejszej oraz XVIII-wiecznej Dzwonnicy w Myszyńcu wraz z zagospodarowaniem terenu - wzrost regionalnego potencjału turystycznego		Cel zadania: Celem głównym projektu jest rozwój społeczno-gospodarczy poprzez ochronę i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego regionu do wzrostu aktywności społecznej i rozwoju turystyki. Cele szczegółowe projektu to: wzrost liczby nowoczesnych obiektów posiadających ofertę kulturalną dla mieszkańców i turystów, zahamowanie procesu degradacji obiektów zabytkowych oraz nadanie im nowych funkcji, poprawa dostępu do zasobów kultury, zwiększenie poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym, wzrost ruchu turystycznego. Projekt jest skierowany do mieszkańców gminy i okolic (w tym dzieci i młodzieży oraz osób starszych), osób przejezdnych i turystów. Zakres zadania: Projekt polega na renowacji Bazyliki Mniejszej oraz XVIII-wiecznej Dzwonnicy w Myszyńcu wraz z zagospodarowaniem terenu. Projekt obejmuje:	Orientacyjny koszt: 5 219 684,38 zł, w tym EFRR: 3 909 543,60 zł Środki RPO 2014-2020: Działanie 5.3	Miasto Myszyniec	2017-2022

			prace budowlane, remontowe i konserwatorskie budynku kościoła, prace budowlane, remontowe i konserwatorskie budynku dzwonnicy, opracowanie projektów technicznych i konserwatorskich, nadzór inwestorski (budowlany i konserwatorski), promocję projektu. Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: W wyniku projektu nastąpi rozszerzenie oferty kulturalnej gminy i wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 2 szt. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
5	Budowa boisk sportowych do gier zespołowych, budowa i rewitalizacja placów zabaw i siłowni zewnętrznych wraz z zagospodarowa	Urząd Miejski w Myszyńcu	Cele zadania: Rekreacyjno-wypoczynkowy, zagospodarowanie terenów zewnętrznych na zieleńce, miejsce wypoczynku dla osób starszych, plac zabaw dla dzieci, miejsce ćwiczeń i sportu dla osób starszych, niepełnosprawnych i młodzieży. Celem jest także integracja okolicznych mieszkańców, zwłaszcza osób starszych i niepełnosprawnych oraz poprawa estetyki osiedli a tym samym samopoczucia jego mieszkańców. Tereny te staną się miejscem atrakcyjnym dla spędzania czasu wolnego wszystkich mieszkańców. Poprawią wizerunek miasta, poprzez	Orientacyjny koszt: 2 000 000 zł Środki własne, Środki RPO - Działanie 6.2, PROW 2014-2020	Miasto Myszyńiec	2017-2022

	niem terenu na terenie miasta Myszyniec		zwiększenie obszarów zieleni, przyczynią się do wzrostu aktywności fizycznej wśród osób młodych i seniorów. Zakres zadania: Budowa boisk sportowych i placów zabaw, zakup urządzeń zabawowych, obiektów małej architektury, doposażenie istniejących placów zabaw m.in.: na ul. Brata Zeno, ul. Świerkowej. Rewitalizacja placu zabaw oraz siłowni zewnętrznej na terenie parku „Kurpiowska Kraina”. Rewitalizacja przestrzeni publicznej poprzez budowę boiska sportowego do gier zespołowych, siłowni zewnętrznej wraz z infrastrukturą drogową przy ul. Słonecznej i ul. Łączności. Podzadania: 1. Budowa boiska sportowego do gier zespołowych, urządzenie placu zabaw i siłowni zewnętrznych wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Brata Zeno w Myszyńcu, 2. Budowa boiska sportowego do gier zespołowych, urządzenie placu zabaw i siłowni zewnętrznych wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Świerkowej w Myszyńcu, 3. Doposażenie placu zabaw oraz siłowni zewnętrznej w Parku „Kurpiowska Kraina”, 4. Rewitalizacja przestrzeni publicznej – budowa boiska sportowego do gier zespołowych, siłowni			
--	---	--	--	--	--	--

			zewnątrznej wraz z infrastrukturą drogową przy ul. Słonecznej i ul. Łączności w Myszyńcu. Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: Poprawa wizerunku poprzez zwiększenie obszarów zieleni, przyczyni się do wzrostu aktywności fizycznej wśród osób młodych i seniorów. Liczba obszarów rekreacyjnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 4 szt. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
6	Uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych	Urząd Miejski w Myszyńcu	Cel zadania: Przygotowanie terenów inwestycyjnych pod budowę infrastruktury towarzyszącej na obszarze zmarginalizowanym miasta Myszyniec, które zakładają m.in. budowę sieci gazowej, wodociągowej, kanalizacyjnej. Działania w tym zakresie niewątpliwie mogłyby przyczynić się do budowy nowych terenów inwestycyjnych na terenie miasta i spowodować rozwój społeczno-gospodarczy, dzięki któremu możliwe byłoby stworzenie nowych miejsc pracy. Zakres zadania: Przygotowanie dokumentacji projektowej, realizacja zadania inwestycyjnego. Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: Poprawa wizerunku miasta w poprzez zwiększenie terenów inwestycyjnych, zmniejszenie wykluczenia	Orientacyjny koszt: 500 000 zł Środki własne, Środki RPO: Działanie 3.1. Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu, Działanie 6.2 RPO	Miasto Myszyniec	2017-2022

			społecznego poprzez stworzenie miejsc pracy. Liczba obszarów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 szt. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
7	Modernizacja budynku Dworca Autobusowego w Myszyńcu – nadanie dodatkowych funkcji związanych z produktami lokalnymi	Urząd Miejski w Myszyńcu	Cel zadania: ożywienie obszarów zidentyfikowanych jako problemowe poprzez przywrócenie, nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych oraz zatrzymanie degradacji przestrzennej. Celem szczegółowym projektu jest: przeciwdziałanie marginalizacji obszarów kryzysowych, na których nasilają się niepożądane zjawiska społeczne i ekonomiczne, lepszy stan i zagospodarowanie przestrzeni miejskiej, pobudzenie aktywności środowisk lokalnych, przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, polepszenie jakości życia mieszkańców, poprawa ładu przestrzennego i budynków użyteczności publicznej, podniesienie atrakcyjności terenu miasta, podniesienie jakości oraz komfortu dotychczas świadczonych usług w budynku, podniesienie walorów estetycznych i użytkowych budynku dworca. Zakres zadania: Kompleksowa modernizacja budynku, wraz z termomodernizacją (wymianą stolarki drzwiowej i okiennej). Odnowa miejsc postojowych dla autobusów, poprawa nawierzchni chodników wraz	Orientacyjny koszt: 1 000 000 zł Środki własne, Środki RPO - Działanie 6.2	Miasto Myszyniec	2017-2022

			nasadzeniem zieleni, polepszenie wizerunku zewnętrznego, stworzenie miejsca spotkań mieszkańców miasta (np. utworzenie kawiarni w budynku). Nadanie dodatkowych funkcji np. promowanie produktów lokalnych. Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 szt. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
8	System informacji miejskiej w miejscowości Myszyniec – promocja wizerunku miasta i kultury regionalnej (PROW 2014-2020)	Urząd Miejski w Myszyńcu	Cel zadania: Poprawa wizerunku miasta poprzez wykonanie iluminacji świetlnych o charakterze okazjonalnym i regionalnym oraz poprzez uniwersalny system pozwalający na sprawne poruszanie się w przestrzeni, zapewniający wygodny dostęp do informacji w mieście, jego obszarach, obiektach użyteczności publicznej, zabytkach, instytucjach kultury i innych atrakcjach turystycznych. Zakres zadania: Budowa systemu informacji miejskiej złożony z szeregu tablic i konstrukcji dopasowanych do różnych poziomów informacji: m.in. tablice z nazwami ulic, tablice kierunkowe, tablice z informacją kierującą dla ruchu pieszego oraz kołowego, tablice adresowe, tablice z informacją o atrakcjach turystycznych, zbiorcze tablice informacyjne.	Orientacyjny koszt: 100 000 zł Środki własne, Środki RPO - Działanie 6.2, PROW 2014-2020	Miasto Myszyniec	2017-2022

			Wykonanie iluminacji świetlnych okazjonalnych i regionalnych przy obiektach użyteczności publicznej na terenie miasta w celu poprawy wizerunku miasta. Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: Poprawa jakości zamieszkiwania i poruszania się po rewitalizowanych obszarach. Liczba osób korzystających w projekcie – 3000 mieszkańców. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
9	Poprawa infrastruktury technicznej targowiska w Myszyńcu.	Urząd Miejski w Myszyńcu	Cel zadania: Przebudowa istniejącego i działającego targowiska w Myszyńcu zlokalizowanego przy ul. Targowej. Zakres zadania: Zagospodarowanie terenu targowiska poprzez wykonanie 283 szt. utwardzonych stoisk handlowych, wykonanie zadaszenia części stoisk handlowych poprzez wykonanie wiat stalowych wolnostojących z dachem dwuspadowym, wykonanie ciągów pieszych z nawierzchni asfaltowej, wykonanie ciągów pieszo-jezdných z nawierzchni asfaltowej, wykonanie ciągów pieszych z kostki betonowej, wykonanie 214 miejsc parkingowych o utwardzonej nawierzchni, wykonanie chodników oraz stoisk handlowych z kostki betonowej, montaż budek parkingowych, wykonanie oświetlenia zewnętrznego, montaż słupów oświetleniowych, wykonanie odwodnienia terenu, wykonanie sieci kanalizacji	Orientacyjny koszt: 2 400 000 zł Środki własne, Środki RPO - Działanie 6.2, PROW 2014-2020	Miasto Myszyńiec	2017-2022

			deszczowej, modernizacja budynku zaplecza sanitarno – socjalno – biurowego. Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 szt. Liczba osób korzystających w projekcie – 1000 mieszkańców. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
10	Utworzenie ścieżki pieszo-rowerowej łączącej park Kurpiowska Kraina z amfiteatrem przy Regionalnym Centrum Kultury Kurpiowskiej	Urząd Miejski w Myszyńcu	Cel zadania: Poprawa funkcji rekreacyjnych, środowiskowych oraz infrastrukturalnych na terenie miasta. Lepszy stan i zagospodarowanie przestrzeni miejskiej, poprawa ładu przestrzennego i podniesienie atrakcyjności terenu miasta. Zakres zadania: Budowa ścieżki pieszo-rowerowej z utwardzoną nawierzchnią łączącej teren parku Kurpiowska Kraina leżącego w pobliżu kościoła z amfiteatrem Regionalnego Centrum Kultury Kurpiowskiej wraz z elementami małej architektury. Połączenie tych obiektów poprawi w znaczny sposób formę komunikacji pieszo-rowerowej na terenie miasta, gdyż w chwili obecnej mieszkańcy, a szczególnie dzieci chcąc dotrzeć do szkół muszą pokonać znaczny odcinek drogi przez centrum miasta. Natomiast budowa ciągu pieszo-rowerowego znacznie skróci czas pokonania tego odcinka, zarówno pieszo	Orientacyjny koszt: 300 000 zł Środki własne, Środki RPO - Działanie 6.2, POIS 2014-2020	Miasto Myszyniec	2017-2022

			jak i rowerem. Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: Poprawa jakości zamieszkiwania i poruszania się po terenie miasta Myszyńiec. Liczba osób korzystających w projekcie – 200 mieszkańców. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
11	Rewitalizacja zbiornika Zawodzie	Urząd Miejski w Myszyńcu	Cel zadania: Poprawa funkcji rekreacyjnych i środowiskowych zbiornika „Zawodzie”, poprawa funkcji rekreacyjnych oraz infrastrukturalnych, lepszy stan i zagospodarowanie przestrzeni, poprawa ładu przestrzennego i podniesienie atrakcyjności terenu. Zakres zadania: Stworzenie stanowisk wędkarskich dla mieszkańców i turystów, w tym osób niepełnosprawnych, wraz z poprawą linii brzegowej zbiornika, utworzenie ścieżki wokół zbiornika Zawodzie wraz z elementami małej architektury (ławeczki, kosze na śmieci, stojaki na rowery, tablice informacyjne), oczyszczenie wód zbiornika mechanicznie oraz biologicznie poprzez wprowadzenie mikroorganizmów, budowa wiaty wraz z miejscem na ognisko, budowa pomostu do wędkowania dla dzieci, budowa boiska do piłki plażowej przy zbiorniku zawodzie (odtworzenie istniejącego), budowa przystani kajakowej na rzece	Orientacyjny koszt: 500 000 zł Środki własne, Środki RPO - Działanie 6.2, PROW, POIS 2014-2020	Miasto Myszyńiec	2017-2022

			Rozoga, łączącej kompleks KK w Myszyńcu z zbiornikiem zawodzie, stworzenie miejsca do kąpieli (budowa przebieralni, niwelacja linii brzegowej celem stworzenia łagodnego zejścia do wody, nawiezenie piasku frakcji 0,2 mm celem stworzenia plaży) Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: Liczba obiektów rekreacyjnych zlokalizowanych na obszarach rewitalizowanych – 1 szt. Liczba osób korzystających w projekcie – 200 mieszkańców. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
12	Zagospodarowanie terenów zieleni przy rzece Rozoga w Myszyńcu	Urząd Miejski w Myszyńcu	Cel zadania: Poprawa funkcji rekreacyjnych, środowiskowych oraz infrastrukturalnych na terenie miasta. Lepszy stan i zagospodarowanie przestrzeni miejskiej, poprawa ładu przestrzennego i podniesienie atrakcyjności terenu. Zakres zadania: Poprawa linii brzegowej, utworzenie spływu kajakowego od istniejącej przystani kajakowej w pobliżu parku Kurpiowska Kraina do zbiornika „Zawodzie”. Rewitalizacja istniejącego (w złym stanie technicznym) mostu kolejowego. Utworzenie tablic informacyjnych dla ruchu wodnego. Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: Liczba obiektów rekreacyjnych zlokalizowanych na	Orientacyjny koszt: 500 000 zł Środki własne, Środki RPO - Działanie 6.2, POIS 2014-2020	Miasto Myszyńiec	2017-2022

			obszarach rewitalizowanych – 1 szt. Liczba osób korzystających w projekcie – 200 mieszkańców. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych			
13	Odtworzenie kolejki wąskotorowej w formie atrakcji turystycznej	Urząd Miejski w Myszyńcu	Cel zadania: Stworzenie atrakcji turystycznej związanej z historią obszaru zmarginalizowanego oraz miasta Myszyńca Zakres zadania: Przygotowanie koncepcji zagospodarowania terenu, realizacja przedsięwzięcia. Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celu rewitalizacji: W wyniku projektu nastąpi poprawa wizerunku miasta i wzrost atrakcyjności turystycznej regionu. Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 szt. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: Protokoły odbioru prac inwestycyjnych	Orientacyjny koszt: 500 000 zł Środki własne, Środki RPO - Działanie 6.2, Działanie 5.3	Miasto Myszyńiec	2017-2022
14	Festyn rodzinny „Zdrowa Rodzina bez Uzależnień”	Urząd Miejski w Myszyńcu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Festyn dla mieszkańców obejmujący swoim zakresem zawody sportowe angażujące całe rodziny, olimpiadę wiedzy o uzależnieniach oraz pokazy akcji ratowniczych. Działanie przeprowadzane jest w kompleksie Kurpiowska Kraina w Myszyńcu. Ze względu na lokalizację uczestniczą w nim głównie mieszkańcy Myszyńca. Rezultatem jest udział ok. 3000	70 000,00 – środki własne	miasto Myszyńiec	2017 – 2023

			mieszkańców Myszyńca Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: dokumentacja Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.			
15	Jarmark kurpiowski	Regionalne Centrum Kultury Kurpiowskiej	Cykliczna impreza promująca folklor kurpiowski, w ramach której zespoły ludowe z terenu całej Kurpiowszczyzny prezentują swoje osiągnięcia. Celem przedsięwzięcia jest budowanie poczucia tożsamości lokalnej będącej koniecznym warunkiem integracji mieszkańców. Rezultatem będzie udział 2000 osób. Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: artykuły w prasie lokalnej, dokumentacja fotograficzna.	70 000,00 – środki własne	miasto Myszyniec	2017 - 2023
16	Zorganizowanie kursów i szkoleń mających na celu podniesienie kwalifikacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Urząd Miejski w Myszyńcu, organizacje pozarządowe	Projektem zostaną objęte osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, które chcą podwyższyć swoje kwalifikacje z zakresu opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Wsparciem zostaną objęci głównie mieszkańcy ul. Kolejowej. Każdy uczestnik po zdaniu egzaminu końcowego otrzyma certyfikat uprawniający do pracy w całej Unii Europejskiej. Celem działania będzie zwiększenie kwalifikacji zawodowych osób pozostających bez pracy. Rezultatem projektu będzie uzyskanie certyfikatu przez 20 osób.	1 000 000,00 – EFS poddziałanie 10.3.4 RPO, środki własne	miasto Myszyniec i ul. Kolejowa	2017 - 2023

			Sposoby zmierzenia i oceny rezultatów: listy obecności, potwierdzenie wydania certyfikatów.			
--	--	--	---	--	--	--

8.2 Kompatybilność projektów z innymi programami

Należy wziąć pod uwagę działania realizowane w „Strategii Rozwoju Gminy Myszyniec na lata 2016-2026”. Wynika to z faktu, że program rewitalizacji powinien być kompatybilny ze Strategią Rozwoju. Dla miasta Myszyniec w ramach dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec” przewidziana jest realizacja projektów:

- Rozbudowa oczyszczalni ścieków komunalnych,
- Przebudowa ulicy Wrzosowej i Kwiatowej,
- Przebudowa ulicy Nadrzecznej i Mazurskiej,
- Ochrona dziedzictwa kulturowego poprzez renowację Bazyliki Mniejszej oraz XVIII-wiecznej Dzwonnicy w Myszyńcu raz w zagospodarowaniu terenu z jednoczesnym nadaniem nowych funkcji dla tych obiektów (muzeum, Centrum Wycinanki Kurpiowskiej), połączonej z digitalizacją zbiorów,
- Modernizacja budynku Dworca Autobusowego w Myszyńcu – nadanie dodatkowych funkcji związanych z produktami lokalnymi,
- System informacji miejskiej w miejscowości Myszyniec – promocja wizerunku miasta i kultury regionalnej,
- Rozszerzenie działalności RCKK w Myszyńcu – kino lokalne, promocja produktów lokalnych,
- Budowa zjazdu publicznego z ulicy Stefanowicza na drogę gminną oznaczoną nr ewid. 259/2 i 260/2.

Natomiast na terenie całej gminy (w tym również miasta) realizowane projekty dotyczyć będą:

- Rozbudowy sieci wodociągowej z przyłączeniami – w aglomeracji i poza aglomeracją,
- Rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami – zadanie III,
- Budowy przydomowych oczyszczalni ścieków – etap VI,
- Wykorzystania odnawialnych źródeł energii – etap 2,
- Kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej,
- Kompleksowej budowy, rozbudowy, przebudowy i remontów infrastruktury drogowej,
- Budowę boisk sportowych do gier zespołowych, urządzenie i doposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych wraz z zagospodarowaniem terenu,
- Rozbudowy sieci ścieżek rowerowych,
- Audytu sieci oświetleniowej dróg i bieżącej modernizacji zgodnie z zapotrzebowaniem,
- Opracowania kompleksowej oferty inwestycyjnej w formie zbiorczej publikacji (wersja drukowana oraz elektroniczna),

- Audytu infrastruktury drogowej w zakresie chodników – stan i zapotrzebowanie. Bieżąca modernizacja zgodnie z zapotrzebowaniem,
- Opracowania, publikacji i dystrybucji (w formie drukowanej i elektronicznej) poradnika dotyczącego wspierania postaw przedsiębiorczych – możliwość założenia własnej działalności gospodarczej ze wskazaniem możliwych form dofinansowania³⁷.

³⁷Strategia Rozwoju Gminy Myszyniec.

9 Wskaźniki realizacji

W poniższych tabelach przedstawione zostały przykładowe wskaźniki produktu i rezultatu.

Tabela 25. Wskaźniki produktu

Lp.	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary
1.	Liczba wspartych inkubatorów przedsiębiorczości	szt.
2.	Powierzchnia wspartych (przygotowanych) terenów inwestycyjnych	ha
3.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe	szt.
4.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe	szt.
5.	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (osoby/kobiety/mężczyźni)	EPC
6.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)	zł
7.	Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	m ²
8.	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych	kWh/rok
9.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.
10.	Liczba zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w transporcie publicznym	szt.
11.	Długość ścieżek rowerowych	km
12.	Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”	szt.
13.	Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”	szt.
14.	Liczba pojazdów pasażerskich do przewozu osób niepełnosprawnych	szt.
15.	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	szt.
16.	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	szt.
17.	Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem	szt.
18.	Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne, w tym usługi opiekuńczo-bytowe	szt.
19.	Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastrukturze edukacyjnej	osoby

Lp.	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary
20.	Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społecznozawodowej	szt.
21.	Liczba utworzonych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia	szt.
22.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.
23.	Rozwój obszarów miejskich: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich	szt.
24.	Długość przebudowanych dróg powiatowych	km
25.	Długość przebudowanych dróg gminnych	km
26.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha
27.	Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	osoby
28.	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoby
29.	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoby
30.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby
31.	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby
32.	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoby
33.	Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarcze	osoby
34.	Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie	osoby
35.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoby
36.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w	osoby

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa wskaźnika produktu</i>	<i>Jednostka miary</i>
	interesie ogólnym w programie	
37.	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	szt.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 26 Wskaźniki rezultatu

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa wskaźnika rezultatu</i>	<i>Jednostka miary</i>
1.	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	szt.
2.	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok
3.	Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź"	szt.
4.	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	odwiedziny/ rok
5.	Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) obliczana na podstawie liczby osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	osoby
6.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu obliczana na podstawie liczby osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	osoby
7.	Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) obliczana na podstawie liczby osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby
8.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu obliczana na podstawie liczby osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby
9.	Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) obliczana na podstawie liczby osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoby
10.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu obliczana na podstawie liczby osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoby
11.	Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) obliczana na podstawie liczby osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa wskaźnika rezultatu</i>	<i>Jednostka miary</i>
12.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu obliczana na podstawie liczby osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby
13.	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	sztuki
14.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby
15.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	osoby
16.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	osoby
17.	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu projektu	sztuki
18.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	osoby
19.	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	sztuki
20.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	osoby

Źródło: Opracowanie własne.

10 Podsumowanie kierunków działań służących ograniczaniu zjawisk negatywnych

Wśród kierunków działań służących ograniczaniu zjawisk negatywnych w sferze przestrzennej mieszkańcy wskazywali na potrzebę zbudowania wizerunku Myszyńca jako miasta atrakcyjnego zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Szczególnie postulowano odrestaurowanie wnętrza dzwonnicy przy placu Kard. S. Wyszyńskiego oraz studni między ulicą Stacha Konwy oraz placu Rynarzewskiego. Należałoby podjąć działania w kierunku zmniejszenia natężenia ruchu samochodów ciężarowych. W znacznym stopniu wpływają na degradację infrastruktury mieszkaniowej. Przyczyniają się również do generowania niebezpieczeństw przy przejściach dla pieszych. Istotną kwestią jest zadbanie o tereny zieleni, szczególnie znajdujące się przy ulicach 23 Stycznia, Łączności i Kolejowej.

W wymiarze infrastrukturalnym, nacisk położono na zły stan budynków. Mieszkańcy wskazywali przede wszystkim na zagospodarowanie budynków (bloków kolejowych), szczególnie przy ulicy Kolejowej. Natomiast w budynku użyteczności publicznej (dawne przedszkole) przy ulicy Henryka Sienkiewicza postulowano stworzenie ośrodka rehabilitacyjnego. Kolejną poruszaną kwestią były bariery dla osób starszych i niepełnosprawnych. Dotyczy to braku sprzętu, który ułatwiałby funkcjonowanie w przestrzeni publicznej. Postulowano również zwiększenie liczby udzielanych porad lekarskich.

Propozycje rozwiązań w sferze społecznej dotyczyły głównie osób bezrobotnych i narażonych na wykluczenie społeczne. Grupą, którą należy objąć działaniami, to przede wszystkim osoby starsze. Brak pracy i korzystania zabezpieczeń społecznych, to główne problemy omawianej grupy społecznej. W odniesieniu do wszystkich mieszkańców, istotne jest promowanie postaw prospołecznych. Rodziny wielodzietne należałoby objąć programem "wioski internetowej", w celu ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego. W przypadku osób starszych postulowano organizację warsztatów. Istotne, w budowaniu społeczeństwa zaktywizowanego oraz zintegrowanego, jest postrzymywanie i wspieranie tożsamości. W celu budowania społeczności lokalnej, należałoby promować kulturę kurpiowską. Mieszkańcy uznali, że miejscem któremu warto byłoby nadać charakter kultury kurpiowskiej, jest obszar przy ulicy Kolejowej.

Tabela 27. Propozycje rozwiązania problemów

PROPOZYCJE ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW	
PRZESTRZ ENIE	Ponowne zagospodarowanie terenów służących rozwojowi branży turystycznej
	Uporządkowanie terenów zieleni
	Organizowanie akcji promocyjnych na rzecz zwiększania świadomości ekologicznej

PROPOZYCJE ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW

	Zamontowanie progów zwalniających przed przejściami dla pieszych
	Stworzenie bezpiecznych przejść dla pieszych
	Zamontowanie dodatkowych znaków drogowych kierujących samochody ciężarowe na drogi znajdujące się poza centrum miasta
	Zwiększanie świadomości społecznej na temat utrzymania porządku i ładu
	Promowanie walorów miasta w i poza terenem Gminy
INFRASTRUKTURALNE	Wykorzystanie budynków użyteczności publicznej na cele społeczne lub usługowe
	Modernizacje budynków na cele społeczno-kulturowe
	Dostosowanie przestrzeni publicznej dla osób starszych i niepełnosprawnych
	Adaptacja budynku dawnego przedszkola na ośrodek rehabilitacyjny
	Remonty dróg i chodników
	Remonty budynków, ze szczególnym uwzględnieniem bloków kolejowych
	Stworzenie miejsc dla inwestorów w obrębie ulicy Kolejowej
	Wyznaczenie miejsc z dostępem do darmowego Internetu
SPOŁECZNE	Zwiększenie liczby patroli policji w centralnych obszarach miasta
	Wykorzystanie potencjału osób starszych do rozwoju obszarów w mieście pod kątem społeczno-kulturalnym
	Promowanie postawy prospołecznej (organizacja warsztatów dla seniorów, angażowanie organizacji pozarządowych w wspieraniu aktywności obywatelskich)
	Dopasowanie oferty kulturalnej do potrzeb i oczekiwań mieszkańców, szczególnie obszarów zdegradowanych
	Wspieranie działań na rzecz integracji osób wykluczonych społecznie z lokalną społecznością
	Organizowanie spotkań aktywizujących mieszkańców do walki z bezradnością życiową

Źródło: Opracowanie własne.

11 Rekomendacje przedsięwzięć ze sfery społecznej mogących spowodować skuteczną rewitalizację obszarów

Według definicji proces rewitalizacji to skoordynowany, wieloletni szereg zmian, prowadzony na określonym obszarze, który charakteryzuje szereg zmian społecznych, przestrzennych, technicznych oraz gospodarczych. Inicjowany jest głównie przez samorząd lokalny w celu wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego za pomocą nadania mu nowej jakości funkcjonalnej oraz stworzenie nowych warunków do rozwoju. Powinna być ona:

Program rewitalizacji obszarów zdegradowanych powinien w głównej mierze skupić się na działaniach „miękkich”, odnoszących się do społeczności lokalnych. Wiadomym jest, że działania gospodarcze i infrastrukturalne są również bardzo ważne, jednak ich realizacja powinna służyć celowi publicznemu.

W celu wyprowadzania obszarów zdegradowanych z sytuacji kryzysowej istotna jest organizacja przedsięwzięć integrujących i aktywizujących lokalną społeczność, organizacja inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu oraz zwiększających szanse edukacyjne dzieci i młodzieży.

Podstawową jednostką dla rozwiązywania problemów i osiągnięcia celów jakie stawia program rewitalizacji są projekty rewitalizacyjne, które zakładają zaplanowane działania ukierunkowane na zidentyfikowany problem. Przydatne w tym celu jest stworzenie baz „pustych lokali”, które mogłyby być zaadaptowane do użytkowania przez społeczność lokalną oraz bazy rozwiązań i pomysłów będących odpowiedzią na problemy zidentyfikowanych obszarów problemowych. Zastosowanie

powyższych metod będzie zarówno tańsze jak i przyspieszy proces wdrożenia. W tym aspekcie właściwym byłoby wykorzystanie dobrych praktyk realizowanych w innych jednostkach samorządów terytorialnych w celu zwiększenia szans na powodzenie i wyprowadzenie obszaru z sytuacji kryzysowej. Warto zaznaczyć, że wśród grup najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym na terenie miasta Myszyniec oraz ulicy Kolejowej (obszarów zdegradowanych wybranych do działań rewitalizacyjnych) są dzieci i młodzież, osoby bezrobotne oraz niepełnosprawne. Należy pamiętać, że problemem powiązaniem z bezrobociem jest ubóstwo.

Warto zaznaczyć, że Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Myszyncu w latach 2008- 2016 przyjęła zgłoszenia o 231 osobach z problemem alkoholowym, których należało motywować do podjęcia leczenia w Ośrodkach Terapii Uzależnień. Na podstawie analizy pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w których przyjmują specjaliści psychoterapii uzależnień jednoznacznie wynika, że istnieje potrzeba szczególnego wsparcia osób współuzależnionych w tym dzieci i młodzieży.

Osoby zamieszkujące gminę dotknięte problem współuzależnienia często są również ofiarami przemocy. Doświadczają wielu nadużyć ze strony partnera, rodzica. Żyją w ciągłym napięciu i pod ścisłą kontrolą. Zanika w nich dbałość o własne pragnienia i potrzeby. Taki stan rzeczy skutkuje poczuciem wyczerpania emocjonalnego, niskim poczuciem własnej wartości. Wydaje się im, że nie mają już wpływu na swoje życie i nikt nie jest w stanie im pomóc. Zamknięci w czterech ścianach, bez dostępu do specjalistów, żyją z wiecznym poczuciem winy.

Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym doświadczają wieloletnich treści urazowych. Są to upokorzenia, lęk, poczucie krzywdy, żalu i nienawiści. Żyjąc w takiej rodzinie mają zaburzenia emocjonalne. Innymi konsekwencjami mogą być zaburzenia w kontaktach z innymi ludźmi, a także utrwalenia destrukcyjnych wzorów zachowań. Są szczególnie zagrożone współuzależnieniem i uzależnieniem w życiu dorosłym. Dlatego też potrzebują działań edukacyjnych dotyczących poznawania emocji, sposobów radzenia sobie z nimi, diagnozy własnych i cudzych potrzeb, uczenia się współpracy i dbania o własną autonomię. Takie działania umożliwiają **zajęcia socjoterapeutyczne**. W gminie Myszyniec nie ma prowadzonych tego typu zajęć. Działają dwie świetlice środowiskowe-TPD i „Iskierka” prowadzone przez siostry zakonne. Dlatego powstanie **nowej świetlicy socjoterapeutycznej**, w której zajęcia dla dzieci i młodzieży byłyby prowadzone przez osoby posiadające odpowiednie wykształcenie i przeszkolenie jest nie zbędne. Celem projektu byłoby danie nadziei na zmianę sposobu życia, odzyskanie wiary w siebie, możliwość skorzystania z pomocy

psychologicznej, terapeutycznej, poprawa warunków materialnych, funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży oraz ich rodziców³⁸.

W ramach działań **dla dzieci i młodzieży** jednym z najważniejszych aspektów jest organizacja ich wolnego czasu na realizację różnego rodzaju przedsięwzięć. Na wskazanym obszarze istotnym jest również **budowa kompleksów dla dzieci**, pod pojęciem czego rozumie się place zabaw, centra rekreacji dla dzieci w skład których mogłyby wchodzić ścianki wspinaczkowe, trasy linowe oraz miejsca do gry w szachy/warcaby. Dzięki takim działaniom zostanie wypełniony nie tylko czas wolny dzieci i młodzieży, ale dzięki doposażeniu obiektów o elementy siłowni pod chmurką doprowadzi do integracji międzypokoleniowej. W ramach aktywizacji dzieci i młodzieży ważne są również działania aktywizujące wspomnianą młodzież. Ich potrzeba indywidualności oraz uczestnictwa w życiu społecznym, a także decydowania o własnej tożsamości lokalnej wybiega daleko poza realizowane dotychczas działania. Pierwszym z proponowanych w ich stronę działań jest **prowadzenie grup sportowych** na terenie miasta oraz ulicy Kolejowej. Promocja sportu może odbywać się za pomocą organizacji imprez sportowych, zawodów oraz spotkań rekreacyjno – sportowych. Prowadzenie niniejszych grup można powierzyć trenerom/wolontariuszom. W ramach spotkań sportowych można zwiększyć wiedzę dzieci i młodzieży o zasady udzielania **pierwszej pomocy** oraz o podstawy **technik samoobrony**. W stronę młodzieży, której przedmiotem zainteresowania nie są zajęcia sportowe należy skierować inne propozycje aktywizujące. Warto poszerzyć ofertę świetlic środowiskowych w ramach działalności, których można organizować zajęcia z inspirującymi osobami z różnych dziedzin.

- Lokalnymi pasjonatami kolarstwa
- Artystami
- Muzykami
- Lokalnymi przedsiębiorcami

W ramach działalności stowarzyszeń na rzecz młodzieży warto stworzyć **Młodzieżową Radę**, której obecność jeszcze bardziej przyczyni się do zwiększenia zainteresowania i zaangażowania młodych ludzi w sprawy publiczne na poziomie lokalnym. Jednostki tego typu przyczynią się do udziału młodzieży w podejmowaniu ważnych decyzji dotyczących miejsca zamieszkania. Promocja działalności oraz możliwość zapisania się do Młodzieżowej Rady mogłaby odbywać się za pomocą spotkań w szkołach. Na wspomnianych spotkaniach warto poza zapisami i promocją działalności rozmawiać o potrzebach i oczekiwaniach młodych ludzi. W ramach takich warsztatów warto rozmawiać o realizacji projektów we współpracy z urzędnikami i radnymi oraz organizacjami pozarządowymi. Młodzież jest ważną inwestycją ze względu na swój potencjał i wkład w rozwój

³⁸ Dane pochodzą z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

społeczności lokalnej, dlatego tak ważne jest pozostawienie im dowolności w wyborze treści i formy działań, postawienie na ich kreatywność oraz analizę potrzeb lokalnej społeczności. W ramach działań dla młodzieży warto również wpierać ich **edukację**. Proponuje się zatem organizację staży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz organizację spotkań dotyczących tematyki przedsiębiorczości (zakładanie firmy, przygotowanie zawodowe). W tym zakresie warto wesprzeć działalność Młodzieżowego Centrum Kariery, prowadzonego przez Hufce Pracy. Istotne jest również prowadzenie działań z zakresu niekonwencjonalnych metod nauki przedmiotów ścisłych, których wyniki na egzaminach wypadają dużo słabiej niż humanistycznych.

W ramach działań dla **bezrobotnych** bardzo ważne są projekty, których celem jest podniesienie kwalifikacji osób zagrożonych tym zjawiskiem oraz dopasowanie ich do wymagań jakie aktualnie stawia rynek pracy. Poza osobami, które już są dotknięte bezrobociem, nie należy zapominać o tych, które mimo posiadanego zatrudnienia nie mają kwalifikacji im odpowiadających. Zatem proponuje się organizację kursów doszkalających, nieustanne poszerzanie kwalifikacji, działania zwiększające wiarę w siebie i swoje możliwości oraz rozwijanie posiadanych już umiejętności. Działanie te są istotne nie tylko dla osób zagrożonych utratą pracy, ale przede wszystkim dla osób, które problem dotyka bezpośrednio. Według dostępnej i wykorzystywanej aktualnie literatury problem bezrobocia oraz związanego z nim wykluczenia społecznego dotyka nie tylko – jak powszechnie uznano – osób niezatrudnionych, ale także ich rodzin oraz bliskich pozostających w dobrej relacji. Z tego powodu działania powinny być kompleksowe i obejmować wsparciem wszystkie wymienione wyżej osoby. Pierwsze z proponowanych działań kieruje się do rodzin gdzie istnieje ryzyko występowania wśród potomstwa zjawiska „wrodzonej bezradności”, a co za tym idzie brak zaangażowania kolejnych pokoleń w znajdowaniu zatrudnienia. Jako element przeciwdziałający proponuje się stworzenie **programu, którego celem miałyby być promowanie samozatrudnienia, rozwój lokalnej gospodarki oraz wychodzenie z bezrobocia i bezradności całych rodzin**. W ramach projektu proponuje się kompleksowe wsparcie coachingowe, treningi motywacyjno – terapeutyczne, wymianę doświadczeń, kursy zawodowe, a także stworzenie bazy ofert pracy skierowanych do uczestników. Dodatkowo proponuje się spotkania z lokalnymi liderami w celu podzielenia się doświadczeniem zawodowym oraz udzieleniem rad jak odnaleźć się na rynku pracy. Działania te powinny być realizowane w partnerstwie m. in. Powiatowego Urzędu Pracy oraz Ochotniczego Hufca Pracy.

Poza wsparciem jakie kierowane jest do rodzin, istotne jest również promowanie chęci zatrudnienia wśród młodzieży, którzy często nie postrzegają pracy jako wartości. Środkiem przeciwdziałającym tak negatywnemu zjawisku może być organizacja targów edukacyjno – zawodowych, na których osoby młode mogłyby porozmawiać z doradcą zawodowym, właścicielami firm, nauczyć się pisać poprawnie

list motywacyjny oraz życiorys, a także odbyć swoją pierwszą, profesjonalną rozmowę kwalifikacyjną i przygotować tym samym na wyzwania rynku pracy.

Dzięki doświadczeniu wdrażania programów rewitalizacyjnych, w tym projektów miękkich innych jednostek samorządów terytorialnych proponuje się zaczerpnięcie inspiracji i realizację sprawdzonych już pomysłów na działania aktywizujące społeczność lokalną. Jedną z takich inicjatyw, proponowaną do realizacji na wskazanych obszarach jest organizacja lokalnych **Centrów Aktywizacji Zawodowej, Centrów Integracji Społecznej** lub **Klubów Pracy**. Celem jednostek byłoby m.in. otwarcie punktu doradztwa zawodowego, przy ścisłej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy. Systematyczne spotkania w towarzystwie doradcy zawodowego pomogłyby w odnalezieniu się na rynku pracy (przede wszystkim osób długotrwale bezrobotnych), dopasowaniu do jego potrzeb, a także wyłonieniu mocnych stron potencjalnego pracownika i określeniu jego kwalifikacji. Jak wspomniano, istotnym elementem wychodzenia z bezrobocia jest organizacja warsztatów doszkalających (w celu dopasowania do rynku pracy), ale także pomoc psychologiczna i spotkania motywacyjne, podnoszące chęć do podjęcia pracy oraz wspierające motywację kandydatów, którzy niejednokrotnie borykają się z niską samooceną i brakiem wiary w siebie. Zatem programem przeciwdziałającym temu zjawisku jest zmiana nastawienia, a także ukazanie istotności pracy i jej wartości. Istotnym jest również prowadzenie lokalnego aktywnego pośrednictwa pracy (przyjmowanie CV, wyszukiwanie ofert pracy i dopasowywanie profilu poszukiwanego pracownika). Mogłoby przyczynić się to do zwiększenia chęci podejmowania pracy przez osoby bezrobotne.

Osoby długotrwale pozostające bez pracy charakteryzuje niechęć, apatia, nieumiejętność wyszukania oferty, strach przed rozmową czy podjęciem pracy oraz brak motywacji do dokonywania zmian. W związku z tym bardzo ważne jest wsparcie tych osób już na początku przygotowania się do podjęcia pracy, czyli od stworzenia dokumentów aplikacyjnych, pomocy w wyszukaniu oferty, przygotowaniu do rozmowy o pracę, aż do jej podjęcia.

Proponowane powyżej działania są metodami doraźnymi, poza nimi, warto również podjąć się organizacji cyklu szkoleń i warsztatów aktywizujących (dotyczących m.in. charyzmy, motywacji, radzenia sobie ze stresem, zakładania własnej firmy, osób niepełnosprawnych na rynku pracy). Dzięki pracy i udziałowi wolontariuszy, których role mogliby sprawować studenci odbywający praktyki można zorganizować bezpłatne szkolenia z obsługi komputera oraz zwiększające znajomość języków obcych.

W ramach wspierania **grupy osób niepełnosprawnych** proponuje się promocje zatrudnienia zgodnie z ich kwalifikacjami. Aktualnie osoby niepełnosprawne znajdują zatrudnienie, pracują jednak znacznie poniżej swoich kwalifikacji. W związku z tym proponuje się działania poprawiające ich sytuację, w tym

ich usamodzielnienie, zwiększenie znaczenia na rynku pracy oraz usunięcie barier architektonicznych, umożliwiając tym samym ich samodzielne poruszanie się. W tym celu należy pomóc budować im poczucie własnej wartości, dostrzegać swoje możliwości, wspierać proces usamodzielniania, a także pokazać jak szukać satysfakcjonującej pracy na każdym stanowisku. Działania wspierające jakie powinno się stosować opierają się głównie na stworzenie programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych, zakładający długofalową dobrą praktykę wdrażaną przez kilka lat. Zadania realizowane w ramach takiego programu będą miały na celu podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez zwiększenie dostępności do punktów poradnictwa medycznego, rehabilitacji. W ramach działalności organizacji wspierających osoby niepełnosprawne oraz ośrodków działających w ramach pomocy społecznej proponuje się rozwiązania prowadzące do zmniejszania negatywnych skutków niepełnosprawności. Ważnym jest pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy. W tym celu warto opracować program wsparcia dla podmiotów gospodarczych, firm, instytucji zatrudniających osoby niepełnosprawne. Poza wsparciem finansowym, które niewątpliwie jest częścią podobnych działań, firmy dzięki udziałowi w projekcie podniosą swoją wartość rynkową poprzez zwiększenie zaufania społecznego. Dodatkowo proponuje się działania mające na celu usuwanie barier architektonicznych, z jakimi na co dzień borykają się osoby z różnego rodzaju niepełnosprawnościami.

Ważnym w ramach wyprowadzania obszarów zdegradowanych z sytuacji kryzysowej są również projekty rewitalizacyjne skierowane do całej społeczności wskazanego terenu. W związku z tym proponuje się przywracanie funkcji społecznych poprzez organizację imprez kulturalnych, edukacyjnych oraz rekreacyjnych dla mieszkańców. Na realizatorów wymienionego przedsięwzięcia najczęściej proponuje się spółdzielnie mieszkaniowe oraz Kluby Integracji Społecznej.

Powyższe działania dla dzieci i młodzieży, bezrobotnych oraz niepełnosprawnych są kluczowymi dla wyprowadzenia obszaru z sytuacji kryzysowej. Ich cechami są przede wszystkim kompleksowość oraz długotrwałe efekty. Ich realizacja przyczyni się do:

Źródło: Opracowanie własne.

12 Potencjalni realizatorzy działań

Na poniższym rysunku przedstawiono potencjalnych realizatorów projektów w ramach rewitalizacji miasta Myszyniec.

Rysunek 9. Organizacje pozarządowe na terenie miasta Myszyniec

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.myszyniec.pl>

13 Monitoring

Proces monitoringu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2016 - 2023 będzie służył identyfikacji osiąganych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z jego założeniami. Zebrane i opracowane dane w procesie monitoringu, posłużą do ewaluacji LPR-u. Będzie polegała ona na gromadzeniu i opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich

podmiotów zaangażowanych w realizację zadań rewitalizacyjnych. Punktem odniesienia będą przede wszystkim wskaźniki określone w Programie Rewitalizacji odnoszące się do celów. Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą z: danych statystycznych GUS, jednostek organizacyjnych Urzędu Gminy, Komisariatu Policji w Myszyńcu, Powiatowego Urzędu Pracy, ze sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, sprawozdań z realizacji gminnych programów i projektów. Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku zmiany regulacji prawnych, bądź też narastania niektórych problemów. Informacja nt. realizacji Programu oraz osiągniętych efektów przygotowywana będzie przez Zespół ds. rewitalizacji w formie raportów rocznych. Raport roczny może również zawierać propozycje nowych rozwiązań bądź modyfikację dotychczasowych działań stosownie do zmieniających się potrzeb. Monitoring będzie dokonywany w trakcie prac nad raportem z wdrażania Programu, który będzie corocznie przekazywany Burmistrzowi Myszyńca. Wnioski z monitoringu i rekomendacje na przyszłość będą stanowić jeden z elementów aktualizacji LPR-u.

Zespół ds. rewitalizacji zostanie powołany przez Burmistrza Myszyńca najpóźniej 3 miesiące po uchwaleniu Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Myszyńca na lata 2016 – 2023. Dla zapewnienia prawidłowej realizacji programu pożądane jest aby w skład zespołu weszli przedstawiciele następujących instytucji:

- ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej,
- ✓ Rada Miejska w Myszyńcu,
- ✓ Referat Inwestycji, Planowania Przestrzennego i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Myszyńcu,
- ✓ pełnomocnik do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- ✓ przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- ✓ policja,
- ✓ przedstawiciele mieszkańców.

14 Spis rysunków

Rysunek 1 Etapy tworzenia Programu Rewitalizacji	6
Rysunek 2 Gmina Myszyniec	7
Rysunek 3 Wyroby azbestowe na terenie Gminy Myszyniec	16
Rysunek 4. Przestrzeń nr 1 – miasto Myszyniec	126
Rysunek 5. Przestrzeń nr 2 – ulica Kolejowa	130
Rysunek 6. Mocne strony miasta wskazywane przez mieszkańców	132
Rysunek 7. Współzależność celów strategicznych	139
Rysunek 8. Matryca celów	140
Rysunek 9. Organizacje pozarządowe na terenie miasta Myszyniec	184

15 Spis tabel

Tabela 1. Cmentarze i mogiły z terenu gminy wpisane do ewidencji dóbr kultury	10
Tabela 2 Użytkowanie terenów gminy Myszyniec w 2014 roku - wybrane kategorie	11
Tabela 3. Urządzenia sieciowe (wodociągi) w latach 2010-2015	13
Tabela 4. Urządzenia sieciowe (kanalizacja) w latach 2010-2015	14
Tabela 5. Odpady komunalne	15
Tabela 6 Zestawienie materiałów azbestowych w gminie ze względu na stopień pilności ich usunięcia.	16
Tabela 7 Zestawienie materiałów azbestowych w gminie pod kątem własności.	17
Tabela 9 Powierzchnia lasów na terenie gminy wg form własności [ha]	23
Tabela 10. Podmioty gospodarcze w poszczególnych sołectwach gminy wg sekcji PKD 2007 [stan na koniec roku 2015]	29
Tabela 11. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych na terenie gminy w latach 2010-2015	31
Tabela 12. Użytkowanie gruntów na terenie gminy	33
Tabela 13 Zestawienie skali bezrobocia w gminie.	37
Tabela 14. Dochody gospodarstw domowych na terenie gminy	47
Tabela 15. Ochrona zdrowia	49

Tabela 16. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym i w wieku przedszkolnym (3-5 lat) w latach 2010-2015 na terenie gminy Myszyniec	50
Tabela 17. Liczba uczniów szkół podstawowych na terenie gminy	52
Tabela 18 Młodzież niepełnosprawna w szkołach podstawowych według rodzaju obszaru	53
Tabela 19. Liczba uczniów szkół gimnazjalnych	54
Tabela 20 Młodzież niepełnosprawna w szkołach gimnazjalnych według rodzaju obszaru	55
Tabela 21. Stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w roku 2014	58
Tabela 22 Stypendia socjalne wypłacone w latach 2012-2014.....	59
Tabela 23. Organizacje pozarządowe na terenie gminy.....	62
Tabela 24. Negatywne zjawiska – Miasto Myszyniec	66
Tabela 25. Projekty rewitalizacyjne wskazywane przez mieszkańców-warsztaty.....	132
Tabela 26. Wskaźniki produktu	170
Tabela 27 Wskaźniki rezultatu	173
Tabela 28. Propozycje rozwiązania problemów.....	175

16 Spis wykresów

Wykres 36 Urządzenia sieciowe (wodociągi) w gminie w latach 2010-2015

Wykres 37 Urządzenia sieciowe (kanalizacja) w gminie w latach 2010-2015

Wykres 38. Liczba budynków mieszkalnych na terenie gminy w latach 2010-2015

Wykres 39. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2010-2014 – obszar miejski

Wykres 40 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2010-2014 – obszar wiejski

Wykres 41. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2010-2014 – obszar miejski

Wykres 42. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2010-2014 – obszar wiejski

Wykres 43. Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2010-2014 – obszar miejski

Wykres 44. Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2010-2014 – obszar wiejski

Wykres 45 Liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych w rejestrze REGON w latach 2010-2015

Wykres 46. Liczba podmiotów wg klas wielkości

Wykres 47. Liczba podmiotów gospodarczych wg grup rodzajów działalności PKD 2007

Wykres 48. Liczba wpisów działalności gospodarczej w latach 2013-2015

Wykres 49. Struktura gospodarstw rolnych na terenie gminy

Wykres 50. Pracujący wg płci na terenie gminy w latach 2010-2014

Wykres 51. Bezrobotni zarejestrowani na terenie gminy w latach 2010-2015

Wykres 52. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Wykres 53. Liczba ludności gminy wg płci w latach 2010-2015

Wykres 54. Struktura ludności na terenie gminy w obszarze miejskim w roku 2015

Wykres 55. Struktura ludności na terenie gminy w obszarze wiejskim w roku 2015

Wykres 56. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy w roku 2011

Wykres 57. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w latach 2010-2015

Wykres 58. Przyrost naturalny na terenie gminy w obszarze miejskim w latach 2010-2015

Wykres 59. Przyrost naturalny na terenie gminy w obszarze wiejskim w latach 2010-2015

Wykres 60. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w obszarze miejskim w latach 2010-2015.

Wykres 61. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w obszarze wiejskim w latach 2010-2015.

Wykres 62. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie w latach 2010-2014

Wykres 63. Liczba miejsc oraz dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenie miasta w latach 2010-2014

Wykres 64. Liczba miejsc oraz dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenach wiejskich w latach 2010-2014

Wykres 65. Liczba uczniów szkół podstawowych na terenie miasta i obszarze wiejskim

Wykres 66. Liczba uczniów szkół gimnazjalnych

Wykres 67. Liczba uczniów i absolwentów liceów ogólnokształcących

Wykres 68. Liczba uczniów i absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i policealnych

Wykres 69. Nauka języków obcych na terenie gminy

Wykres 70 Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2010-2015

Wykres 36 Struktura badanych według płci.

Wykres 37 Struktura badanych według wieku.

Wykres 38 Struktura badanych według miejsca zamieszkania.

Wykres 39 Zestawienie największych problemów, determinujących podjęcie działań rewitalizacyjnych.

Wykres 40 Zestawienie działań, zmierzających do poprawy sytuacji w gminie, zaproponowanych przez mieszkańców.

Wykres 41 Zestawienie miejscowości ze względu na konieczność przeprowadzenia działań z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego.